

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

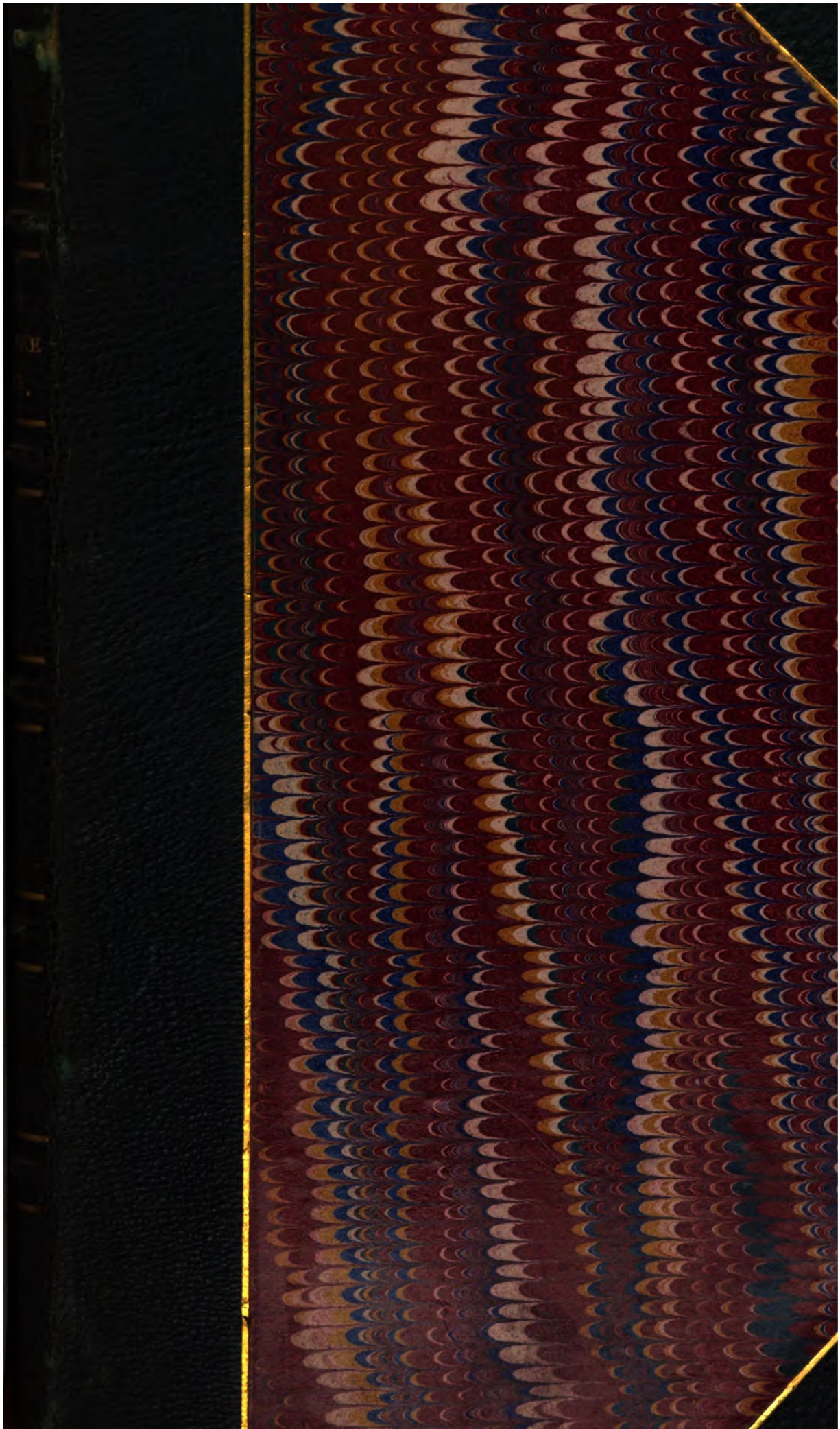
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

109. 6

Henrik Hertz's

Samlede Skrifter.

Dramatiske Værker.

Fjerde Bind.

4

Dramatiske Værker

af

Henrik Hertz.

Fjerde Bind.

Kjøbenhavn.

Forlagt af E. N. Reizels Vo og Arvinger.

Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1854.

107 212

Indhold.

	Pag.
Den eneste Feil	1.
Fristelsen	131.
Audiensen (ikke forhen trykt)	219.

Den eneste Feil,

Lystspil i rimede Vers, i to Acter.

Opført første Gang paa det kongelige Theater d. 1ste Septbr. 1835.

Personerne.

Fru Martin.

Amtmand Gram, hendes Broder.

Justitsraad Krag, hendes Svoger.

Elise } hendes og Justitsraadens Niæcer.
Petrine }

August Hellefen.

Daniel, en gammel Tjener hos Fru Martin.

Handlingen foregaaer i Tjen paa Fru Martins Gods.

Første Act.

En smukt meubleret Havestue. I Baggrunden bobbelte Døre ud til Haven. Tilvenstre (for Skuespillerne) en Dør ind til Amtmand Grams Kabinet; tilhøire Indgangen til Fru Martins og Families Værelser. I Nærheden af denne et serveret Theebord.

Første Scene.

Fru Martin. Elise. Petrine. Justitsraad Arag.

Naar Tæppet gaaer op, sees Justitsraaden lige ind ad Nøglehullet til Grams Kabinet. Fru Martin og Petrine staae hos ham; Elise i eftertænkende Stilling paa den anden Side af Theatret.

Fruen.

De kan vel ikke see ham?

Justitsraaden
(seende ind).

Jeg formoder,

Han er i Værelset ved Siden.

Fruen.

Ja,

Hvem veed, om han er opstaaet.

Justitsraaden
(kommer frem).

Deres Broder?

En Embedsmand? en Amtmand? Hahaha!
Nu maa jeg lee! Nei, han staaer op med Solen;
Naar Andre sove sødt, er han i Kjolen.
Det tør jeg vedde paa. En Mand som han!
Hvad har en Amtmand ikke at besørge!
Han er jo vidt og bredt den første Mand,
Er Kongen i sit Amt. Fra By og Land
Man strømmer til ham for at spørge,
At hente Raad, at hente Trøst hos ham.

(Til Elise, kjælende for hende.)

Ja, du, der er bestemt for Gram,
Kan prise dig lykkelig. Tænk, naar Alle
Gjør Cour til dig; naar Folk dig kalde
Fru Amtmandinde — tro mig, Folk af Stand —
Dg række dig en Bønsskrift til din Mand.
Du svarer fornem, stiv, en Smule koldt,
„At du skal gjøre hvad du kan.“ — Ahaa!
Det hopper i mig, tænker jeg derpaa.
— Naa, Barn! begynder du at blive stolt?
Hvorfor saa taus?

Elise
(frygtsomt).
Min bedste Onkel!

Fruen.

Stille!

Det rører sig derinde.

Justitsraaden
(sigende gjennem Noglehullet).

Lad mig see!

Der kommer Nogen — det er ham kansee.

(Gaar fra Døren.)

Anden Scene.

De Forrige. Daniel (kommer ud fra Grams Kabinet med noget Løi paa Armen).

Justitsraaden.

Na, er det dig!

Daniel.

Det er jo nok.

Justitsraaden.

Nei see!

Naar man en Amtmand venter! — net Idee!

Daniel.

Ja, Hr. Justitsraad, det er Alt en Grille.

Vi tjene begge. Han sin Konge; jeg

Min fjære, gode Frue her.

Justitsraaden.

Ei ei!

Saa der er ingen anden Forskjel?

Daniel.

Nei.

Fruen
(til Daniel).

Hvorledes har min Broder det? Som før?

Daniel.

Det lader til, han er i slet Humeur.

Fruen og Justitsraaden.

I slet Humeur?

Justitsraaden.

Det var forbandet!

Daniel.

Ja, han er kort for Hovedet.

Justitsraaden.

Ei Andet!

Det er hans Hovedbrud, der gjør ham kort.

Naar han er her en Dag, saa gaaer det bort.

Daniel.

Ja, vi er ubant' til det her paa Landet.

Justitsraaden.

Na, I er' ubant' til at tænke, Kjære!

En Mand, der Intet i sit Hoved har,

Er aldrig kort i sine Svar.

Men derimod en Amtmand —

Daniel.

Det kan være.

Justitsraaden.

Men nu hans Frokost, Børn! — Hvad pleier han
at drikke?

Thee eller Kaffe?

Daniel.

Ja, det veed jeg ikke.

Justitsraaden.

Men derpaa maa der tænkes. Svigerinde!
Kom hid!

(Han og Fruen gaae hen til Theebordet.)

Daniel

(affides, ved venstre Side af Scenen).

Det er et skrækkeligt Bevær
Med denne Amtmand!

Petrine.

(affides til Elise, paa høire Side af Scenen).

Lag dig ikke nær

Hvad Onkel siger!

Elise (sagte).

Raad mig! hjælp! men vær
For Alting taus mod Tante!

Justitsraaden

(kommer frem med Fruen).

Vi maae binde

Ved alle Vidler Deres Broder fast,
Og her maa handles fint. De mindste Dele

Gjør' meer end Mangen tænker til det Hele.
 Og hvad vi gjøre, maa det skee i Hast.

(Sagte til hende.)

Her er i Egnen andre Pigebørn. Hvo veed,
 Hvis Deres Broder kom til Sæegaards ned —
 Sligt maa forpurre.

Fruen.

Deri har De Ret.

(Affides.)

Min Svoger maa herfra!

Justitsraaden.

Men det er ikke let.

En Mand som han, saa ung, i saadan Carriere,
 Ham gjør man Sagt paa. — Altsaa, vi maae være
 Paa Post, saa ofte han gaaer ud.

Fruen.

Tavist.

(Affides.)

Han er den Rette til at intriguere!

Justitsraaden.

Men Alt med Fiinhed, med en Smule List —
 Nu, De forstaaer! — jeg siger ikke Mere.

Fruen.

Ja, jeg forstaaer Dem. — Veed De hvad,
 Hvis De og Pigerne vil følges ad,
 Saa vil jeg tale med min Bro'er, probere
 Hvorvidt han er tilgjængelig —

Justitsraaden.

Ja vel!

Af Deres Klogskab venter jeg mig Held.
 Jeg gaaer. Elise skal jeg instruere.
 Og, hvis De trænger til Secours, saa tro mig,
 At jeg er huul — haha! — Na, jeg kan snoe mig,
 Saa fin og snedig som en Diplomat.
 — Naa, Børn! kom I med mig.
 (Han, Elise og Petrine gaae ud af Havedøren; Daniel ind tilhøre.)

Fruen (ene).

En hjertensgod Krabat!

Men dersom han faaer Fingrene dert,
 Saa siger jeg Godnat til det Partie.

(Grundende.)

Elise med min Broder? — Nei, den Plan,
 Saa velmeent som den er, gaaer aldrig an.
 Jeg frygter, at min Mand's Familie
 Gjør Regning uden Bært. — Ja, hun er from og god,
 Men passer ei for ham. Med dette stille Blod,
 Med hiin Hengivenhed i Andres Villie,
 Hvad var hun for min Broder? Han behøver
 En Husfru, der forfriske kan hans Aand,
 Naar Arbeid Hvilen fra hans Die røver.
 — Og dog, hvor gjerne knytted' jeg et Baand,
 Som dette her! Hvo veed — kansee —

Seg maa dog tale med ham, maa dog see —
Der er han!

Tredie Scene.

Fruen. Gram (der kommer ud fra sit Kabinet).

Gram.

En god Morgen!

Fruen.

Tak, min Ven!

Hvor muntert og fortroligt klinger
Din gamle Morgenhilsen mig igjen!
Den fremme Tid Forandring bringer;
Hvad der er ømt forenet stilles ad,
Dg mangen ringe Ting, der gjør os glad,
Skjøndt uden at det mærkes, vinder
En dyrebar Betydning, naar den svinder.

Gram.

Unægteligt. Men netop derfor priser
Jeg Tidens Magt, der løser og der — binder.
Hvad Hjertet elsker, nødigt det forliser;
Men stilles ad er ikke strax Forliis.
Afskillelsen, troer jeg, forener;
Den giver Glæde til sundne Phænomener,
Dg er en Hymne til det Sjernes Priis.
Ja, fra jeg kom iafte, har jeg sølt,

Bor Omhed er ved Afstand ikke fjølt.
 Net, tværtimod, hvad den har røvet,
 Ei heller langsomt er ved Vanen fløvet,
 Og dobbelt ømt, mig synes, skal jeg bindes
 Til dig, og hvad jeg tabte dobbelt vindes.

Fruen

(omfavner ham).

Min kjære, kjære Broder! Det vil skee,
 Og jeg har ingen Grund til Klage.
 — Kom nu, Johannes! Vil du ikke tage
 Din gamle Plads ved Bordet? — En Kop Thee?

Gram.

Jeg har alt faaet min Frokost: et Glas Vand.

Fruen.

Der har man Følgen af en ugiwt Stand!
 (Lruende.)

Uordentlige Liv!

Gram.

Ja, Noget altid fattes,
 Det vil jeg tilstaae, i en Ungkarls Hjem.
 Men Sligt ved andre Fortrin kan erstattes;
 Og Mangler taales; man bli'er vant til dem.
 Men gifter man sig, da med Konen drager
 I Huset ind en Hær af værre Plager;
 Og vee os, vænner man sig ei til dem!

Fruen.

Hoordan? Er det de gamle Nykker,
Der nu som altid min Hr. Broder trykker?
Du er en Fruentimmerhader!

Gram.

Jeg?

Fruen.

Jeg beder om Forladelse! — Af nei!
Du elsker Fruentimmer! Evertimod,
Tilbeder du dem næsten. Men desværre!
Du føler for dem med dit varme Blod;
Og lader smukt Forstanden blive Herre.
Du finder Feil hos Alle — ikke sandt?

Gram.

Et Fruentimmer, der forbandt
De Egenstaber, jeg forlanger, findes
Vel ikke let. Dog kan et Mandfolk findes,
Om han ei Alting efter Dnske fandt.
Men — her er altfor mange Feil iblandt.

Fruen.

Som for Exempel?

Gram.

O, du spørger!

Om det Capitel har man trykte Bøger.

Fruen.

Ja, trykte Usandheder! — Men har I,

Der altid dabler os, ei Feil som vi?
 O, tak I Gud, at vi er' altfor fromme,
 At søge Jeres svage Sider ud!
 Blandt Eders Feil der gives somme,
 Der er saa hæslige, — ja, frie mig Gud!

Gram.

Det vil jeg tilstaae. Men hos os, jeg mener,
 Er Feil som Dyder i en større Stil.
 Vor Svaghed selv med Styrke sig forener.
 Men Eders Feil er' smaa. I dræbe med et Smil —

Fruen.

Vi Kannibaler!

Gram.

Spidsen af en Piss

Knap øines, naar den kommer os imøde.
 Den træffer kun en lille Plet;
 Og Skjæstets Fjer som Vinger falde tæt
 Som af Medlidighed om Saarene, der bløde.
 Som den I stikke smaat, men stikke os — tilbøde.

Fruen

(afbrydende ham med Latter).

Og fjøle, kan jeg tænke, med vor Vifte
 Den Jammer og Glendighed, vi stifte.

Gram.

Ja, denne Spot er ikkun altfor fand.
 En Pige fjæler for den No, hun raner.

Fruen.
Hvor vil du hen?

Gram.
Jeg vil min Dnblings-Egn besøge,
Det Sted, du mindes, nær de gamle Bøge,
Der strække sig til Landeveien hen.
Him Blads, der luffer sig til alle Sider,
Var Buggen for min Ungdoms Drømmeri.
Min gamle Mølle=Na, jeg haaber, glider
Som forhen sagte den forbi.
Der vil jeg, mens jeg er her, søge Lindring
For dette Liv, der vies ind til Møle;
Og i en ældre Tids Erindring
Bade mit Bryst, mit Hoved og mit Die.

(Gaaer.)

Fruen (alene).
Han er den Gamle, grublende som før,
Betænkelig ved hvert et Skridt han gjør,
Og altid, trods sit varme Hjerte, bitter
Imod vort Kjon, at En er for coquet,
En Anden majet ud med Glitter
Og — men jeg troer ham ikke ret:
Naar En som han bestandigt speculerer
Og paastaer, at man ham firerer,
Saa er han fanget snart i Amors Net.
— Hvad gjør jeg nu? — Min arme, stakkels Svoger,

Der instruerer, pønser, tænker
 Og som en Argus for Elise vaager —
 Hm! hm! — Der maa dog gives Lænker,
 Der kunne binde ham — men hvis da — jo!
 — Min Dndlings-Plan mig lader ingen No —
 Just hun er skabt til, fremfor Mange,
 Min stemme Misogyn at fange.

(Efter et Ophold.)

Det er Fornødenhed for ham at troe
 Paa Fruentimmers Feil. Om nu man ta'er
 En Feil, som Pigebarnet ikke har,
 Og giver hende den — naturligviis en lille,
 Som vi kan lægge fra os, naar vi ville.
 — Men hvilken? — Den — — nei, nei! det var for galt!
 Den . . nei! — Af, Gud, naar vi dem ei behøve,
 Saa kan vi finde Feil; men nu — det er fatalt . . .
 Den — ja! Af jeg maa lee! — ja, den vil holde Prøve!

Fjerde Scene.

Fruen. Petrine (fra Fruens Værelser).

Fruen.

Der har vi hende jo! — Hvad vil du, fjære Barn?

Petrine

(lidt forlegen).

Jeg . . . aa, jeg søger om et Nøgle Garn.

Dg om vi vil det eller ei, de strømme
 For Sjælens indre Sandser —

Fruen.

Na ja, Drømme! —

Men meget ofte — det er Sagen —
 Man drømmer. hvad man tænker paa om Dagen.

Petrine
 (estertænkfom).

Ja Tante — næstendeels jeg troer,
 At jeg af den Grund drømmer om din Bro'er.

Fruen
 (smilende).

Saa du har tænkt paa ham?

Petrine.

Ja, da han var ivente,

Han fængsled' mig som alt det Ubekjendte.
 Igaar den hele Dag, og nu tilsidst,
 Da han i aftes sildigt arriveerte,
 Jeg havde ingen No og Rist,
 Jeg gik og tænkte paa ham, speculeerte —

Fruen
 (forundret).

Hvorfor? (Affbes.) Jeg troer, de Piger er' forkeerte!

Petrine.

Jo, seer du, Tante! hidtid har vor Kreds,
 Saaledes som den er, gjort os tilfreds.

Dg om ei Alle vare lige gode,
 Vi tog det ei saa nøie; vi forstode
 At lempe os, at jevne hist og her,
 Indrette hvad vi kunde for Enhver.
 — En ny Gæst kommer til, paa hvem nu Alle raabe.
 Hvorledes skal han hurtigt passes ind
 I disse snevre Forhold? Lær vi haabe,
 At Alting her er efter Gæstens Sind?
 Kansee han spiller Kort, naar vi vil musicere;
 Dg naar her danses, er han ovenpaa,
 Dg vi forstyrre ham i at studere.
 Hvor vanskeligt endog blandt Faa
 Dg i en lille Kreds at harmonere!
 Hvad vi forstaae er ham en Bagatel;
 Han seer med Medhynk, og kansee med Skjel,
 Paa den Gudinde, som vor Ungdom fransjer
 Med Liv og Sjæl, med alle vore Sandser.

Fruen (leende).

Vær du kun rolig, Barn! Min Broder danser.

Petrine.

Ja, du gjør Nar af mig! — Dg dog, jeg veed,
 Jeg kan ei more mig tilgavn, naar Nogen
 Staaer eenfom og forladt i Krogen
 Af Salen, hvor der hoppes op og ned.
 Dg nu din Bro'er, hvem alle Folk forgude!
 Der bør jo gøres Alt, for at han ei

Fruen.

Na ja!

Som jeg har Feil, har han vel sine.

(Affides.)

Den Skjælm! der slap hun atter godt derfra.

(Høit.)

Han selv har talt derom idag.

I vor Familie, du veed, er denne Sag

Behandlet tidt. Hos Svogers er' de vante

Til den Idee, at vor Elise —

Petrine

(udbrydende).

Tante!

Tænk aldrig paa Elise!

Fruen.

Saa du troer,

At hun er mindre værdig til min Bro'er?

Petrine.

Det troer jeg ikke. Men . . . af hendes Ord

At slutte — (Affides.) Det er dumt, at jeg skal tie!

(Høit.)

— Troer jeg, at hun vil heller vie.

Fruen.

Ja, der er andre fleer, der faldt mig ind;

Som for Exempel Sægaards har en Datter —

Petrine.

Na Tante! hvor kan du, der skatter,

Som du har sagt saa tidt, et huusligt Sind,
 Det Retirée, det Nette, være blind
 For disse Pigebørn! — Den Ene
 Er saa forføngelig!

Fruen.
 Na ikke!

Petrine.
 Jo, Helene;
 Det veed jeg vist. Det er kun Blæst og Vind!

Fruen.
 Den ene Feil min Broder kan forstrække!
 — Saa tænk da du paa En!

Petrine.
 Ja, vi maae tænke begge.

Fruen.
 En, man har Glæde af at foreslaae;
 En, han af Hjertet ret kan elske rigtigt —

Petrine.
 Ja, Tante! det er overmaade vigtigt!

Fruen.
 Og gaae saa ind, mit Barn, og flæd dig paa.
 Forføngelig, det er du ikke —

Petrine.
 Seg!

Fruen.

Men Sigt man negligerer ei;
 Væn bør man være.

Petrine.

Ja — saa vil jeg gaar.

(Gaar, men vender strax tilbage.)

Hvad Kjole mener du jeg skal ta'e paa?

Fruen.

Tag den, du vil.

Petrine.

Min ny er rød.

Du veed, jeg har en hvid; den er saa sød.

Fruen.

Ja, Barn, tag den! den er jo smuk og god.

Petrine.

Rødt klæder ikke altid, som Du veed:

Naar man er ude . . . naar man bliver heed . . .

Men dersom Hvidt er dig imod —

Mig er det eens — den er en Smule brugt.

Fruen.

Oh nu!

Petrine.

Saa ta'er jeg den?

Fruen.

Du er en Sjante!

Klæd dig i Spanstgrønt! klæd dig bare smukt!

Petrine

(kysfende hende).

Bliv ikke vred, min eie gode Tante!

(Gaaer ind tilhoire.)

Fruen (ene).

Hun er i Ungdoms lykkelige Vaar,
 Hvor man filosofherer og beslutter,
 Imens man sætter Krøller i sit Haar
 Og drømmer sødt om Skjønheds Attributer.
 Og Amor alt ved Toilettet staaer;
 Han hjælper til og synes skjælmst at love
 Den Tankefulde Guld og grønne Skove.
 Det er mit Haab, min Trøst, han Sandhed spaaer.
 — Nu maa jeg tale med min floge Broder;
 Og vi vil see til rette Tid og Sted,
 Om han og Kjærlighed er' Antipoder.
 — Endnu kan jeg ta'e Haand i Hanke med,
 Saalænge Talen er om Toilettet.
 Naar den bevidste Gud faaer begge To i Nættet,
 Saa har Comedien en Ende,
 Gud veed da, hvad der hvistes af de Evende.

(Gaaer ind tilhoire.)

Femte Scene.

Gram og August Hellefen (komme ind fra Havedøren).

August.

Ja, seer du, Gram! det kalder jeg et Held!

Jeg bøier ud af Veien for at stige
 I Skoven af; og nu, hvem seer jeg vel?
 Vor unge Amtmand!

Gram.

Kommer du da lige
 Fra Kjøbenhavn?

August.

Javist, min Fa'er! Igaar
 Jeg tog med Posten, extra, notabene.
 Tastes satte jeg mig mutters ene
 Paa Børtten, og saa gif det over Væltet —

Gram.

Og Alt gaaer ellers godt?

August.

Ja, een Gang er jeg væltet,
 To Miil herfra — det var det Bønder-Pak —

Gram.

Jeg mener, er din Stilling god?

August.

Jo, Tak!

Fra den Tid, at du hjalp paa mig, har Lykken
 Bestandig, som det synes, stude i Ryggen.
 Min Farbro'rs stakkels Søn er himlet;
 Nu arver jeg.

Gram.

Det har man mig fortalt.

August.

Nu vil den Gamle ha'e mig med Gevalt
Til Landmand —

Gram.

Det var ei saa galt!

August.

Na ja, som Candidat jeg falder skimlet.
— Jeg sa'e da strax, du indseer, Ja dertil.
Men han har een Betingelse; han vil,
At jeg skal bringe Kone med mig hjem.

Gram.

Og nu?

August.

Nu vil jeg gifte mig.

Gram.

Med hvem?

August.

Man frler allerførst iblandt Cousinerne;
Det er en afgjort Sag. Og hos din Søster, Hans,
Der har jeg to af disse, hendes Mand's
Afhøde Søsters Børn. Hvis man af Minerne
Kan slutte sig til Godtfolks Lanter,
Saa bli'er jeg her og kaster Anker.
Som Børn vi legede. Som opskudt Bog,
I Slagelse, du veed, hos deres Moder,

Jeg glemte Skolen, Rector og min Bog,
Blot for at skrive af Elises Noder.

Gram.

Hvem vil du vælge da?

August.

Ja, helst dem begge.

Men, da det er forbudt at tage Lo,
Og da Elise, kan jeg troe,
Bestandigt var min lille Kjæledægge,
Saa vil jeg frie til hende.

Gram (affibes).

Det er hende,

Med hvem min Søsters Svoger har sit Spil
Og nyligt piinte mig. (Svit.) Tag hvem du vil.
Jeg kan naturligviis ei kjende
De unge Pigeboern. Men Mange prise
Den Ungres Hoved. Tag da heller denne.

August.

Men jeg er meer i Kridthuus hos Elise.

Gram.

Nu ja . . .

August.

Ja, det er galt! For jeg veed Vandens ikke,
Hvordan det egentlig staaer til med os:
Naar Pigerne see mildt til mig og nikke,
Saa nikker jeg igjen, men ta'er dem ikke.

Men derimod en Smule Trods,
 Lidt Kulde, pirrer mig; jeg vil probere,
 Om jeg kan vinde Seir ved at forcere.

Gram.

Brug din Forstand! En Sag som den
 Bør overveies Nat og Dag, min Ven!

August.

Men Herregud! jeg overveier jo!
 Jeg balancerer netop mellem To;
 Og . . . men, hvor er' de da? hvor kan de stikke?
 (Gaaer hastig hen til Døren.)

Kan du ei sige mig . . .

Gram.

Det kan jeg ikke.

August

(mens han tigger ind ad Dørene).

Læg mig ikke min Urolighed til Last!
 Naar man skal gifte sig, saa har man Hast.
 — Og nu, betænk blot Farbro'r's Eiendomme,
 Og Farbro'r selv, der venter paa mit Komme!
 Og nu Elise samt Petrine,
 Der veed jeg kommer. I halvandet Aar
 Har Ingen af dem seet mig . . . Hør, jeg gaaer . . .
 Jeg maa see til, jeg hitter en Cousine,
 Blot een af dem. Gram! kjære Gram! En Gaard

Baa firehundred' Tønder Land — behag!

Nei, jeg vil gifte mig, og det idag!

(Løber ud af Havedøren.)

Gram (ene).

— Ja, ogsaa jeg har sværmet, jeg har drømt!

Et Bryst saa hvidt som Sneen mig har blændet;

Et Die loffet mig, der syntes mildt og ømt.

Men mig er hendt hvad Tusinder er hendet!

Jeg indseer nu, at jeg er bleven blændet,

Dg vaagner for at see, at jeg har drømt.

Men jeg er ældre, fri for denne Fare,

Dg skal min Uafhængighed bevare!

(Vil gaae ind i sit Kabinet, da Fruen kommer ind fra Havedøren.)

Sjette Scene.

Gram. Fruen.

Fruen.

Oh, du er her! og jeg, der troer, du leder
I Skoven efter dine Dindlings-Steder.

Gram.

Du vilde talt med mig?

Fruen.

Javist.

Før, da jeg gik alene, faldt mig atter
I Tanken det, hvorom vi talte sidst.

Endskjøndt jeg nødigt mig med Sligt befatter,
Saa dog . . . Kom, sæt dig ned hos mig! Du vil
Ei misforstaae mit Raad.

(Affides, medens Gram henter Stole.)

Nu faaer man da see til,
Om en ærbørdig Amtmand la'er sig fange
Af en uskyldig diplomatisk List.

(Søit, medens de sætte sig.)

Ja, jeg har villet sagt det flere Gange;
For jeg har ondt af dig. Du er saa trist;
Det forekommer mig, du mangler Noget.

Gram.

Du troer . . . ?

Fruen.

Ja, du vil ikke ud med Sproget.
Mig bliver det bestandigt mere klart,
At du bør gifte dig, og det ret snart.

Gram.

Og nu?

Fruen.

Nu har jeg tænkt paa et Partie.

Gram.

Men hvor kan du, der er fornuftig . . .

Fruen.

Kjære!

I Sligt kan Ingen ret fornuftig være;

Enhver kan trænge til, man staaer ham bi.
 Man sværger paa, at Alt er en Chimaire;
 Man flyer for Kjærlighed til Mark og Skov,
 Og — lyder den almindelige Lov.

Gram

(i ligegyldig Tone).

Ja, seer du, Søster! da jeg alt har gjættet
 Hvem du har Die paa . . .

Fruen.

Hvem troer du da?

Gram

(idet han reiser sig).

Na, det Capitel kom jeg netop fra.
 Din Svoger har mig underrettet.
 Det er Elise.

Fruen (affbed).

Ja, jeg tænkte nok!

Gram.

Men — tilgiv — jeg er en ufølsom Blok;
 Og mindst jeg la'er mig paa Commando tænde . . .

Fruen.

Men, kjære Broder, det er ikke hende.

Gram.

Er det ikke?

Fruen.

Nei. Hun er et prægtigt Varn;

Det vil jeg tilstaae; huuslig, blid og venlig.
Men til at binde dig skal stærke Garn.

Gram.

Nu da!

Fruen.

Nei, det er En, der er dig tjenlig
I alle Maader; En . . .

Gram
(utaalmodig).

Det er at sige?

Fruen.

Et fromt, uskyldigt Barn, ja ret en herlig Pige!
Forstandig, estertænksom, proper, reen . . .
Fuldkommen er hun ikke. Hvis du søger
Et Ideal, saa gaae til flaae Bøger.
Hun har en Feil.

Gram.

En Feil?

Fruen.

Ja, iffun een;

Men du vil sikkert mene, den er slem.

Gram.

En Feil? og hvilken?

Fruen.

Ja . . .

Gram.

Nu, kom fun frem!

Fruen.

Ja, seer du, hun . . . (Standser.)

Gram.

Er hun fanstee coquet?

Fruen (leer).

Selv om hun vilde, tvivler jeg, hun kunde.

Gram.

Er hun forfængelig?

Fruen.

Nei, ingenlunde!

Skjøndt, Gud bevares, hun er altid net.

Gram.

Bagtaler hun?

Fruen.

Af nei! hos denne fromme
Gudsengel er ei Plads til haarde Domme.

Gram.

Oh nu, hvad da? Er Pigen ødsel, farrig?

Fruen.

Nei, nei!

Gram.

Er hun da heftig? er hun arrig?

Fruen.

Na! Troer du, at hun hører til de Slette?

Gram

(fortrebelig).

Jeg er en Nar, at jeg vil staae og gjætte.

Fruen (tøvende).

Hun . . .

Gram.

Hun?

Fruen.

Gjør Bers.

Gram.

Gjør Bers?!

Fruen.

Ja, er det ikke stræffeligt?

Gram.

En Kone, der gjør Bers, det var det Rette!

Hvordan vil hun, med en poetisk Ruus,

Behandle Mand og Børn og Huus!

Sligt var jo til en Mand's Ruin tilstræffeligt.

Fruen.

O nei! der feiler du! Endstjøndt hun digter,

Hun varetager nøie sine Pligter.

Hun er saa huuslig! O, du skulde see,

Hvor pæn og net hun kan sig tee;

Hvor ufortrøden, med hvor stadig Mine,

Naar det er hendes Tour, hun gaaer paa Pligtens Bei

Og sørger for mit Huus —

Gram.

For dit Huus? Nei!

Elise var det ei — saa er det vel Petrine . . .

Fruen

(ladende som hun havde fortalt sig).

Nu er det sluppet ud — men hvad! en Gang,
Nu eller siden, vilde jeg dog nævne —

Gram

(med stigende Interesse).

Dg hun gjør Vers? Hun har poetisk Evne?
Det er jo høist interessant!

Fruen.

Ja, jeg maa smile, naar hun sværmer
Om Vintren for den første Sommergjæk;
Hvordan hun skildre kan med simple, smukke Træk
Sin Glæde, naar den milde Vaar sig nærmer.

Gram (monologisk).

Dg er saa ung! Men — Tiden er æsthetisk.
Dg dog, at dette Barn kan sværme sympathetisk
Med Eng og Mark, med Nattergal og Lærke,
Dg skildre det, hvo skulde tænkt, hvo skulde . . .
Sandtnok, hun hører til de Tankefulde . . .

Fruen (affides).

Nei see, den Skalk! hvordan han lægger Mærke!

Gram.

Dg medens man er ung, man vil med Fuglen flyve

Og hilse Vaarens Tid som den med Sange . . .

(Til Fruen, smilende.)

hm! Digte skriver hun?

Fruen.

Ja, hun har skrevet mange!

(Affides.)

Gud hjælpe mig, som jeg idag maa lyve!

Gram.

Dem maa du vise mig; dem maa jeg kjende!

Fruen.

Ja, meget muligt har jeg et af hende —

(Affides.)

Min Fætter Rudolph skrev engang et Digt;

Petrines Afskrift har jeg gjemt derinde.

Det er dog rigtigt godt, man gjemmer Sligt.

(Høit.)

Vent lidt; maaskee jeg kan det finde . . .

(Fruen gaaer ind tilhøire.)

Gram (ene).

Det glæder mig, ja det er smukt,

At Boestens Blomsterkrone bredes

Om denne Piges Vaar med liflig Lugt.

Og, om det aldrig bærer Frugt,

Man bør dog agte det, og det bør fredes.

— Jeg gad isandhed vidst, hvorledes

Det smukke Barn kan stille sig derved.

Fra Vinduet imorges faae jeg hende.
 Hun stod i Midten af et Blomsterbed,
 Hvortil hun syntes milde Blik at sende.
 Det var et yndigt Syn at see!
 Med Straahat paa, i Morgen-Negligé
 Hun dvælte som fordybet i sit Indre.
 Og hendes Billed, alle Blomsters Duft
 Flød sammen i den klare Morgenluft;
 Hun syntes selv en Blomst, en Søster til de mindre.
 (Fruen kommer ind igjen.)

Fruen.

Imens jeg husker det, vor Ungdom her
 Har aftalt en Spadseretour til Bakkens.
 Du er vel med?

Gram.

Jeg er i Morgenfrakken —

Fruen.

Uh, flød dig om! Den Kunst er ikke svær.
 Saa siger jeg, at du er med.

(Bil gaar.)

Gram

(gaaer et Par Skridt efter hende).

Hust paa . . .

Det lille Digt . . .

Fruen.

Ah ja! det skal du faae!

See der! (Affides.) Jeg tænkte nok han kom.

(Høit.)

Det taaler ei Critikkens skarpe Dom;

Men —

(Med et Tankespring.)

Men for Guds Skyld tael blot ei derom!

Hun holder det saa hemmeligt! aa Gud!

Hun blev ulykkelig, hvis det kom ud.

Gram.

Paa Sigt man pleier ei at speculere.

Man læser det engang, og husker det ei mere.

(Sætter sig ligegyldig hen ved Bordet.)

Fruen

(affides, ved den anden Side af Scenen).

Ja, lad kun ligegyldig! Hvis jeg kjender

Dit Hjerte ret, da bli'er den lille Gnist,

Mit Ord har tændt, en mægtig Brand tilfødt,

Der, uden at du veed det, brænder.

For denne lille Feil han snart vil glemme

De større Feil, hvoraf vi jo skal lide;

Og en usynlig Kraft han vil fornemme

I selve Feilen, fhyer han ei i Lide.

(Stotter hen til ham.)

Han figger i Papiret; det er godt!

Snart bliver hvert et Ord en Piil, ham Amor sender,

Dg af tre, fire Vers hans Hjerte lever flot.
 — Jeg har gjort Mit, og vasser mine Hænder!
 (Gaaer ud af Havedøren.)

Gram

(ene, kommer frem).

Det hedder „Høisgaard's-Bakke.“ Det er den,
 Hvortil vi netop nu spadserer hen.

— Jeg maa begynde ordentligt igjen.

(Læser.)

„Jeg har endnu ei været udenlands,
 Dg kjender ingen fremmede Lande.
 Jeg kjender kun min egen Strands
 Dg vore Søers fjølige Bunde.
 Tidt har jeg ønsket: Gid du dog var der,
 Hvor Kilderne gaar dybt i duftende Dale!
 Da faldt mig ind min Bakkes Bøgetræer.
 Nei! jeg vil blive! tænkte jeg; kun her
 Forstaaer jeg Træets fortrolige Tale.

Vel hæver sig min Bakke langsomt op;
 Blandt Bjerger kan den ei paradere.
 En Verden vides ikke fra dens Top;
 Men Det, jeg øiner, elsker jeg mere.
 Den hele Verden gjør mig Brystet svært.
 Mig fængsler meest den mindre Verden her hjemme.
 Her kan jeg oversee hvad jeg har fjært;

Fra denne lille Høide har jeg lært
 At elske Gud og forstaae hans Stemme.

Hver Sommer kan jeg fra min Bakke see,
 Hvor Skoven nede danner et Tæppe;
 Om Vintren Alt er dækt med Sne, —
 Saa langt, saa langt — man sinder det neppe.
 Naar Vaaren kommer, smelter Sne og Is;
 Fra Mark og Enge myldre tusinde Planter.
 Og Blomsten nikker mildt paa vanlig Blis,
 Og Fuglen synger til Naturens Priis,
 Og Duggen glimrer som Diamanter.

Ja, Efteraarets Tid er sagnetens raa;
 Og Taager dække Søer og Bugter.
 Men Himlen farves atter blaa;
 Jeg veed, at Regnens Taare befrugter.
 For hver en Blomst, der falmer hen i Høst,
 En Snees, jeg veed, udflækkes igjen adaare.
 For hver en Fryd, der falmer i mit Bryst,
 Et Frø skal lægges til en bedre Lyst,
 Der spirer stille gennem min Taare."

(Bliver estertænksum staaende.)

Forunderligt! Fra denne simple Sang
 En Duft af Toner kommer mig imøde
 Som fra min egen Ungdoms Morgenrøde

Dg hvisker til mig med fortrolig Klang.
 Dg Følelser, hvorfor jeg længst var fremmed,
 Mig hilse her som en Bekjendt fra Hjemmet.

(Seer i Papiret.)

Bersfet er smukt! O, det er nydeligt!
 Et reent, uskyldigt Udtryk af den sømme
 Forvisning, af det Haab, der taler som i Drømme
 I denne Sjæl, der selv er kun et Digt.
 — Ja, kjære, faure Pige! jeg vil troe
 Paa den Forjættelse, du synger.
 Jeg vil forlade mig paa denne No,
 Der, styrkende mit Væsen, mig forhynger.
 Jeg vil dig til min Skytsgubinde faare
 Og lytte til din simple, søde Trøst:
 „For hver en Fryd, der falmer i mit Bryst,
 Et Trø skal lægges til en bedre Lyst,
 Der spirer stille gjennem min Taare.“

(Gaaer ind i sit Kabinet.)

Syvende Scene.

August, siden efterhaanden Fru Martin, Justitsraaden,
 Petrine, Elise, Daniel og Gram.

August

(fra Havederen).

I Haven Ingen! Her er heller Ingen!
 Hvor er' da mine to Cousiner? — Na!

Hos Tanten er' de; det er Tingen.

Det glemte jeg. Saa vil jeg banke paa.

(I det han nærmer sig Døren tilhøire, kommer Fruen, paaklædt til at spadsere, hastig ud.)

August.

God Dag!

Fruen.

Du her August! Velkommen ud!

(Sætter en Stol hen til ham.)

Kom, sæt dig ned saa længe!

(Affides.)

Jeg gab vide,

Om min Hr. Broder pynter sig.

(Gaaer ind til Gram.)

August

(seer forundret efter hende).

Min Gud!

Hun havde travlt!

Justitsraaden

(der kommer fra Havedøren uden at see August).

Nei, man kan aldrig lide

Paa Fruentimmer i en vigtig Sag.

Og derfor var det godt, jeg kom itide.

Spadseretouren er et Hoved-Slag;

Der maa der spilles flint.

(Vil gaae ind til Fruen.)

August

(bliver ham vaer).

Justitsraad Krag!

Maa, Gud ske lov! Hjælp De mig i min Nøide!
De kan vel sige mig —

Justitsraaden (med Hast).

August! God Dag!

Velkommen ud!

(Sætter ogsaa en Stol hen til ham.)

Sæt dig kun ned herinde!

Jeg skal blot tale med min Svigerinde.

(Gaaer ind til Fruen.)

August.

Saa han har ogsaa travlt! — Jy, denne Hast,
Den hader jeg; det er en hæslig Last.
Mit Uhr maa heller staae end gaae for fast,
Langt heller ingen Verdens Ting bestille,
End som en Perpendikel evigt spille.

(Petrine, paalødt til at gaae ud, kommer fra Fruens Værelser.)

Omstøder En! — (Fornøiet.) See, Kjæreste Cousine!
See, her er jeg!

Petrine.

Jy, see god Dag, August.

August

(tagende sig Tid).

Sig mig . . .

Petrine.

Ja, jeg har travlt. Nu bad mig Onkel just
At hente Tante . . .

August.

Et Minut, Petrine!

Petrine.

Og mine Handsker har jeg ogsaa glemt!

— Jeg kommer strax.

(Sætter ligeledes en Stol hen til ham.)

Sæt dig kun ned saa længe.

(Gaaer ud af Havedøren.)

August.

„Sæt dig kun ned!“ — Ja, det er nemt,
Naar man kan lade mig staae her og hænge.

— Til Slutning bliver jeg forstemt.

Hvad er her da paafærde? hvad er skeet?

Folk er' saa pynkede; skal her spadseres?

Skal her itide retireres

For den forventede Komet?

— Til disse Spørgsmaal erigeres

Et philosophisk Facultet.

(Elise, ligeledes paaflædt til at gaae ud, kommer fra Havedøren
uden at see August, og vil gaae ind til Fruen.)

Naa, endelig Elise! — Pst! du der!

Du seer nok ikke, hvem jeg er!

Elise
(forstræffet).

Du her!

August.

Naturligtvis! Du veed, jeg var ivente.
— Det var fortræffeligt, du kom!
Hos dig kan jeg da Underretning hente.
Først maa jeg see paa dig. Vend dig lidt om
— Hvor du er bleven stor og smuk, Elise!

Elise
(forvirret).

August, af, slip mig!

August.
Bliv dog!

Elise.

Lad mig gaae!

August.

Hør blot et Ord!

Elise.

Nei! jeg maa ind . . . jeg maa!
(River sig løs og gaaer ind i Fruens Værelser.)

August.

Her gjælder det Standhaftighed at vise!
Hun bad mig ei engang at sidde ned.
Men sætte mig, det vil jeg.

(Sætter sig paa en Stol midt paa Scenen.)

Jeg er vred.

Nu rører jeg mig ikke her fra Pletten.

(Bed at høre Daniel komme, vender han sig hurtig paa Stolen.)

Min gamle Ven fra Slagelse! Pst! pst!

Daniel (glad).

Oh, Hr. August! Det er jo Dem! javist!

Velkommen ud til os! og Tak for sidst!

Jeg mener . . . bliv ei vred . . .

August.

Spring over Etiquetten

Og sig mig, hvad er her idag paafærde?

Daniel.

Her? Hm! — Ja, seer De, Noget er i Gærde.

Det kommer mig jo ikke ved —

August
(utaalmodig).

Men hvem?

Daniel.

Men hvem? — Ja, paa en Maade, troer jeg, Dem.

August.

Hvorledes mig?

Daniel.

Jo, seer De . . . Vent til siden!

Jeg har jo ikke seet paa Dem endnu.

Min unge, kjære Herre! hør . . .

— Hør, Herr Justitsraad! skulde vi ei tage
Imod ham med en Sang —

Justitsraaden.

Bliv du tilbage

Dg — pft! der kommer han —

August

(halv heit).

Bagt i Gevær!

(Gram, omhyggeligt paaflædt, og Fruen træde ud.)

Gram.

Ei! træffer jeg det hele Selskab her!

(Affides med et Blik paa Petrine.*)

Hvor hun er smuk!

Justitsraaden

(med et dybt Buf).

Vi ønske Hver især

Den Grefrygt at vise, man er skyldig —

August

(affides til Elise).

Du kunde gjerne see paa mig.

Elise.

D, tie!

*) De Spillende ordne sig her saaledes: August, Elise, Justitsraaden, Gram, Fruen og Petrine. — Daniel i Baggrunden.

Gram

(affides, uden at have lagt Mærke til Justitsraadens Ord).
I hendes Diekast er Sværmeri —

August
(til Elise).

Men hvorfor vise dig saa ligegyldig?

Fruen (affides).

Jeg troer, vi blive stikkende deri.

Justitsraaden
(rømmende sig).

Lillad, jeg forestiller min Nièce —

Gram
(vender sig mod Petrine).

Ah, med Fornægtelse —

Justitsraaden
(tager ham i Armen).

Jeg be'er!

Her staaer hun. Kom Elise!

Gram
(buffer forvirret for hende).

Ah, jeg seer

August
(affides til Elise).

Du neier dig for dybt.

Fruen
(affides, smilende med et Blik paa Gram).
En Kjærligheds = Fadaise!

Petrine.

Oh Gud, August! nei, nu maae vi affted.
Hvad vilde Tante troe —?

August.

Na, vi er' jo Bekjendte —

Petrine.

Ja vist! — Men vær nu artig og gaae med!
(Tager ham under Armen og gaaer med ham.)

Daniel

(ene, medens han rybder op).

Det er besynderligt! jeg er en simpel Tjener,
Og dog er jeg den Eneste, der kjender
Den rette Sammenhæng af Alting her.

— Hum! Frøken Lise ta'er sig det saa nær!
Og nu den stakkels Herr August, der ikke
Har vidst den mindste Snuus om denne Sag!
Ja, naar det blot sig kunde stikke,
Jeg skulde snakke med Justitsraad Krag!

En Amtmand bør man respectere;

Han er vor Dyrighed; der maa Respect!
Han er jo Gæt og Alt; og skal en Ting ha'e Vægt,
Saa maa den gjennem ham passere.
Men han maa ikke troe, at han er mere
End vi, naar han har Øyst at blive gift;
For, skulde Amtets Biegebørn fortere
Gaa under Amtmandsfabet — det var stivt!

Anden Act.

(Samme Decoration.)

Første Scene.

Fru Martin. Daniel.

Fruen.

Naa, saa du mener, Daniel?

Daniel.

Jeg siger

Med al Erbødighed, at det er Bligt,
 Man ei forhaster sig med Sligt.
 Jeg kjender nu fra Barnsbeen disse Piger.
 For Frøken Lise kan jeg indestaae.
 Hun har, fra den Tid de var' smaa,
 Passion for Herr August.

Fruen.

Troer du, hun tænker paa —

Daniel.

Ja, Frue, ja! — og derpaa vil jeg døe.

Fruen (affbød).

Det troer jeg selv.

Petrine.

Vi stod i Ly for Regnen,
Mens Luften kjøltes af; det var tilforn saa hebt!
— Men mærkede du saa, hvorledes Eggen,
Da Solen nu brød frem, med Get
Blev pyntet ud som med et Perlesmykke?

Fruen.

Savist. — Saa gif du med min Bro'er et Stykke?

Petrine.

Ja — hjemad.

Fruen.

Nu, hvad talede han om?

Petrine.

Ik, om saa Meget! — Det er rart
At tale med ham. Alting er saa klart,
Saa dybt, saa inderligt, som om
Hvert Ord, han siger, ret fra Hjertet kom.
— Hør, Tante, veed du hvad jeg troer?

Fruen.

Nu da?

Petrine.

Vi skal jo begge To studere
Paa et Partie, der passer for din Bro'er.

Nu troer jeg næsten, han forlanger Mere,
End vi har tænkt.

Fruen.
Hvad da?

Petrine.
Saavidt jeg kan forstaae,
Forlanger han, at Den, der skal ham varigt blinde,
Har lagt sig efter Digtetekunsten.

Fruen (forundret).

Saa!?

Petrine.
En saadan En er grumme svær at finde.

Fruen.
Ja, det veed Gud! — Men hvoraf slutter du?

Petrine.
Jeg gif og rev en lille Blomst itu
Og ønskede for Spøg, jeg var en Plante.
Det forekom mig ønskeligt, som den
At leve.

Fruen.
Men hvor kunde du, min Ven!

Petrine.
Savist, det var et daarligt Ønske, Tante.
Men, da jeg saae, hvor Græs og Blomster steg
Saa friske frem, mens Jordenskyen veg,

Da ønsked' jeg, ifald min Sjæl engang
 Blev bøiet under Kummer eller Trang,
 Saa frisk som Planten og saa let at stige.
 — Til sidst saa kom jeg til at sige,
 At Menneskernes Laarer var et Bad,
 Der styrker os, som Regnen Plantens Blad.

Fruen.

Men Barn —!

(Affbes, mens hun afbryder sig selv.)

Nu har jeg Vægt seet:

Hun er jo virkelig en halv Poet.

Petrine.

Saa svarede din Bro'er, at hvad jeg 'sagde,
 Var digterisk.

Fruen (gnaven).

Han har jo Ret deri.

Petrine.

Ja — men en egen Vægt derpaa han lagde,
 At Fruentimmer dyrked' Poesie.
 Han roste det.

Fruen.

Ja, han har meent, at vi
 Bør læse Digterværker.

Petrine.

Nei, hans Tale

Gjaldt dem, der skrive Vers. — Og han har Ret!

Ja, det var herligt, om man kunde male
 I Vers, der flød naturligt hen og let,
 Alt hvad man føler som Musik herinde,
 Og Lanterne ved smukke Niim forbinde.

Fruen (affides).

Jeg troer, jeg fanges i mit eget Garn!

Petrine.

Hør, Tante, troer du, jeg, hvis jeg forsøger,
 Kan gjøre Vers?

Fruen (forstræffet).

Oh, Gud bevar's! Du spørger!

Det maa du aldrig tænke paa, mit Barn!

Petrine.

Men er det da saa skadeligt, man prøver?

Fruen.

Aa, der er andre Ting et Pigebarn behøver!
 — Jeg tilstaaer, der er Digte, der mig hove.
 Naar Sligt er skrevet, kan det være godt;
 Men skal de skrives, bli'er de gjerne flau.

Petrine.

Ja Gud! det veed jeg! — og jeg spørger blot.
 — Men det er ellers slemt for Onkel.

Fruen.

Saa?

Vil han da skrive Vers?

Petrine.

Nei, men jeg tænker paa,
Han har Elise for din Bro'er bestemt;
Dg hun gjør ikke Vers.

Fruen.

Ja, det var slemt.

(Affides.)

Åk Gud, man kan jo baade lee og græde
Ved saadan Tale! — Jeg er reent confus!

(Vøit.)

Der er han; stille!

Tredie Scene.

De forrige. Justitsraaden.

Justitsraaden.

See, her har De mig paany!

Jeg syntes dog, jeg maatte træde
Lidt ind til Dem, da jeg var nær herved.

(Tager hende affides.)

Hør! Deres Broder gif til Sægaards ned;
Saavidt jeg troer.

Fruen.

Nu ja, det var at vente.

Justitsraaden.

Jeg sender En derned og la'er ham hente.

Fruen.

For Guds Skyld, nei! Min Broder bliver vred.

Justitsraaden.

Men Svigerinde! det er ingen Spøg.
Det er en Pligt, en simpel diplomatisk,
At hindre ham i det Besøg.

Fruen (affides).

Af Gud! han er istand til at fordærve
Den Smule, mine Næsker suurt erhverve.

(Svit.)

Savist! men da det dog er problematisk,
Om —

Justitsraaden.

Hvilket?

Fruen.

Om min Broder i det Hele
Gaaer ind paa vore Planer og vil dele —

Justitsraaden.

Hvorledes dele?

Fruen.

Seer De, vi,

Der mene det saa godt, bør ikke glemme
At tage Hensyn til hans Hjertes Stemme
Og vælge Den, han kan forelskes i —

Justitsraaden.

Der har vi Fruentimmers Sværmeri!
Forelskes? han? — Jeg troer, De vil!

Fruen.

Ja, kjære Svoger, dette Punkt er kritisk.

Justitsraaden.

Men hør, hvor har en Amtmand Tid dertil?

For ham er Ægteskabet reent politisk.

En Amtmand elsker ikke; han vil giftes.

Hans Kjærlighed er et Partie, der stiftes.

Fruen.

Javist! Men, kjære Svoger, lad os blot

Behandle Sagen med min Bro'er forsigtigt.

Jeg synes, det vil ikke lykkes rigtigt.

Justitsraaden.

Hm! Ikke? Nu, man maa begynde smaat.

Fruen.

Ja, men . . .

Justitsraaden.

Hm! ja! — Kan De da ikke finde

Paa Noget, der kan hjælpe, Svigerinde?

Fruen.

Ja, hvad . . .!

Justitsraaden.

Hm! hm! — Na hør! det gaar nok godt!

See, det var heldigt, den Spadseretour.

Kansee jeg faaer et andet Indfald siden,

En god Idee; De veed, det har jeg undertiden.

Nu skal jeg speculere, gaae paa Luur —

Men hold ham langt fra Sægaards — det er vigtigt!
 De Folk er' siffige og bruge Kneb;
 Og Fruen er en Satan, har et Greb
 Paa Mariager! — og en Steg som denne!

Fruen (leende).

Ja, De har Ret! Vi lure selv derpaa.

Justitsraaden.

Ja vi! men den er altfor god for hende.
 — Hør nu hvad jeg vil gjøre. Jeg vil gaae —

Fruen.

Ja, det er flogt.

(Affides.)

O gid han vel var borte!

Justitsraaden.

— Og tale med min Kone, med min Dorthé.

Fruen.

Gjør det!

Justitsraaden.

Naar hun nu ogsaa grunder

Og speculerer — — ja, hun har Forstand!

Fruen.

Jo, om hun har!

Justitsraaden.

Ja, det er intet Under,

Kanſkee De mener: jeg er hendes Mand.

— Haha! — Udvis da!

(Gaaer ud af Havedøren.)

Fruen (affides).

Godt, at vi fik ham herfra.

— Historien begynder mig at pine.

Om nu min Broders Følelser for Trine

Er grundet i, hun skriver Vers — hvad da?

Da han var yngre, var han selv Poet.

Hvis han ved dette Slægtskab fandt sig truffet,

Dg saa med Gæt bemærker, han er stuffet —

Jo, det var deiligt, det! Men steet er steet!

Petrine

(nærmer sig hende).

Hør, Tante, gi'er du Onkel Ret?

Fruen.

Hvori?

Petrine.

Nu veri, at din Broder ei som vi

Kan føle Kjærlighed, fordi

Han mangler Tid dertil. Hvorledes

Kan Kjærlighed behøve Tid?

Du selv har sagt, den er en Mand, der bredes

I Held og Modgang over al vor Tid;

Dg den forsthyrer ikke; den bevarer

Vor Sjæl i Ligevægt ved Arbeid som i Farer.

— Kan du erindre, hvad saa tidt

Min Moder sagde, naar jeg sang og spillede?

At hendes Sjæl, ved Tonerne formildet,

Ihvad hun foretog sig, stemtes blidt. .
 — Og det er vist med Kjærlighed det Samme:
 Den følger som et Accompagnement
 Med alle Dagens Sykler; som en Sang
 Dpliver, naar jeg sidder ved min Kanne.

Fruen (affides).

Af Gud! nu kommer det til min Fortred:
 I hendes Hjerte Lynet er slaaet ned.

(Hvit.)

Ih nu, din Onkel skjæmte maaste.
 — Men hør, bliv du nu her, imens jeg søger
 At faae min Broder fat.

(Affides.)

Jeg maa dog see,

Om Det, jeg frygter, er en falsk Idee,
 Om Amor solo eller om Apol
 I dennes Selskab i hans Hjerne spørger.

(Gaaer ud af Havedøren.)

Fjerde Scene.

Petrine. Siden Elise.

Petrine

(efter et Ophold).

Mig er saa tydelig den mindste Fald
 I dette Hjerte, som min Onkel stedse
 Vil lede til sin egen Interesse.

Ak, han, der af Naturen er saa varm,
 Saa mandig og bestemt, ham kan man ikke lede!
 Da jeg paa Veien gik med ham derude,
 Jeg fandt mig styrket, lænet til hans Arm.
 Det var mig, som — ihvad det skulde gjælde —
 Jeg kunde trygt til ham mit Hoved hælde.

(Bliver staaende i Tanker til Elise kommer ind.)

Ak, er du der, Elise! — Du har grædt?

Elise.

Ja, lidt; nu føler jeg mig mere let.

Petrine.

Na, det er ikke værdt at græde. — Hør,
 Bryd dig om Intet! vær ved godt Humeur!

Elise.

Hos Onkels har de gjort mig det saa broget!
 En siger, at det er et Held,
 Som ønskes af Enhver — nu ja, det veed jeg vel.

Petrine.

Na, derfor!

Elise.

Onkel siger, han har vaaget
 Og sørget for mig i min Faders Sted.
 Hans Tale først imorges endtes med:
 En Amtmand kan man ikke nægte Noget.

Petrine.

Hvad vil du bryde dig om det!

Elise.

Savist!

Men . . . men, man bliver reent confus tilsidst.
Hvad mener du, jeg skulde gjøre?

Petrine.

Jeg?

Ja, jeg . . . I denne Sag kan rigtigt Ingen raade.
— Ifald du . . . (Standser.)

Elise.

Nu, ifald . . . ?

Petrine.

Ifald du overmaade

Var . . .

Elise.

Hvilket?

Petrine.

Var forelsket i ham . . .

Elise

(ryster paa Hovedet).

Nei!

Petrine (forstende).

Men dog du holder af ham paa en Maade?

Elise.

Jeg veed ei rigtigt selv. Han er en Mand,
Som Alle høie dybt sig for. Hans Stand
Er glimrende, for glimrende for mig.

Ak, saa fortroligt, aabent som med dig
 Jeg kunde aldrig talt til ham. Hans Sprog
 Er ei som Andres. Han er jo saa klog,
 Saa kundskabrig. Mig falder Anden svær,
 Jeg føler mig beængstet, er han nær.
 Naar jeg skal svare ham, jeg kommer ud af Tact;
 Mig synes flaut og dumt hvad jeg har sagt.
 — Erindrer du, hvor tidt i gamle Dage
 Vi sad med vor Cousin August, vi To,
 Og fladdrede med ham i uforstyrret Ro;
 Hvorledes snart vi græd og snart vi loe,
 Som Sødsfende, der dele Lyft og Blage.
 — Ak nei, Petrine, saadan som med ham
 Kan Ingen tale med en Amtmand Gram.

Petrine.

Hvad talte han da om med dig paa Veien?

Elise.

Ja, hvad veed jeg! Jeg følte mig geneert
 Og angst tilmode — det var reent forkeert!
 — Jeg syntes ogsaa, han var selv forlegen.

Petrine.

Han talte vel om det du veed . . .

Elise.

Hvorom?

Petrine.

Om . . . nu jeg mener, om han ikke kom
 Med Noget om . . . du veed jo . . . om Partiet.

Elise.

Nei, Gud ske Lov, for det blev jeg befriet.

Petrine.

Hvad har du da besluttet?

Elise.

Hvad jeg har —?

Glet ingen Ting. Man spørger mig jo ikke.

Min Laushed har man udlagt som et Svar.

Petrine.

Hvorfor du tier, veed jeg heller ikke.

Lael du med Onkel; han er jo saa god!

Det har jeg aldrig tænkt, det var hans Mening,

At han vil tvinge dig til den Forening,

Skald den . . . virkelig er dig imod.

Elise.

Imod! Nu ja —!

(Efter nogen Betænkning.)

Saa mener du, at jeg

Skal sige ligesrem til Onkel Nei?

Petrine.

Det har jeg ikke sagt. Men jeg . . . jeg mener,

At du . . . ih nu, at Lantes Bro'er fortjener

Et udeelt Hjerte. — Gjælder det om dit?

Er — vær oprigtig — er dit Hjerte frit?

Elise

(falder hende om Halsen).

Af, søde Trine! nei, jeg troer det ikke.

Du veed jo nok . . .

Petrine.

August?

Elise

(holder hende paa Munden).

For Guds Skyld, tie!

Petrine.

Hvorfor?

Elise (bedende).

O, tie!

Petrine.

Hvad ondt er vel deri?

Elise.

Naar Onkel aned' det, her vilde ligge

Et Huus —

Petrine.

Hvad siger da August dertil?

Elise.

August? Hvor kan du . . . af, jeg troer, du vil . . .

Nei, der skal Ingen vide det! Jeg glemmer

Det som en Helligdom, hvis Fryd og Dval

Kun jeg, og i min Gensomhed, fornemmer.

Jeg blev ulykkelig, hvis Noget stjal

Min Hemmelighed fra mig. Iffun du,
 Min egen søde Trine, du skal vide,
 Hvad jeg har lidt og maa bestandigt lide.

(Græder.)

Af, du er lykkelig, hvis Haand er fri endnu!
 Var jeg i dit Sted! Ingen paa dig tænker!
 Mens jeg —!

Petrine.

Fat Mod! Staaer jeg dig ikke bi?

Troer du, jeg taaler, at man krænker
 Min Søsters Hjerter? — Hør, kom ud med i det Frie!
 Man mærker, du har grædt —

(Mander paa sit Tørklæde og giver hende det.)

Hold det til Diet,

Saa bli'er det godt.

Elise

(med et Suf).

Af nei!

Petrine.

Jovist! Vær nu fornøjet,

Dg haab det bedste! — Kom! mens Luften kjøler

Dg tørrer af din Taare, vil' vi gaae

Dg tale om, hvad vi kan hitte paa.

(Mens hun tager hende om Livet og gaaer hen mod Havedøren.)

Ja, tro mig, søde Elise, at jeg føler

Dg deler din Bekymring som min egen.

Elise

(ved Udgangen).

Der er August! For Guds Skyld, lad
Som om der Intet var iveien.

Femte Scene.

Elise. Petrine. August.

August

(Kaster fortrebelig sin Hat paa Bordet).

Nu troer jeg snart, at jeg er lagt for Had
I Huset her, som jeg idag behandles.
Hos Onkels er' de tause som en Muur,
Og Tante, der var venlig før, seer suur.
Her kan man til en Mumie forvandles.

(Seer paa dem.)

Hvad gaaer der nu af Jer? Hvorfor saa stille?
I er' de Rette! Jeg har tænkt, I vilde
Strax falde mig om Halsen, naar jeg kom.
Jo pyt! I bryde Jer nok stort derom.

Petrine.

Du gjør os Uret.

August.

Gid det var saa sandt!

Jeg er dog aldrig rigtig glad, undtagen
Naar jeg er her hos Jer — og midt iblandt ..

Den Krebs, der holder af mig, det er Sagen.
Er det forbi, saa lukker jeg min Dør.

Petrine.

Vi holde jo af dig.

August (fornøiet).

Gjør I? Som før?

Petrine.

Naturligviis.

August.

Det kan jeg lide! — Hør!

(Fortrolig, rykkende dem hen til sig.)

I veed nok neppe Grunden til jeg kom?

Petrine.

Du vil besøge os og see dig om.

August (hemmelig).

Jeg kommer for at gifte mig.

Petrine.

Gjør du?

Med hvem?

August.

Det veed jeg ikke ret endnu.

Med En af Jer.

Petrine (leer).

Det var et Held endda!

August

(til Petrine).

Du vil vel ikke ha'e mig?

Petrine (som før).

Nei.

August.

Jaja!

Jeg veed desuden nok, Elise ta'er mig.

(Lager Elises Haand.)

Ei sandt?

Elise.

O slip mig!

August.

Gjør du ikke? svar mig!

Elise.

O slip!

August.

Men siden naar er' I da blevne,
 Du, Trine, Tante selv med Get saa trevne?
 Da vi spadseerte, var det ligedan.
 Det var jo Alt, jeg kunde pine
 Et Ord af dig og af Petrine.
 Ved Sligt man kan jo miste sin Forstand.
 — Elise, det er Alvor, hvis du vil
 Og holder Noget af mig, saa slaae til,
 Med Onkels Kone har jeg nylig talt —

Petrine.

Hvad svared' hun?

August.

Hun sagde, det var galt,
 Og at jeg selv var gal, at dette Skridt var vigtigt —
 Man kjenner nok de Gamle. Naar blot du,
 Elise, vilde svare mig oprigtigt.
 Jeg veed, du holder af mig; ikke sandt?
 Selv om du er lidt stjernepip iblandt.
 Jeg har ei heller vidst det før end nu.
 Men da jeg kom idag og saae dig her,
 Blev jeg fornøjet som i gamle Dage.
 Ja, selv fordi du var en Smule sær,
 Jeg ønsked' mig den sunde Tid tilbage.
 Igalb du nu mig svarer mildt —

Elise (beklemt).

O Gud!

August.

Saa fører jeg dig hjem til Mit som Brud —
 O, svar mig!

Elise

(efter nogen Dørvindelse og næsten fortrydelig).

Vil du vide det partout,
 Min Haand er — lovet bort.

August (bestyrtset).

Hvad siger du?

Til hvem?

Petrine

(med lav Stemme, mens Elise vender sig bort og græder uden at svare).

Til Lantes Broder.

August.

Hvad? til Gram?

Det er vel ikke muligt! Du til ham?

Elise (grædende).

Det er kun altfor vist.

August.

Saa lad mig gaae!

Det er forbi!

Petrine.

Hvorfor just gaae?

August.

Jeg maa.

Elise.

Det kan jeg ikke see. Om ogsaa han
Har faaet det Indfald —

August.

Nei.

Petrine.

Brug din Forstand.

August.

Nei, naar I vidste . . .! Han er min Rival!
Han, som jeg skulder Alt! Han, der saa brav sig viste,

Da ved min Faders Død jeg Alt forliste.
 Han satte fast for mig en Capital;
 I to Aar holdt han mig i Kjøbenhavn
 Og fremmede ved Raad og Daad mit Gavn —
 Nei, nei!

Petrine.

August, vær dog fornuftig, hør!

August.

Nu først forstaaer jeg hvad han meente før!
 Af den Grund raadede han mig at frie
 Til Trine —

Petrine.

Hvem? til mig?

August.

Men hvor honnet!

Da jeg holdt fast ved dig, han gav mig Ret.
 Og nu — nu skulde jeg faa lumpen og faa slet —
 D h!

(Gaaer heftigt op og ned.)

Petrine (affides).

Han skulde frie til mig! Det ligger
 Herinde tungt som Bly og som en Naal det stikker.

Sjette Scene.

De forrige. Fruen (fra Havedøren).

Fruen.

Ah, er' I der! Hvorledes staaer det til?

(Vigerne see tause ned for sig og August bliver ved at gaae op og ned.)

Hvorfor saa tause? — (Affides.) Jeg kan gjætte:
Et ømt Mundhuggeri! en færlig Trætte!

(Høit.)

Hvad siger du, August?

August.

Hvad jeg? . . . Jeg vil . . .

Jeg har besluttet . . . Lante . . . jeg . . . Farvel!

(Render ud af Havedøren.)

Fruen (affides).

Ih, at den Galfrands gif, var jo et Held!

Jeg venter paa min Bro'er, og saae, han kom dernede.

(Høit.)

Hør, Børn! gaaer I nu ind! gjør' Alting rede,
I fald der kommer Fremmede.

(Elise og Petrine gaae ind tilhoire.)

Der farer

En Gysning over mig, saa tidt

Jeg husker den poetiske Credit,

Hun staaer i, men hvortil hun ikke svarer.

Jeg frygter næsten, jeg er gaaet for vidt.

Syvende Scene.

Fru Martin. Gram (fra Havebøren).

Gram

(Har i Haanden en Bouquet Blomster i Papir, som han lægger fra sig paa Bordet ved sin Indtrædelse. Han er i godt Humeur).
Her har du mig igjen.

Fruen.

O, hvilken smuk Bouquet!

Er den til mig?

Gram.

Til dig! Du harcellerer.

En Søster aldrig man med Sligt tracterer.

Fruen.

Nu, hvem er da den Ulykkelige?

Gram.

Gjæt!

Fruen.

Åh nu . . .

Gram.

Petrine.

Fruen.

Saa?

Gram.

En Digterindes

Bevaagenhed kan bedst ved Blomster vindes.

Fruen
(noget flau).

En Digterinde! ja, ifald hun var . . .
Det er hun ikke. Hvad den lille Nar
Imellem falder paa, det er kun Spøg.
Hun har forsøgt . . .

Gram.

Er det et blot Forsøg?
Det Digt, som du har viist mig? — Det er smukt,
Er fuldt af Følelse! Det er en Frugt
Af ingen simpel Færdighed. Der gives
Ei mange Digte med en saadan Glæde,
En saadan Simpelhed, en saadan udtrykt Sandhed
For Landskabs-Characteren her tillands.
O, det er mere værdigt Laurens Krands
End hvad der tidt af Laugs-Poeter skrives.

Fruen (affides).

Oh, du min Skaber! Alt mit Blod bli'er Fis.
(Høit.)

Du er jo udtømmelig i Priis.

Gram.

Men det er jo isandhed høist mærkværdigt,
Et Phænomen som dette: skøn som hun,
Saa fint et Væsen, et saa høist elskværdigt —

Fruen (smilende).

Du har alt mærket —

Gram.

Man behøver kun

Et Par Minuter for at blive vaer
Den Mand, der er i hvert af hendes Svar.
— See, kjære Søster, det er det jeg priser:
Hun er poetisk, har en fin Forstand,
Som uden Forbeholdenhed hun viser;
Men Sjælens Ustyld, Diamantens Band,
Er som det Element, det stille Rige,
Fra hvilke Poesiens Straaler stige.
— Og det Talent, hun har, er ualmindeligt.

Fruen (assides).

Han er forrykt. Ifald jeg kan,
Maa jeg dog rette lidt paa hans Forstand.

(Sitt.)

Kun Skade, det er ikke rigtig qvindeligt
At skrive Vers, at dyrke Poesie.
Som Kone for sin Mand, som Husets Regentinde,
Som Børnernes Opdragerinde
Man kommer ikke langt med Sværmeri.

Gram.

Du troer . . .? — Savist, en Digterindes Liv
Gi offres ene kan til Mandens Dage.
Hun gjør en slet Figur som Moder og som Viv;
Og egentligt er Manden at beklage.

Det er ei Kjærlighed, som jeg har søgt.
 Det glæder mig, naar mine Tanker stiftes
 Med en elskværdig, ligestemt Natur.
 Jeg er for gammel til at gjøre Cour.
 — Et Pigebarn som hun bør heller ikke giftes.

Fruen (affibes).

Nu har jeg hørt det med!

(Høit.)

Na ja, saamænd!

Men apropos! giv mig det Digt igjen —

Gram

(læder som han seer efter).

Naa Digtet . . . ja . . . nu har jeg lagt det hen . . .

Fruen (affibes).

Han vil ei ud dermed.

(Høit.)

Taja, min Ven!

Det har jo ingen Hast.

Ottende Scene.

De forrige. Daniel og siden August, begge fra Havedøren.

Daniel.

Hr. Amtmand! her er Bogen.

Nu har jeg fundet den. Den laae i Krogen
 Af Wienervognen under Sædet.

Gram.

Godt.

(Daniel gaaer.)

Fruen.

O lad mig see!

Gram

(uden at give hende den).

Et Bind af Walter Scott.

Fruen.

Det var fortræffeligt! Man har sin Hyre
Paa Landet med at skaffe sig Lecture.

Kom hid med den, saa svøber jeg den ind
Med lidt Papir omkring det smukke Bind.
Den er dog vel til mig?

Gram

(forlegen, idet han putter den i Lommen).

Nei, ikke denne;

Men . . .

Fruen

(lader gnaven).

Den er sagtens med bestemt for hende.

Gram (godmodig).

Lad det nu være godt.

(August lader sig see i Havedøren, men vil gaae igjen.)

Fruen.

August! hvorhen?

Du kommer just som kaldet. Du kan blive

August.

Dg her er reent fordømt herude.

Gram.

Hvor kan du sige det! Her er saa smukt!
 Kan Solens varme Straaler, der bebude
 En frugtbar Sommer, ei faae Bugt
 Med din Lungfindighed? — Her er saa stille,
 Saa hjemligt og saa godt! — Vær oprømt, Ven!
 Udspreb dig! skaf dig Noget at bestille,
 Saa vedder jeg, du bli'er cureert igjen.
 Forelsk dig, om du vil —

(ved en pludselig Idee-Association.)

Men apropos!

Du vil jo gifte dig. Med hvem nu af de To?
 Har jeg kun drømt det, eller med Elise?

August.

Tavist! — Det var et Indfald, en Caprice —

Gram.

Hvorfor Caprice?

August.

Jo, jeg har betænkt
 Hvad du har raadet mig: at tage Trine.

Gram.

Har jeg?

August.

Tavist; og naar man ta'er det strengt,

Saa er det eens; hun er jo min Cousine,
Dg hende kan jeg faae.

Gram (forundret).

Kan faae?

August.

Na jo!

Vi er' fra gammel Tid bekendt, vi To;
Hun siger ikke nei.

Gram.

Hvad skal jeg troe?

Du sværmer for Elise, flagrer saa
Fra hende til den Første, du kan faae.
Sy, det er Letsind! Du bør agte paa
Betydningen, der er i sliq Forening.

August.

Men før var du jo selv af anden Mening.

Gram.

Ja, det var dengang . . . det vil sige . . .
Jeg kjendte jo saa lidt til denne Pige.
Nu har jeg talt med Lise. Hun er brav,
Et Pigebarn, der søge skal sin Pige;
Dg perfectibel! hun i Værd vil stige,
Hun blive vil din Alders Støttestav.

August (affedes).

Ik, han har Ret!

(Høit.)

Nu, August fortalte,
At han vil frie til Trine.

Fruen.

Ja — og du?

Gram.

Jeg dablede ham ligesrem. Jeg kaldte
Ham for en Tusentast —

Fruen (affbes).

Min Broder er jalour!

Det var jo skjønt!

(Høit.)

En Tusentast, fordi
Han frier til Petrine! Hvilken Tale!
Det er jo ret et passende Partie.

Gram (hidfig).

Javist! . I Fruentimmer er' som gale,
Naar I kan koble sammen. Hvor kan han
Burdere dette Barn? Har han Forstand
Paa et saa fint, saa yndigt Væsen —

Fruen.

Kjære!

Det kommer nok; det vil ham Tiden lære.

Gram.

Det kommer ikke, siger jeg.

Fruen.

Kan være.

Men han er jo en ung og vakker Mand.

— Du vil jo ikke tage hende.

Gram.

Seg?

Fruen.

Ja, vi har talt derom; du sagde Nei.

Og jeg kan ei fortænke dig deri.

Mig huer ei den Dyrken Boeste,

Den Skriven Vers —

Gram.

Da veed jeg dog for Fanden,

fordi hun skriver Vers, er han just ikke Manden,

Der passer sig for hende.

Fruen.

Nei.

Men jeg har tænkt: August er i en Vei;

Han faaer sin Onkels Eiendom engang;

Han arver ham —

Gram.

Et sjønt Raisonnement!

Fruen.

Ja, kjære Ven, man har sin Plage

Med Pigebørn, at faae dem anbragt vel.

En Frier som August kan ansees som et Held,

Som En, der ikke kommer alle Dage.
 Hvor finder man en Svigersøn, der passer
 Til os, til Pigebarnet accurat?
 Der findes Feil i alle Classer —

Gram.

Javist, du er en herlig Advocat!

Fruen.

Hvad har du da imod ham?

Gram

(efter en Pause, med Resignation).

Du har Ret!

De Feil, han muligt har, forandres let.
 Gjør hvad I vil — Du kjender begge To.
 Men — ynder da Petrine ham?

Fruen.

Na jo!

De var' jo Legekammerater.

Gram.

Saa?

Ja, det er sandt.

Fruen (affbes).

Han smager dog derpaa.

(Høit.)

Jøvrigt vil jeg nu see til at finde
 August og høre hvad han har isinde.
 I sliq en Sag man bør forstigtigt gaae;

Dg — det er sandt, Petrine skal jeg sende
Herind. Du har jo en Bouquet til hende.

Gram.

Godt! godt!

Fruen.

Du har jo sagt: En Digterindes
Bevaagenhed kan bedst ved Blomster vindes.

Gram.

Savist — jeg veed —

Fruen.

Saa gaaer jeg.

(Affides.)

Vaa min Cre,
Det gaaer jo ret charmant med vor Affaire!

(Gaaer.)

Gram (ene).

Hvad vil jeg egentligt? Hvad er min Agt?
Hvi vil jeg sætte mig mod en uskyldig
Forbindelse? Hvad ligger der vel Magt . . .
— Ak nei! hun er mig ikke ligegyldig!
Forstand, Erfaring er en daarlig Vagt.
Naar Ungdom, Skjønhed virker gennem Diet,
Da bliver selv en fast Beslutning bøiet,
Dg giver efter for den søde Magt.
— Hun er en Perle. Jeg har aldrig end
Saaledes følt mig dragen hen.

Hun er et dybt Gemyt, en stille Sjæl, der svømmer
I en poetisk Verden, hun sig drømmer.

(Efter et Ophold.)

Min Søster siger, det er ikke qvindeligt
At skrive Vers. Men nu en sliq Natur,
Der synger fordringsløs, og som en Fugl i Buur?
— Og dog, jeg føler, at evindeligt
Den Tanke sagte vil sig stjæle frem:
Hun skriver ømme Digte — men til hvem?
Kan hendes Mand forlange, at hun vier
Til ham alene Hjertets Sværmerier?

(Gaaer i Bevægelse op og ned.)

Et Fruentimmer, der gjør Vers — nei, nei!
Det er ei ret naturligt. Hun kan ei,
Som vi, uhindret, uforkrænket stige
I Tølelsernes vidtudstrakte Rige.
Det fine Bæv, hvoraf hun selv bestaaer,
Vil synderriues, mens hun stræber efter
At forske ud dets Væsen og dets Kræfter,
Og i sin egen Skabning hun forgaaer.

(Lager Digtet frem.)

Hvad kan jeg vente? — Disse Vers er' gode.
Hvad bliver Følgen af et sliq Talent?
Jeg bliver gift; min Kone bli'er bekjendt.
Da hun er ung og smuk, hun kommer snart i Mode.
Man flokker sig om hende; man gjør Cour;

Man smigrer, skriver Digte, for at vinde
 Et Haandtryk af den unge Digterinde —
 Og Sjælens Glands, en fordringsløs Natur
 Vil snart i Viraks-Duft forsvinde.
 Hun føler sig, hun fører Ordet;
 Mit Huus vil blive propfuldt af Genier.
 Til Middag sætter hun Jean Paul paa Bordet;
 Min Aftensmad er Byrons Boester.
 Hun giver Nytaarsgaver ud
 Fra danske Digterinder — frie mig Gud!
 Jeg dræbes af Sonet og af Canzone,
 Mens Ingen agter paa den stakkels Mand —
 Nei, Gram, det gaaer i Ewigbed ei an!
 Alt Andet før, end en poetisk Rone!
 (Gaaer mod Udgangen, men standser ved at see Petrine komme
 ind derfra.)

Tiende Scene.

Gram. Petrine.

Gram (affides).

Der er hun!

Petrine (affides).

Han er her!

Gram
 (som før).

Det var fatalt!

Petrine
(som før).

O, var jeg langt herfra!

Gram
(betragtende hende, affides).

Hvor idealt,
Hvor reent-poetisk er ei dette milde,
Besynderlige Væsen!

(Høit, nærmende sig hende.)

De besandt
Dem vel, jeg haaber, ovenpaa vor lille
Spadseretour?

Petrine
(med et Knix).

So Tak!

Gram (affides).

Hun har iblandt
En musikalisk Betoning i sin Stemme.

Petrine
(der i sin Forlegenhed har nærmest sig Vordet, seer Bouquetten).
O, hvilke smukke Blomster!

Gram
(først hurtigt, siden standsende).

Det er sandt,
Jeg har . . . jeg vilde vise mig galant;
De er' til Dem.

Petrine

(behagelig overrasket).

Til mig? — O, Tak! dem skal jeg gemme.

Gram.

De har jo sagt, De elsker Blomster. Disse,
Fra Sægaards, er' nok sjeldne.

Petrine.

Ja tilviisfe.

Gram.

Jeg elsker Blomsterne som Poesie;
Et Slægtskab, synes mig, forbinder begge,
Og samme Følelser de hos mig vække
Som ved en uvilkaarlig Sympathie.
Hvis Rosen er et Elskovs-Digt, Kjærminden
Et resignært, veemodigt Afstedts-Dvad,
Et Lilieconvallens zarte Blad
Et Digt, som Bennen skriver til Veninden.
En Tulipan er et Geburtsdags-Digt,
Lidt kantet, haardt, som Skif og Brug med Sigt —

Petrine.

Det er vel ikke Deres Alvor.

Gram.

Jo.

Den tydske Digter Novalis, der siger,
At Duften fra de stille Blomsterriger
Et Jordens stumme Sprog, bestyrker denne Tro.

Fra Lilien, fandt jeg, fra dens Blomster-Urne
 Som Hymnens Hofstanna Duften brød;
 Mens fra en Klynge Natvioler løb
 For mig en søm og flagende Notturme.

Petrine

(Eftertænkende).

Ja . . . De har Ret . . . jeg troer, jeg fatter Dem.
 — En Aften, der saa sildt kommer frem
 Og først naar alle Blomster døe og svinde,
 Er da som Digtet til en Afdøds Minde.

Gram.

Jeg mærker, De er alt trængt ind deri.

(Med en Bøining.)

Ja, naar man er poetisk stemt som De,
 Man fatter let en Gjenstands Bøeste.

(Efter en lille Pause.)

De har vel aldrig skrevet Digte?

Petrine.

Jeg?

Jeg har probeert engang, men jeg kom ingen Vel.
 Jeg søgte Rilm paa St. Helenas Helt;
 Det eneste, jeg fandt, var Lys fra Christiansfeldt.

Gram (affibes).

Hvor hun er skjælnst! — Jeg maa dog prøve paa,
 Hvor vidt hun i Forstillelse kan gaae.

(Gøit, idet han tager det skrevne Digt frem.)

For nylig fik jeg nogle Vers at see,
Der ret behage mig. De kjender dem maaskee —

Petrine
(seer derpaa).

Ja dem! det troer jeg! — Haanden er min egen.

Gram (affides).

Det var som Pokker! Ei engang forlegen.

(Seit.)

Nu troer jeg næsten, det er Dem, der spørger.

Petrine.

Nei, det veed Gud —

Gram (affides).

Det er en Smule sløv!

Hvordan vil hun først lyde, bli'er hun gift.

(Seit.)

De skriver ikke Vers?

Petrine (forvirret).

Jo, jeg forsøger . . .

Jeg vil forsøge, naar jeg bare kan.

(Affides.)

Det er forstræffeligt som han

Har Interesse for de Fruentimmer,

Der skrive Vers.

Gram.

En Bige med Forstand

Erkjender Digterkronens falske Glimmer,

At denne Lyst kan aldrig holde Stif.
 Der er saa Meget, der gjør Sagen broget:
 At kjende vel til Numerus i Sproget,
 At være vel bevandret i Metrik,
 Dialectik, Rhythmik og Poetik
 Og — —

Petrine.

Gud bevares! hvad er det for Noget?

Gram.

Ja, uden det man skriver hen i — Laaget.

Petrine.

Men jeg har aldrig troet, det var saa svært.
 Saa takker jeg for mig. Det faaer jeg aldrig lært.

Gram.

Et Fruentimmer vil erkjende let,
 At denne Kunst sig vanskeligt forener
 Med hendes Kald.

Petrine (fornøiet).

Ja, det er det, jeg mener.

Men saa forstaaer jeg ikke ret . . .
 Paa Veien talte De om Diamanter,
 Der i et ædelt Bryst er skjult og gjemt
 Og glimre stille der. — Jeg veed bestemt,
 De roste qvindelige Dilettanter.

Gram (hastig).

Ja dengang . . . Nei, jeg be'er, De tager Feil deri.

Jeg sagde, Poesie forstjønner Livet
 Som Tegning, Sang, Musik og Malerie.
 I disse har vor Genius os givet
 En Trøst imod vort Livs Melancholie;
 Skjøndt Ingen falder paa at componere,
 At være Maler; dertil hører Mere.
 — Forlader Dilettanten sit Gebeet,
 Da mister han hiin milde Trøst med Gæt,
 Og en uskyldig Syssel bliver da
 En Feil, man ønsker ham befriet fra.
 Og vil et Fruentimmer træde frem
 Som Digter — —

(Standser pludselig ved at kaste et Blik paa hende.)

Men jeg taler jo til Dem;
 Dem vil en rigtig Tact fra Sligt bevare.

Petrine.

Nei Gud! med mig har det vist ingen Fare.

Gram

(med et sømmere Udtryk).

Tilgiv, jeg beder! Deres Ven
 Blev af sin Iver revet hen.
 Det forekommer mig som Synd at tale
 Til Dem om Feil; hvad Feil har De?
 Hos Dem er Alt løst op i Harmonie.

Petrine.

At Gud, nei, dermed tør jeg ikke prale.

Uagtet — jeg har ofte tænkt derpaa,
 Hvad Feil jeg har, da Hver skal have sine.
 I Skolen, naar man sagde til os Smaa,
 Vi havde Feil, saa søgte jeg om mine,
 Men fandt ei rigtigt ud, hvori de laae.
 Jeg var jo flittig, lærte hvad jeg skulde;
 Jeg havde mine Meddisciple kjær;
 Jeg hørte ikke til de Ondstabsfulde,
 Var aldrig næsviis; jeg var ikke tvær.
 Lidt uopmærksom var jeg vel i Skolen.
 Jeg faldt i Tanker. Gengang var jeg nær
 Af Tankefuldhed faldet ned af Stolen.
 — Da jeg blev ældre, hørte jeg igjen
 I Kirken tale høit mod Feil og Laster,
 Hvoraf vi Mennesker blev revet hen.
 „Hvor er' da mine?“ spurgte jeg min Fæster.
 Men hun — hun loe mig ud og slog det hen.
 — Oprigtig talt: Feil, troer jeg, har jeg ikke.
 Det er vel ikke min Skyld. Det maa ligge
 I mine Forhold; at jeg her
 Med Kjærlighed behandles af Enhver.
 Hos os er Alting fredeligt og stille;
 Til store Feil er vel min Kreds for lille.
 — En anden Sag med Mandfolk, der bestandigt
 Maae virke, stride, holde haardt imod,
 Og staae paa deres Ret med Liv og Blod.

Hvad der hos os er Feil, hos dem er mandigt;
 Hos dem kan smaa, tilgivelige Lyder
 Gaae ubemærket med blandt store Dhyder.

(Vegende paa Gram.)

At De kan have Feil, er ingen Kunst;
 I Deres Stilling har man Sligt omsonst.
 Men jeg —! I Hovedsagen, troer jeg snart,
 Er jeg for ung endnu; det kommer siden.
 Naar Aar og Alder melde sig med Tiden,
 Saa faaer jeg sagtens med min Part.

Gram

(henreven, griber hendes Haand).

Nei, kjæreste Veninde! Dem betrygger
 Mod Feil en Engel dybt i Deres Bryst;
 Og kommer Aar og Alder, da han smykker
 Med Usthylds Viljer Deres Lokkers Høst.
 I Deres Tanke Boesten hygger,
 Ei for at smigre Dem med daarlig Lyft:
 Det er en Sang fra Deres Hjertes Hylde;
 En stille Magt, vi uopfordret hylde.

(Slipper hendes Haand.)

Forglem hvad jeg har tvret mod! Forglem,
 At jeg, hvis Liv er Savn og idel Kummer,
 Formasteligt har villet vække Dem
 Af Drømmen, der forføder Deres Slummer.
 Fra Dem gaae milde Straaler ud, der end

Gav dette Hjerte Følelsernes Styrke;
 Men Skyer om min Pande dem formørke,
 Og de gaae tabt for Deres Ven.

(Vender sig bort.)

Petrine (affides).

Af Gud, han er bedrøvet!

(Gaaer efter ham.)

Bliv! o bliv!

De har Bekymring. Kummer kan jo lindres.
 Er Noget gaaet Dem imod?

Gram (mørk).

Mit Liv

Har Intet, der er værdt, at det erindres.

Petrine.

Hvor kan De tale saa! — De vil blot ikke høre!...
 Kan vi, der holde af Dem, Intet gjøre,
 Der kunde jage Kummeren paa Dør?

Gram.

Af nei! det kan til Intet føre.

Petrine.

O, hvorfor ei? — Er man i slet Humeur,
 Man trænger til et venligt Ord, der trøster.
 Jeg veed det af mig selv. Naar jeg iblandt
 Kan feile Noget, taler strax min Søster
 Og Tante godt for mig. Ja, det er sandt.

Gram.

O, sammenlign Dem ei med Deres Ven!
 Dem har de bedste Genier forlenet
 Et Liv, der glider mildt, idyllisk hen;
 Og hvad De attraaer findes her forenet.
 Mit Liv er splittet ad, er mørkt og trist —

Petrine.

O, lad Dem sige! — Sæt nu, jeg har vidst,
 Hvorfor De gaaer og græmmer Dem —

Gram (forundret).

De veed —?

Petrine.

Jo, Lante selv — men bliv blot ikke vred —
 Har talt til mig derom. Vi begge mene,
 At det er ikke godt, De lever ene.

Gram.

Hvorledes? Har min Søster . . . og til Dem?

Petrine.

For eensomt, paastaer hun, er Deres Hjem.

Gram.

Saa skulde jeg vel gifte mig?

Petrine.

Jeg troer.

Gram.

At ja, jeg veed, hun sørger for sin Bro'er.
 — Med hvem da?

Petrine.

Ja, det veed jeg ikke.

Gram (affides).

hm!

Hvem troer hun? Lise? — Nei. — Sig selv dog ikke?

Ja, Noget, seer jeg, maa der bagved stikke.

(Svit.)

Her kommer luttet Mariager frem.

For kort Tid siden gif August herfra;

Han kjedes ogsaa ved en ugift Stand.

Petrine.

Ja, det er sandt.

Gram.

Maaskee De veed det?

Petrine.

Ja.

Han talte netop nu derom.

Gram (affides).

Hvordan?

Mon han har friet alt til hende?

(Svit.)

Saa?

Og De . . . hvad har De svaret ham derpaa?

Petrine.

Hvad jeg . . . ? Ih nu, han er jo ret et rart, Velsignet Menneske; og han er lidt af Alle.

Gram (affides).

Hun er forelsket i ham; det er klart.
Belan, til Byrde vil jeg ikke falde.

(Svit.)

Mig har han med betroet det idag.
Jeg veed, han elsker . . . at han har istude . . .
At . . . hvis min Søster giver ham sit Minde —

Petrine.

Og De vil tage Dem af denne Sag?

Gram.

Vær ubekymret! Jeg . . . skal gjøre Mit.

Petrine

(tager hans Haand).

O, det var smukt af Dem!

Gram

(i Bevægelse).

O, min Veninde!

Ifald De . . .

(Fatter sig.)

Jeg skal bruge min Credit
hos vor Familie. Den er mig lidt forbundet.
— Undskyld mig nu. Jeg er her snart igjen.
I hvert Fald skal De agte Deres Ven.

(Affides, idet han gaaer.)

Det er forbi! Det sidste Haab er svundet!

(Standser i Dørvægen af den indtrædende Justitsraad.)

Ellevte Scene.

De forrige. Justitsraaden.

Justitsraaden.

Hr. Amtmand! Ah! — jeg søgte netop Dem.
Man savnede Dem her.

Gram.

Nu kom jeg hjem.

Jeg var gaact ned til Søegaards.

Justitsraaden
(forstræffet).

Var De? Ei!

Besøgte De Familien?

Gram.

Af nei!

Hos Gartneren jeg købte Blomster.

Justitsraaden.

Naa!

Ja, Blomster, det er Noget, de forstaae.

(Affides.)

Velan! saa vil jeg gjøre hvad min Dorte

Har speculeret ud, mens jeg var borte:

Berøre fint August's Frieri

Og derved vække ham til — Jaloufie!

— Ja, Fruentimmerne, min Sjæl, er' fine.

Gram.

De vilde talt med mig?

Justitsraaden.

Tavist. — Na, Trine!

Gaae ud saa længe.

Petrine.

Jo.

(Gaaer ud af Havedøren.)

Justitsraaden (affdes).

Men Sligt maa frem

Med Kunst, med Fiinhed, med en Indgang. — Hm!

(Svit.)

I England, hører jeg, har de Conservative —

Gram.

Det har jeg læst.

Justitsraaden.

— For Alvor gjort sig stive.

Gram.

De vilde talt . . .

Justitsraaden.

Ah ja!

(Affdes.)

Saa maa det ud.

(Svit.)

Ja, det er en Familie-Affaire —

Gram.

Og hvilken?

Justitsraaden

(med paatagen Ligegyldighed).

Min Nièce kan staae Brud

Hvad Lieblif det nu skal være.

Gram.

Staae Brud?

Justitsraaden.

Ja, der er En, der holder an

Om hendes Haand; en meget vakker Mand.

Det er August.

Gram.

August!

Justitsraaden.

Det skulde man forsværge;

Men det er sandt.

Gram

(affides, i Bevægelse).

Det er kun altfor sandt!

Justitsraaden (affides).

Han gi'er sig! Det begynder jo charmant.

(Gøit.)

Det kommer an paa mig, for jeg er hendes Værge.

Naar En vil frie til Pigen, er det klart,

At han maa melde sig hos mig — men snart.

Gram (affides).

Fordømt! at man til Overflod skal trækkes

Med dette gamle Brøvl!

Justitsraaden (affides).

Han er jaloux!

(Hvit.)

Ja, Vigebarnets Haand er fri endnu.

En Sag som denne her maa overlægges.

— Hvad mener De, Hr. Amtmand?

Gram.

Jeg? Ih nu —

De veed jo bedst ... (Affides.) Man miste kan Forstanden!

Justitsraaden.

Som sagt, ifald der melder sig en Anden,

Saa kan man —

Gram (fort).

Gjøre ligefuldt sin Pligt.

Justitsraaden (affides).

Han er jaloux! Ja, det er tydeligt!

(Hvit.)

Jeg siger, hvis en anden En sig meldte,

Lil hvem man — hvem kan vide? — mere heldte,

Saa kunde man — bevares, Sligt man bør —

Vel arrangere det i hans Faveur.

— Hvad siger De?

Gram

(fortredelig).

Na jeg!

(Petri ne kommer hastig ind.)

Petrine.

Åh, jeg forstyrrer Dem —
Tilgiv! — men En af Dem maa rigtigt komme
Og hjælpe — Han er reent fra Sandser —

Justitsraaden.

Hvem?

Petrine.

August. Han vil paa Timen reise hjem.

(Til Gram.)

Rom De! — Han stiger nu tilhest heromme.

Justitsraaden.

Bliv ikke, Barn! August er ingen Nar;
Han rider ikke.

Petrine.

Jo, han gør!

Justitsraaden.

Passlar!

Bliv De, Hr. Amtmand!

Gram.

Tillad! jeg gaaer med.

Og — lad mig handle her i Deres Sted,
Saa skal jeg snart faae Sagen arrangeret.

Justitsraaden (bucker).

Bevares! — (Affides.) Arrangeret! jeg forstaaer!

(I det Gram og Petrine gaae mod Udgangen, standses de af de
Indtrædende.)

Tolvte Scene.

De forrige. Fru Martin med August ved Haanden og fulgt af Elise. Siden Daniel.

Fruen. *)

Der er han! Han var næsten echapperet.
Men hold nu paa ham.

Gram.

Min August! du gaaer,

Du reiser fra os?

August.

Jeg kan ikke blive.

Gram.

Hvorfor?

August.

Du kjender ikke min Forsatning.

Alf, jeg bedrog mig selv! Men Intet kan mig give
For Det, jeg her har tabt, Erstatning.

Gram.

Forklar —

August.

Du veed, hvorfor jeg kom herud.

Her, tænkte jeg, her henter du din Brud;

*) Personerne ordne sig saaledes: Elise, Justitsraaden, August, Gram, Petrine og Fruen. Siden Daniel ved een af Siderne.

Her kan din Ungdoms-Tids urolige
 Og viltre Liv ved din Cousines Haand
 Paalægges Kjærligheds og Omheds Baand.
 — Jeg kom, og gjorde dig til min Fortrolige.
 Kun altfor ædelmodigt var dit Svar.
 Men Himlen er mit Vidne, mindst jeg har
 Formodet, at man ønster at betrygge
 Ved dig, Johannes, min Cousines Lykke.

Gram.

August! jeg er dig mindst iveien her,
 Og over mig er ingen Grund til Klage.
 Fat Mod! du veed ei, Lykken er dig nær.

August.

Du var min Støttestav i onde Dage;
 For mig du offrede dig heelt.
 Saa vil jeg offre mig for dig, bekjæmpe
 Den Lidenskab, det er min Pligt at dæmpe.

Gram.

Ja, dine Følelser . . . dem har jeg deelt.
 Men dette Malurt-Væger bør jeg drikke.
 Du er begunstiget; jeg er det ikke.

Justitsraaden (affides).

Victoria! han er forelsket!

(Gøit, som En, der staaer paa Maale.)

Sm!

Petrine (affibes).

Han elsker Lise!

Justitsraaden

(til Gram, idet han tager Elise ved Haanden).

Hør jeg sige Dem . . .

Det er en Misforstaaelse —

(Til Elise.)

Kom frem!

Gram

(alvorlig, uden at have lagt Mærke til Justitsraaden).

August! det er bestemt! jeg reiser hjem.

I det Capitel gjælder ingen Blygter.

En Gud, der hyder mægtigt over os,

Vil tvinge dig, Beslutningen tiltrods.

August.

Nei, nei!

Gram.

Min Ven! der gives tidt Conflicter

I dette Liv, der falde Hjertet tungt.

Men jeg, hvis Bryst er ikke længer ungt,

Hør, hvad jeg tidt har maattet: resignere.

August.

Nei, Gram!

Justitsraaden

(som før).

Men det behøves ikke mere.

Alt dette her om Sangens Muser? — Ah!
 Du mener Digtet, Høisgaards Bakke — ja,
 Det gjør mig rigtigt ondt, hvis du formoder,
 At hun har skrevet det.

Gram.

Hun selv har sagt det nys.

Fruen

(til Petrine).

Har du?

Petrine.

Alt nei! det har jeg ingenlunde.
 Jeg sagde saa bestemt, jeg ikke kunde.
 Det er min Afstrift.

Gram

Alt . . . (Til Fruen.) Men du da?

Fruen

(tagende ham affides).

Lys!

Hvad jeg har sagt var mellem os herinde.
 Det var Fornødenhed for din Forstand
 At troe paa Fruentimmers Veil — velan!
 (Leende).

Det var den eneste, jeg kunde finde.
 Nu er hun fri for den.

Gram (bitter).

Ja, det er smukt!

Saaledes med din Broders Vel at spille!

Fruen (affides).

Af nei, med ham, jeg troer, faaer Ingen Bugt!

(Til Gram.)

Ja, naar I Mandfolk vidste hvad I vilde,
Saa var det ei fornødent. Men — pas paa!
Din Søsters Mening skal du snart forstaae.

(Høit, til de Andre.)

Min Broder her beviser mig den Raade

Af lade mig alene raade.

Vil I, som han?

Justitsraaden.

Ja, Gud bevares.

(Affides til Fruen, idet hun gaaer ham forbi.)

Øst!

Bryd Dem om Ingenting. Jeg veed det vist,

Af han er stude i Lise.

Fruen (affides).

Ja — men tie blot stille!

(Høit, idet hun gaaer hen mellem August og Elise. *)

August! Elise! Kommer begge To!

Af synderlig Bevaagenhed vi ville,

*) Elise, Fruen, August, Justitsraaden, Gram, Petrine.

— Men, ikke sandt? med alt det har det gavnnet,
Jeg holdt ham bort fra Sæegaards? ikke?

Fruen (smilende).

Jo.

Daniel

(nærmer sig August og Elise).

Min Frøken! Hr August!

August.

Ah, er det dig!

Daniel.

Jeg gratulerer!

Elise og August.

Tak!

Daniel (affedes).

Der seer man, det har virket,
At jeg har gaaet saa lumst omkring og lirket.

Fruen

(til de Nyforlovede. *)

Jeg haaber, Børn, I er tilfreds med mig?

Gram.

Min bedste Søster!

August.

Kjære Tante!

*) Elise, August, Fruen, Gram, Petrine, Justits-
raaden.

Fruen.

Lager

Enhver sin Omheds Gjenstand som hun er!
 Feil eller Svagbed findes hos Enhver,
 Og Mungen netop derved os behager.
 Til disse Smaafeil har Naturen bundet
 Mangt Fortrin, der var ellers let forsvundet;
 Og I kan troe mig, Kjærligheden næres
 Ved Feil, hvormed der ømt bør overbæres.

(Til Gram.)

Men du — du er vel ikke vred, fordi
 Jeg har ført Krig med dig?

Gram.

Jeg be'er dig, tie!

Fruen.

Ja, min Johannes, du var uretfærdig
 Imod vort Køn. At hævne Sigt,
 Indseer du, er et Fruentimmers Pligt.
 Dog troer jeg, Hævnen var os begge værdig.

Gram.

O, denne Hævn har gjort mig lykkelig!

Fruen.

Jeg undte dig af Hjertet en Veninde
 Til Lindring for dit arbeidsomme Liv;
 En trøstende Ledfagerinde,
 En klog, en øm, en kjærlig Viv.

Men — Ingen gifter sig, naar man befaler;
Det hjælper ei engang, man overtaler.
Det Gnefte, der holder Stif,
Er' Underhandlinger og Politif.
Saaledes som Europa fører Krige
Dg vinder Land og Magt ved en — Tractat,
Paa samme Viis i Kjærlighedens Rige
Erbrer Amor Land som Diplomater.
I Kabinetter skabes Monarchier;
I Kabinetter stifter man Partier.
— Dg isærdeleshed har vi,
Vi Fruentimmer Færdighed deri.
Er' Mændene, som man har sagt,
Et tappert Folkefærd Aristocrater,
Saa ere vi, der hylde Vidvets Magt,
Til Gjengjæld Alle fødte Diplomater.

Fristelsen,

Skuespil i een Act.

Opført første Gang paa det kongel. Theater d. 3die Septbr. 1842.

Personerne.

Møller, Fabrikant.

Agathe, hans Datter.

Grenaa, Commissionair.

Vilhelm Holgers, Polytechniker.

Madam Ovist.

En Pige.

Handlingen foregaaer i Kjøbenhavn og begynder tidligt om Morgen.

Et rummeligt Værelse, temmelig simpelt meubleret. En Dør i Baggrunden og en til hver af Siderne; den til Venstre gaaer ind til Mad. Dvists Værelser. I et Hjørne et Floisbord med nedslaaede Floie.

Første Scene.

Grenaa. Siden Møller og Agathe.

Grenaa

(Kommer fra Døren tilhøire og taler ud til Nogen).

Lad du kun mig — jeg veed nok Bested. (Gaaer hurtig hen til Døren i Baggrunden, men finder den lukket.)
Hm! den er lukket af. (Gaaer hen til Døren, der fører ind til Mad. Dvists Værelse.) Madam Dvist! Vær saa god at komme ud. Na, lille Madam Dvist, kom nu og skynd Dem. — Fordømt! nu er hun nok ude i Kjøkkenet.

(Møller og Agathe komme ind.)

Møller.

Har De hørt det?

Grenaa.

Ja, nu er da Cancellieraaden død.

Agathe.

Er det virkelig sandt? Er der slet intet Haab?

Grenaa.

Ja, jeg veed ikke Andet end hvad Madam Dvirst nu i dette Dieblif har ladet mig vide. Men Doctoren har jo været her, saa kan der neppe være Tvivl.

Agathe.

Jeg kan slet ikke troe derpaa endnu.

Møller.

Det gaaer mig ligedan, Barn. Man vænner sig saa svært til et Dødsfald. Hver Dag seer man tydeligere, at det afgjørende Dieblif nærmer sig med stærke Skridt, og naar det kommer, kan man dog ikke troe derpaa. Hm! Hm! min stakkels gamle Ven! At han allerede nu skulde afsted!

Grenaa.

Ja, han var da over sine 60 Aar; og meget stærk har han aldrig været.

Møller.

Det er sandt. Men saalænge En, vi daglig omgaaes, lever, selv om det er et svageligt Liv, kan vi ikke faae det ind i Hovedet, at dette Liv med alle dets Egenheder, dets Vaner og Sykselsættelser, at alt dette med Gøt skal standse.

Agathe.

Al Gud, og Cancellieraaden, hvis Liv var en Lykke for saa Mange! Han, der var saa velgjørende!

Grenaa

(der hidtil har yttret endeel Urolighed, affides til Møller).

Ja, hør nu, Møller, vi har ingen Tid at spille. Da vi ere udvalgte til Executores testamenti, saa maae vi nu ind og bringe Orden i hans Efterladenskab.

Møller.

Ja, jeg er parat. Kom kun.

Grenaa.

Men Døren ind til hans Arbeids = Værelse er lukket af.

Møller.

Saa falde vi paa Madam Dviist. (Til Agathe.)
Gaae ind, Barn, og beed Madam Dviist trine ud til os. (Agathe gaaer.)

Møller.

Jeg formoder, hans Sager ere i god Orden, saa Arbeidet vil ikke blive vanskeligt.

Grenaa (adspredt).

Saamænd — det kan nok være.

Møller.

De maa jo omtrent kjende Status af hans Efterladenskab.

Grenaa.

Det er sandt, det gjør jeg, og De kan derfor gjerne overlade mig det Hele. Bliv De kun her og

lad mig gaae ind. Jeg er mere vant til det Slags Forretninger.

Møller.

Ja, men nu er jeg engang udnævnt tilligemed Dem, saa er det vel bedst, jeg gaaer ind med.

Grenaa.

Ja, som De vil.

Møller.

Det er ingenlunde fordi jeg har Mistro til Dem.

Grenaa.

Nei, det veed jeg.

Anden Scene.

De forrige. Mad. Qvist. Agathe.

Mad. Qvist

(Klædt i mørkt Tøj og med sorte Baand paa Rappen).

God Morgen, Hr. Møller! en god Morgen, Hr. Grenaa! Bliv ikke vred, at jeg har ladet Dem vente.

Møller.

Nei, nei! under disse sørgelige Omstændigheder er det vel at undskylde.

Mad. Qvist.

Ja, hvad synes De, Hr. Møller! At jeg skulde opleve den Sorg, nei, det havde jeg aldrig tænkt mig.

Det er et stort Tab for mig, et Tab, jeg aldrig forvinder.

Møller.

Det vil jeg troe, min kjære Madam Dviøt. Men De maa fatte Dem, det er en Christens Pligt.

Mad. Dviøt.

Al, jeg kan endnu ikke fatte mig. Hvor finder man igjen en saa retskaffen Mand, som Cancellieraaden? Nu har jeg tjent ham i saa lang Tid og holdt Huus for ham — det forstaaer sig, saaledes at jeg kan forsvare det for Gud og Verden. Men han skulde heller aldrig være Den, der talte et haardt Ord til mig eller viste sig utaalmødig eller hidsig. Ja, han var en sjelden Mand!

Møller.

Hvad Tid døde han?

Mad. Dviøt.

Inat Kl. 2. Han sov stille og sagtmødig hen som han havde levet. Jeg tænkte mindst, at det var saa nær. Jeg stod just og talte med Waagekønen, og vi syntes begge, han var mærkelig bedre. Men da jeg saa bragte ham hans Mirtur — for han saae helst, at jeg gav ham den — og han ikke reiste sig som ellers, og heller ikke svarede mig paa min Tiltale, saa blev jeg ganske angst og tog i ham og sagde: Hr. Cancellieraad, svar mig; hvordan er det med

Dem? Men han svarede ikke. Det var forbi med ham.
(Lørrer Dinene.)

Agathe.

Var der da Ingen tilstede?

Mad. Dviſt.

Jo, den unge Hr. Solgers var i det andet Værelse. Han havde juſt ſat ſig hen og blundede lidt. Men da han hørte mig klage og jamre, kom han ganſte forſtrækket ind og ſøgte at bringe ham tillive. Men al menneſkelig Hjælp kom for ſilde.

Grenaa.

Ja, nu er han engang dødt og ſalig, og vore Klager hjælpe ham ikke. Nu maae vi —

Mad. Dviſt.

Nei, deſværre, mine Klager kunne ikke falde ham tilbage.

Grenaa

(affides til Møller).

See til at gjøre en Ende derpaa. Liden løber til ingen Nytte.

Møller.

Kjære Madam Dviſt, De veed, at Grenaa og jeg ere udnævnte til Executores testamenti. Vi maae nu ind og ordne hans Sager.

Mad. Dviſt.

Ja, Gud bevares, derfor har jeg jo ſendt Bud

efter Dem. Nu skal jeg strax lukke op — ja, hvor har jeg nu Nøglen — jeg har nok lagt den fra mig derinde. Jeg skal sige Dem, jeg ansaae det for min Skyldighed, strax min salig Herre var død, at lukke af for hans Arbeids-Bærelse, hvor Chatollet staaer, og heri gav Wilhelm mig Nøt — ja, jeg siger Wilhelm, fordi jeg nu har kjendt den unge Hr. Solgers fra det han var en Dreng og Cancellieraaden begyndte at tage sig af ham.

Grenaa.

Altsaa var det Nøglen, lille Madam.

Mad. Dviist.

Nu gaaer jeg at hente den. Og endnu engang, bliv ikke vred, at jeg lod Dem vente herinde. Jeg stod just og fæstede nogle sorte Baand paa min Kappe. Her kommer jo Folk — og man skal ikke sætte sig mod Skif og Brug.

Grenaa (affides).

Det er da Satan til Snakketøi.

Mad. Dviist.

Vil De følge med, Jomfru Agathe?

Agathe.

Jo gjerne.

Mad. Dviist.

De kan lægge Deres Tøi fra Dem inde hos mig. Og naar De ønsker det, kan De med det Samme

endnu engang see Cancellieraaden. Han har slet ikke forandret sig. Han seer ligesaa from og mild ud, som i levende Live. — Vil De, lille Tomfru?

Agathe.

Lør jeg, kjære Fa'er?

Møller.

Gaae du kun, mit Barn.

Mad. Dviist.

Det vil glæde Cancellieraaden i hans Død, at De endnu engang seer ham. De og Wilhelm vare saa alligevel de to Menneſter, han holdt meest af i denne Verden.

Agathe.

Af, Gud! hvor kunde jeg glemme, hvad han har gjort for mig!

Mad. Dviist.

Der er Ingen, der vil glemme ham. Cancellieraadens Velgjørenhed vil man længe huske paa. Naar jeg tænker efter, hvem han alt har hjulpet og understøttet! Her var en lille Pige i Huset, der tilhørte Kjælderfolkene, og der var stjev og forvoret. Hende satte han ud i det polytechniske Institut paa Strandveien og betalte for hende.

Grenaa.

Det orthopædiske Institut.

Mad. Dviſt.

Ja, ſaadan er det jo, de falde det. Og hvad har han ikke gjort for ſaa Mange, ſom man aldrig ſik at vide!

Grenaa

(affides til Møller).

See at ſaae hende herfra. Jeg maa tale med Dem.

Møller.

Skaffer De os ſaa Nøglen, Madam?

Mad. Dviſt.

Nu gaaer jeg. Men De maa være overbærende med mig idag, Hr. Møller. Jeg har et tungt Kors at bære, og mit Hoved er ganſke forſtyrret. Kom nu, Jomfru Agathe.

(Sun og Agathe gaae ind tilvenſtre.)

Grenaa.

Hvad ſtaaer De og tænker paa?

Møller.

Jeg tænker paa de Ord, Madam Dviſt lod falde, at min Agathe og den unge Holgers vare de to Menneſter, Cancellieraaden havde kjæreſt. Jeg troer, hun har Ret deri. Endnu for et Fjerdingaar ſiden vilde jeg have svoret paa, at Agathe kom til at arve halvt med Wilhelm efter ham. Men nu arver han

Broderparten, og hun maa vel nøies med en ringe Deel.

Grenaa.

Hum! deri kan De tildeels have Ret. Men, hvor meget troer De, hun faaer?

Møller.

Ja, hvad veed jeg! Jeg tænker, saa en 5, 6000 Rigsdaler.

Grenaa.

Ja, men deri tager De feil. For hun faaer slet Ingenting.

Møller.

Hvad siger De? Det er da vel aldrig muligt?

Grenaa.

Det er saamænd baade muligt og vist.

Møller.

Men hvoraf veed De da det?

Grenaa.

Jeg har allerede vidst det en fjorten Dages Tid, og den unge Solgers veed det ogsaa. Copien af Testamentet, som Cancellieraaden selv har diceret mig, maa findes blandt hans Papiere. Originalen har han — jeg veed ikke af hvad Grund — givet Madam Dviist at gemme, men forseglet.

Møller.

Men hvad kan da være Grunden til, at han saa

aldeles har glemt al den Godhed, han har havt for Agathe?

Grenaa.

Ja, det veed jeg ikke. Solgers er løbet af med Profitten, saa meget er vist. Maaſtee det er ham, De kan takke derfor.

Møller.

Solgers? der altid har gjort saa meget af Agathe —?

Grenaa.

Ja, De har jo bestandig nægtet ham Deres Samtykke til en Forbindelse med hende.

Møller.

Fordi jeg har ikke havt Andet end Tab af Solgers, fordi hans mange forstruede og nymodens Ideer vil føre ham til Bettelstaven, om han ogsaa arver nok saa Meget.

Grenaa.

Deri giver jeg Dem Ret.

Møller.

Jeg haabede engang at kunne ophjælpe mine Sager ved hans Kundskaber. Jeg anvendte min sidste Skilling, og maatte endda gjøre Paan, for at kunne forstrie den kostbare Maskine fra England, som han idelig prækede for mig om. Og da den saa kom hertil, var der Ingen, der forstod at sætte den op.

Saa blev jeg nødt til at sælge den, fik ikke det Halve derfor, af hvad den havde kostet mig —

Grenaa.

Det undrede mig endda, De fik saa Meget. Jeg havde ikke betalt Dem mere derfor, end Ternet og Træet var værdt.

Møller.

Fra den Tid har Alting været mig imod. Jeg er Dag for Dag kommet mere tilbage — og alt dette kan jeg takke denne unge Bhantast for! Og for ham skal nu mit Barn sættes tilside!

Grenaa.

Ja, hvad har De da istnde?

Møller.

Jeg faaer vel finde mig deri, og maa ovenikjøbet gjøre gode Miner.

Grenaa.

Det gjorde jeg ikke i Deres Sted.

Møller.

Hvad vil De da, jeg skal gjøre.

Grenaa.

Det skal jeg sige Dem. Men De skal høre mig rolig og lægge Fordomme tilside. De veed, jeg er en ganske klog Mand, og kan derfor stole paa, at jeg har overveiet Sagen fra alle Sider.

Møller.

Uden Omsvøb, hvad er det, De vil foreslaae mig?

Grenaa.

Seer De, Cancellieraaden efterlader ikke Een, der er ham beslægtet. Den unge Holgers, som han tog til sig, da han var en Dreng, har nu forstaaet at slikke sig ind hos ham. Han arver Rub og Stub. Cancellieraaden er i sit Testamente gaaet saa vidt, at han ikke har sat Noget fast enten for Madam Dvift, der i saa mange Aar har været hans Huusholderste, eller for Tjenestefolkene. Han bestemmer kun i Almindelighed, at Holgers skal sørge for dem. Det er altsaa til Bilsfremmede, den betydelige Formue skal gaae. Maa jeg da nu spørge Dem, om vi ikke ere ligesaa gode som Andre? Har vi Lo nu ikke i flere Aar staaet ham bi med Raad og Daad? Har Deres Datter ikke havt grundet Haab om at blive Medarving, og taler nu ikke al Rimelighed for, at den snue Holgers, der formodentlig af den Grund har friet til hende, nu, da dette Haab slog ham feil, har vidst at forpurre det? Og vil De rolig see paa alt dette?

Møller.

Om! det er kun altfor rimeligt hvad De ber siger. Men jeg gad vidst, hvad jeg skulde gjøre derved.

Grenaa.

De skal ikke taale, at Arven rives bort lige for

Næsen af Dem. De skal benytte Dem af Omstændighederne, der ere os ualmindelig gunstige. Seer De, Testamentet indeholder ingen Specification af Efterladenskabet. Der staaer kun i Almindelighed: „Alt hvad jeg efterlader skal tilfalde min Pleiesøn“; De veed, Cancellieraaden var en Ven af Korthed. Nu ligger der rigtignok blandt hans Papiere en Opkrift paa de Obligationer, han eier; thi deri bestaaer hans Hoved-Formue. Men denne Opkrift kan vi let faae Fingre paa.

Møller.

Men hvad er da Deres Mening med alt dette?

Grenaa.

Om — hvad der er min Mening — jeg troer da ikke, jeg har et Barn for mig. Min Mening er, at vi skal lade Solgers i Besiddelse af Huset her, af de rede Penge, og af saa mange Obligationer, at ingen Mistanke vækkes; thi det er desværre bekjendt, at Cancellieraaden eiede Obligationer. Derimod skal vi —

Møller (spændt).

Taja, Mand, hvad skal vi?

Grenaa.

Oh nu, hvad der forresten findes, skal vi To dele.

Møller.

Nei, Grenaa, med saadanne Forslag maa De ikke komme til mig.

Grenaa.

Dg hvorfor ikke, om jeg maa spørge? Naar Holgers faaer Huset og en 10,000 Rigsdaler ovenkjøbet, er det ikke store Ting for ham? Huset alene er en 16,000 Rigsdaler værdt. Er alt dette ikke nok til at sætte overstyr paa hans Maskiner og Luftcasteller? Eller har Cancellieraaden ikke allerede sat nok paa ham? Jeg veed, at han een Gang har forstrakt ham med 1000 Rigsdaler og een Gang med 1500 Rigsdaler, for at fremme Gud veed hvilket Project; men Frugterne deraf har jeg ikke seet.

Møller.

Ja, det er godt nok. Cancellieraaden havde Lov til at raade over sine Benge. Vi har ingen Ret til dem.

Grenaa.

Ret? Ja, Møller, skal man i denne Verden vente til man faaer Noget med Rette, saa kan man vente længe.

Møller.

Desværre, det er sandt. Men da jeg nu i al min Tid har levet som en ærlig Mand —

Grenaa.

Na, saadan kan De tale til gamle Kjærlinger,

men ikke til mig. Jeg veed hvad det vil sige, naar man praler af, at man lever som en ærlig Mand. Den, der gjør Gjæld, han ikke kan betale, han føler ikke sin Sambittighed besværet deraf — om han ogsaa bringer Skomager og Skrædder til Bettelstaven. Men, naar Talen er om at benytte Omstændigheder som disse her, da kommer Sambittigheden paa een-gang — uagtet Ingen vil føle Tabet. Og hvad Gavn har man deraf, at man er hvad De kalder en ærlig Mand? Man bliver Kirkevæрге, Rodemester, Fattigforstander eller Borger-Repræsentant og faaer tusinde slige Bestillinger, som man har Bryderi og Uergrelse af, men ikke en Skilling for.

Møller.

Ja, det kan Altsammen være sandt, men —

Grenaa.

Ja, nu har jeg sagt Dem min Mening. Jeg har gjort det mere for Deres Skyld end for min. Jeg sidder Gudstuelov ret godt inde, og kan hjælpe mig uden det. Men med Dem er det anderledes. De har en Ræde af Børn. De er i Betryk paa alle Kanter. De har hverken Nat eller Dag Ro for Deres Creditorer. Saadan et Hundeliv vil De heller føre, end ophjælpe Deres Affairer? Naar, troer De, tilbydes Dem igjen en Leilighed som denne? Der er Ingen, der kan komme efter det, og Ingen, der vil

gjøre Spørgsmaal derom. Thi Holgers veed hverken, om han arver Meget eller Lidet. Hvad han mister er Noget, han aldrig har eiet, og som han aldrig kan føle Tabet af.

Møller.

Overtal mig ikke, Grenaa; De har Synd deraf.

Grenaa.

Taja, saa vil jeg ikke spille et Ord mere paa Dem. Men der vil komme en Lid, da De vil fortryde Deres utidige Betænkneligheder. Naar Holgers sidder inde som en Brinds og giver Dem og Deres Datter en god Dag, menq De maa pine og plage Dem for at slaae Dem igjennem, saa tænk paa mig.

Møller

(i urolig Bevægelse).

hm! — det er forfærdeligt, at dette Menneſte ſaaledes ſkal løbe af med denne ſtore Formue!

Grenaa.

Jeg vil bare huſte Dem paa een Ting. De har vel ikke betænkt, at Alt hvad De eier er pantsat til Groſſerer Corſtz Hansen.

Møller.

Det kommer ikke den Sag ved. Corſtz Hansen er en ganſte billig Mand, der ikke vil mig tillivs.

Grenaa.

Men han har overdraget ſin Ret til mig.

Møller.

Til Dem? Har De nu kjøbt Panteforskrivningen?

Grenaa.

Ja, allerede for over en Maaned siden.

Møller.

Men af hvad Grund? Er det Deres Venstab? Har De da ifinde at bringe mig til det Yderste?

Grenaa.

Ja, dengang jeg kjøbte Forskrivningen havde jeg noget ganske Andet for Dinene. De husker nok, at jeg nu i et Aar har anholdt om Deres Datter Agathe's Haand.

Møller.

Men hun kan jo ikke udstaae Dem.

Grenaa.

Det veed jeg, skjøndt jeg er overbevist om, at vi nok skulde forliges, bleve vi først givte med hinanden. Imidlertid, De er svag heri som i alt Andet. De veed hverken, om De skal sige Ja eller Nei.

Møller.

Med andre Ord, jeg betænker mig paa, at gjøre mit Barn ulykkeligt. Jeg synes, jeg har gjort nok for Deres Skyld. Jeg har forbudt Holgers mit Huus.

Grenaa.

Nu godt, naar De har saa Meget derimod, saa vil jeg afstaae fra Agathe.

Møller.

Ja nu — da De veed, hun Intet arver. Det er vel ogsaa Grunden til, at De slet ikke har berørt den Sag i de sidste fjorten Dage.

Grenaa.

Det skal De ikke sige. En ung, smuk Pige har altid sin Priis. Men det er det Samme; for at De kan see, jeg er uegennyttig, saa vil jeg overlade Dem Panteforskrivningen for Det, den har kostet mig; det er en Bagatel mod dens sande Værdi. Men saa skal De nu vise Dem som en Mand af Character og gaae ind paa mit Forslag.

Møller.

Dg hvis jeg nu ikke gjør det?

Grenaa.

Saa maa De ikke tage fortrydelig op, at jeg benytter min Ret og gjør Forskrivningen gjeldende.

Møller.

De er en fortræffelig Ven!

Grenaa.

Ja, Handelskab er ikke Venstab. Det staaer jo i Deres Magt at forhindre det. Naar De vil opgive Deres egenfindige Ideer og idag være mig behjælpelig, saa tilbyder jeg Dem endog at overlade Dem Forskrivningen for Intet. Det er engang Verdens Gang; den ene Haand vasker den anden.

Møller.

Ja, og lige rene blive de.

Grenaa.

Stille! der kommer Nogen.

Tredie Scene.

Møller. Grenaa. Mad. Qvist.

Mad. Qvist.

Jeg maa igjen bede Dem om Undskyldning; men jeg kunde tilforladelig ikke komme før. Nøglen havde jeg forlagt eller gjemt den saa vel, at jeg ikke strax kunde hitte den, saa fortumlet mit Hoved er idag. Og saa kom Huusjomfruen ovenpaa ned for at condolere og sige mig nogle Trøstens Ord i min store Sorg.

Grenaa.

Jaja — naar De blot nu har Nøglen.

Mad. Qvist.

Nu skal jeg strax lukke op for Dem. Der er en Graad i Huset, som om det var en Fa'er for dem Alle, der var død. Jomfruen ovenpaa meente, at hele Gaden vilde lægge Sorg an. Ja, Cancellieraaden var elstet!

Grenaa

(affides til Møller).

Kan De da ikke stoppe Munden paa hende?

Møller.

Lille Madam, det er paa Tid, vi træffe vore Anstalter.

Mad. Dviist.

Ja, nu er der Intet iveien. Jeg har sat et Skæbords herhen, hvis De ønsker at lægge Papirer eller andet deslige hen derpaa.

Møller.

Godt. Lad os faae det slaaet op.

Grenaa.

Na, det behøves ikke. Vi kan hjælpe os med Bordet derinde. (Affides til Møller.) Hvad skal de Narrestreger til med et Bord herinde?

Møller.

Det gjør jo hverken til eller fra.

Mad. Dviist

(der imidlertid har slaaet Bordet op).

Naar De nu ønsker Noget henlagt, skal jeg være Dem behjælpelig. Jeg kan jo nok vide, De trænger til en Haandskræfning; og jeg kan uden Selvroes sige, at der er Ingen, der er bedre bekendt med Huset end jeg. I den sidste Tid talte Cancellieraaden ofte med mig om sine Sager, om hvorledes han ønskede Alt indrettet efter sin Død; for selv var han fattet paa sit nære Endeligt.

Grenaa.

Talte han om, hvad han omtrent efterlod sig?

Mad. Dvigt.

Det gjorde han just ikke. Men jeg veed jo nok, at han sad godt inde og i de mange Aar har sparet en god Skilling sammen. Han forstod at omgaaes med Penge. Gjerrig var han ikke, det var Synd at sige, og det kunde jeg anføre mange Beviser for. Dengang hele Byen var illumineret for et Par Aar siden, da havde han ladet gjøre til det dobbelte Vindue i Salen en Transpiration, som alle Mennesker talte om. Nei, gjerrig var han ikke.

Grenaa (proyende).

Jeg troer i Grunden heller ikke, at han har lagt saa Meget tilside som man antager.

Mad. Dvigt.

Derom kan jeg ikke sige noget Bestemt. Vor unge Vilhelm — jeg mener Hr. Holgers — var bedre bekendt med den Deel af hans Sager. Han var paa det Sidste ofte alene med ham og gjennemgik Papiere og Regninger, og saa har de vel bragt det paa det Rene.

Grenaa

(affides til Møller).

Hører De?

Mad. Dvigt.

Vilhelm var jo hans Eet og Alt, og saavidt jeg

har kunnet mærke, bliver han nok ogsaa hans Arving.
Ja, det forstaaer sig, Hr. Møller, Deres Datter har
Cancelleraaden sikkert ikke glemt.

Møller.

hm! — mener De?

Mad. Dviist.

Ja — det troer jeg vist, det har han ofte ladet
et Ord falde om — uagtet, det synes mig næsten
nu, som Wilhelm i een af disse Dage har talt om,
at det skulde gøres om. Men jeg har havt saa
meget Andet at tænke paa, saa De kan ikke gaae
derefter.

Grenaa

(affedes til Møller).

Kan De see? Har jeg nu Ret?

Møller.

Det lader til det.

Grenaa

(som før).

Vil De nu finde Dem deri? Hvad? De er gal,
naar De gør det.

Møller.

Tael ikke til mig derom.

Grenaa

(som før).

De skal og De maa høre mig.

Møller

(gaaer fra ham og hen til Mad. Dviøt).

Hvad jeg vilde sagt — hvor er Holgers da nu?

Mad. Dviøt.

Han er oppe i Skifte-Conditionen.

Grenaa.

I Skifte-Commissionen? hva — hvad?

Mad. Dviøt.

Ja, han maatte jo melde Dødsfaldet.

Grenaa.

Men saa kan vi jo hvert Dieblif vente Rettens Folk, og nu spilder De os Tiden med Snak.

Mad. Dviøt (franket).

Ih nu, Snak pleier jeg just ikke at komme med. Det har i det mindste Ingen før beskyldt mig for.

Grenaa.

Saja — giv os nu blot Nøglen. Tiden løber.

Mad. Dviøt.

Nu skal jeg lukke op, og følge ind med Dem.

Grenaa.

Det behøver De ikke. Naar De blot vil levere mig Nøglen.

Mad. Dviøt.

Men det er jo rimeligt, at jeg følger med Dem og giver Dem Anviisning paa min salig Herres Gjemmer.

Grenaa.

Min kjære Madam, det er ikke det første Bo, jeg har behandlet. Overlad De kun Altsammen til mig. Det er os, der skal sørge for, at der iagttages en accurat Orden.

Mad. Dvíst.

Det veed jeg, men jeg mener blot, at Cancellie-raaden ikke lettelig foretog sig Noget af Vigtighed uden at tage mig paa Raad med, og derfor synes jeg —

Grenaa.

Men vi kan ikke tage Dem paa Raad med. Det er os og ikke Dem, der skal staae til Ansvar.

Mad. Dvíst.

Oh nei, Hr. Grenaa, jeg siger heller ikke Andet —

Grenaa.

Ja, med al den Tale komme vi ingen Bei. Vil De ikke give mig Nøglen, saa maae vi have Bud efter Smeden.

Mad. Dvíst.

Nu har jeg hørt det før! Og den Lort vilde De gjøre mig?

Grenaa (heftig).

Jeg har sagt Dem det ti Gange! her er ikke Tid til Fadderfladder.

Mad. Dvíst.

Fadderflabber . . . er det en Tiltale?

Grenaa.

Ja, der maa være en Ende paa Alt. Min Samvittighed kan ikke tillade, at nogen Uvedkommende faaer Udgang til Bærelset derinde. Det er ikke saa usædvanligt, at Folk, under deslige Omstændigheder, benytter sig af Leiligheden.

Mad. Dvíst.

Oh, du store Gud! hvad siger De?

Grenaa.

Nøglen, Madam!

Mad. Dvíst.

Her er den. Vær saa god. (Leverer Nøglen til Grenaa, der strax gaaer ind i Cancellieraadens Bærelser, Døren i Baggrunden.) Benytte sig af Leiligheden! Det skal der siges til mig! Nei, aldrig havde jeg tænkt, at jeg skulde møde en saadan Begegnelse i dette Huus.

(Græder.)

Møller

(der hidtil har gaaet op og ned i sine egne Tanker, bliver opmærksom).

Hvad er her paafærde?

Mad. Dvíst.

Intet, Hr. Møller, aldeles Intet. Jeg er nu tilovers, mærker jeg. Han, der i saa lang Tid har

været mit Forsvar, han er nu død og borte, og jeg maa finde mig i at lide Krænkelser. Gaae De kun ind i Cancellieraadens Værelser og skalt og valt med hans Gjemmer saa meget De vil. Jeg skal mindst staae Dem iveien. Jeg bliver ikke et Dieblif længer her i Huset. Jeg tager herfra, men jeg forlanger, at De skal see min Dragfiste og min Commode efter, for at De kan erfare, om jeg skjuler uretfærdigt Gods. Jeg trøster mig til, at jeg efterlader Dem Huset saaledes, at jeg kan forsvare det for Gud og min Samvittighed. Jeg vil ønske Dem, naar De forlader det, at De maa kunne sige det Samme.

(Hun gaaer. Strax efter kommer Grenaa ud med nogle Pakker og Skuffer, som han lægger paa Bordet.)

Møller

(Der kun halvt har agtet paa Mad. Dvists Ord).
Hvad var der nu iveien med Madam Dvist?

Grenaa.

Na, brød Dem ikke om det fjantede Menneffe. Cancellieraadens Død har jo gjort hende forstyrret. — See, her skal jeg vise Dem hvad jeg strax har taget ud. Det er Dypstriften paa alle de Obligationer, Cancellieraaden har eiet. Han har gjort den i min Nærværelse for kort Tid siden, og efter min Dypfordring. Der existerer ganske bestemt ingen anden.

Møller.

Lad mig see.

Grenaa.

See der. (Leverer ham den.) Naar den er i vore Hænder, kan ikke et Menneſte holde Control med os.

Møller.

hm — det løber i Gæt for mig. (Ligesom undskyldende.) Ja, jeg mener, jeg har glemt mine Brillen.

Grenaa.

Ja, De kan stole paa mig.

Møller

(der tankeløs stirrer paa Papiret).

Na, — hvor meget er der da?

Grenaa.

Imellem 40 og 50,000 Rigsdaler. Men der maa desuden være nogle Tusinde i rede Benge, og dertil kommer endnu Huset her.

Møller.

Saa? det er en betydelig Sum.

Grenaa.

Det er det; og De var en Nar, om De lod hele denne Formue tilfalde en ung, vildfremmed Person, der efter alle Tulemærker har listet sig Arven til og staaet Deres Datter i Lyset.

Møller.

Men, om jeg nu gav ham Agathe?

Grenaa.

Nu? bagefter? Vil De maaskee risquere, at han nu gjør sig kostbar?

Møller.

Nei, De har Ret. Nu — hvad er da Deres Mening med alt dette?

Grenaa.

Jeg mener, at vi nu skal tænke paa os selv og erindre, at Enhver er sig selv nærmest.

Møller.

Men gaaer det an? Kan vor Samvittighed forsvare det? Derinde (peger tilvenstre), tre Skridt fra os, ligger han Liig, og her skal vi saa skammeligt misbruge hans Tillid. Det er jo forfærdeligt!

Grenaa.

Forjag disse Tanker! De føre til Intet. Tænk paa Deres egen fortviolede Forsatning, paa Deres Børn, der vore op i Mangel.

Møller.

Gud hjælpe mig, det er kun altfor sandt!

Grenaa.

Og hvad har De besluttet, naar De ikke paa denne Maade bliver hjulpet? Jeg kan eengang for alle ikke rolig see paa, at denne betydelige Formue tilfalder En, der ingen Afkomst har til den. Vil

De ikke understøtte mig nu, saa siger jeg Dem forud, at De ikke kan vente nogen Skaansel af mig. Al Deres Eiendom er mig forskrevet — glem ikke det.

Møller.

Grenaa, De har et stort Ansvar paa Dem.

Grenaa.

Sniksnak, det paatager jeg mig. See, her har jeg Deres Panteforskrivning. Siger De ja, saa river jeg den i dette Dieblis itu.

Møller.

Men naar det bliver opdaget? Naar man blot fatter Mistanke til os?

Grenaa.

Hvor kan man det? Der er Ingen, der bestemt veed hvad Cancellieraaden har eiet.

Møller.

Kan ikke Solgers være underrettet?

Grenaa.

Nei, det er han ikke — ganske bestemt ikke.

Møller.

Kan ikke Madam Dviist . . .

Grenaa.

Na, hvor kan De troe, at Cancellieraaden har talt til det ensfoldige Menneſte om sin Formue.

Møller.

Men jeg sætter, man finder en Opkrift paa hans Midler.

Grenaa (ærgelig).

Den har jeg jo fundet og givet Dem. De staaer jo med den i Haanden. See der, Menneſte!

Møller.

Maa — ja det er sandt. Ja, gjør med mig hvad De vil.

Grenaa.

Det kan jeg lide. Her er Deres Banteforskrivning. (Tager den frem og river den itu.) See saa! Men nu maa De som en Mand af Ære heller ingen flere Indvendinger gjøre. Vi har kun kort Tid at raade over. Lad mig nu hente Obligationerne. Jeg veed, hvor de ligge.

(Gaaer ind.)

Møller (ene).

Alt løber rundt i mit Hoved . . . Kan jeg ogsaa indlade mig derpaa? Vil ikke min Samvittighed evindeligt bebreide mig . . . Hm, hm, hm! Det er en styg Historie! Jeg burde aldrig . . . Men naar jeg igjen kommer i Veiret, kunde jeg saa ikke paa en eller anden Maade — ja, jeg kunde søge at erstatte Holgers hans Tab . . . det skal jeg — det lover jeg helligt. Jeg skal ikke hvile før det er steet.

(Grenaa kommer hastigt ud med nogle Papper.)

Grenaa.

Lad os haste. Jeg synes, jeg hørte Nogen. —
 Her er to Bakker Obligationer, den ene paa 5,000
 Rigsbaler, den anden paa 7,000. Kan De stifte
 dem til Dem?

Møller.

Gjem De dem.

Grenaa.

Men jeg har saa lidt Plads i min Kjole.

Møller.

Som jeg siger, tag De dem.

Grenaa.

Saja da — (Putter dem med Vanskelighed i Lommen.)
 Men nu maa De følge ind med. Hører De?

Møller.

Hvad siger De?

Grenaa.

Var dog ikke distrairt, Møller! De maa hjælpe
 mig derinde.

Møller.

Naa ja, saa kom. (I det de vil gaae ind, ringer det.
 Han farer sammen.) Det ringede!

Grenaa.

Var det her, det ringede?

Møller.

Savist var det.

Grenaa.

Ja, vi maae luffe op.

Møller.

Men — men, naar det nu er Rettens Folk?

Grenaa.

Bryd Dem om Ingenting, og lad mig kun raade.

(Luffer op.)

Fjerde Scene.

Grenaa. Møller. Vilhelm Holgers.

Møller

(greben, affides).

Det er Holgers!

Vilhelm.

God Morgen, Hr. Grenaa! (Gler hen til Møller.)

Og De er ogsaa allerede her.

Møller.

hm — ja — De veed, at jeg . . .

Vilhelm

(med Følelse).

Ja, jeg veed, De forstaaer at vurdere det Tab, vi Alle have lidt.

Møller.

Bisfnof. Jeg condolerer Dem . . .

Grenaa.

Jeg har ligeledes den Ære at condolere.

Wilhelm

(til Møller).

De har i saa mange Aar kjendt min Belgjører, har været Vidne til hans stille, retskafne Wandel, hans fortræffelige Hjerte.

Møller.

Om — det var jo en brav Mand.

Grenaa.

Ja, en overmaade brav Mand.

Wilhelm.

Jeg føler mig saa forladt siden hans Død. Der er en Tomhed i min Sjæl, jeg ikke kan forjage. I alle mine Handlinger var han min Raadgiver. Han ledede mine Skridt, og ved hans Side gik jeg saa sikkert.

Grenaa.

Han har heller ikke glemt Dem ved sin Død.

Wilhelm.

Nei, hans Godhed er vedblevet til det sidste Dieblif. Jeg er undseelig over hans Belgjæringer, og jeg frygter for, at han for min Skyld har været uretfærdig mod Andre. Jeg stakkels, forældreløse Barn, hvorledes er jeg værdig til med Gæt at sættes i Overflod og i en uafhængig Stilling!

Grenaa (uroelig).

Ja, De antager vel, at Cancellieraadens Efterladenskab er betydeligt.

Wilhelm.

Om det ogsaa ikke var Tilfældet, hvad har jeg gjort for at fortjene al hans Godhed.

Grenaa.

Naa! — ja, han har jo været meget god mod Dem. Men, turde jeg spørge, har De alt meldt Dødsfaldet?

Wilhelm.

Jeg kommer dertil.

Grenaa.

Saa kan vi nok snart vente, at Rettens Folk komme og forsegle?

Wilhelm.

Jeg venter dem hvert Øieblik.

Grenaa.

Saa? Hm! (Affides.) Hvordan faaer jeg ham herfra — (Søit og venlig.) Har De ikke Lyft at gaae ind til Madam Dviist. De træffer Jomfru Agathe derinde.

Wilhelm.

Agathe? Er hun her? Og jeg tør gaae ind til hende?

Grenaa.

Ja, Gud bevares. Nu skal jeg lukke op for Dem.

Vilhelm (uvis).

Er det Dem ikke imod, Hr. Møller, at jeg gaaer ind?

Møller (distrait).

Gaaer ind? — Nei, nei, bryd Dem ikke om mig. Jeg kommer strax.

Vilhelm.

Jeg takker Dem, og tillad mig heri at see et Tegns til, at De har glemt vor ældre Venighed.

(Gaaer ind.)

Grenaa.

Naar vi nu ikke skynde os, saa er det for sildigt. Vil De nu følge med?

Møller

(gaaer op og ned uden at svare ham).

Grenaa.

Svar mig! Vil De følge ind med?

Møller.

Lad mig et Dieblif alene. Jeg kommer efter.

Grenaa.

Nei, der er ingen Veit at komme med ham.

(Gaaer ind.)

Møller (ene).

Jeg kan ikke see Holgers i Ansigtet. Hvert Ord af ham er en Bebreidelse. Hvad skal det føre til!

Grenaa
(i Døren).

Der, Møller, tag disse Paffer og Skuffer og læg dem paa Bordet.

(Møller tager imod dem og lægger dem hen. Strax efter kommer Grenaa ud med en Paffe under Armen, og i Hænderne nogle Skuffer, Poser og andre Sager, hvilke sidste han lægger paa Bordet.)

Grenaa.

Der fandt jeg endelig hvad jeg søgte. En Paffe Obligationer paa 20,000 Rigsdaler.

Møller.

20,000 Rigsdaler!

Grenaa.

Ja den kan hjælpe. — Alle de rebe Penge har jeg lagt her paa Bordet, og desuden et Par mindre Paffer Obligationer til Beløb 6 à 7,000 Rigsdaler. De maa blive liggende her. Men det Værste er, at det seer saa lidt ud. Alle hans Obligationer ere temmelig store. Sm! — ja jeg skal sige Dem hvad vi gjøre. Jeg har taget ti Obligationer med mig hjemmefra, hver paa 100 Rigsdaler. Dem lægge vi til de andre; saa fylder det mere.

Møller.

De er ublært, det maa man lade Dem.

Grenaa.

Ja, man maa tænke forud paa alle Tilfælde. — Nu vil jeg stikke denne Pakke paa 20,000 Rigsdaler til mig; saa kan De tage de to, jeg fik før. (Prøver paa at faae dem op af Kjoelommen.) Det er fordømt, mine Kjoelstjoder ere saa smalle; nu er de klemte inde i Lommen og vil ikke op. — Ja, saa maa De tage denne her.

Møller.

Lag De den, behold De den. Har De begyndt, kan De ende.

Grenaa.

Hvad er det for Daarstab? Ere vi ikke lige gode om det?

Møller.

Men det er jo et Bedrageri, man ikke har hørt Mage til. Det kan ikke blive skjult; det er en Umulighed. Der var ingen Retfærdighed til, om det ikke blev opdaget.

Grenaa.

Hvordan Pokkeren skal det opdages?

Møller.

Opdagelsen kan komme fra den Kant, man mindst venter.

Grenaa.

Men hvem skulde opdage det, hvem?

Møller.

Jeg, jeg selv — min Samvittighed vil røbe mig.

Grenaa.

Hør, Møller, nu er jeg kjed deraf, som De skaber Dem. Har De sagt A, skal De sige B. Deres Panteforskrivning har De ladet mig rive istykker, og jeg mener nu, det er Deres forbandede Skyldighed, ingen Ophævelser at gjøre.

Møller.

Na, Panteforskrivningen! Pengene ere det mindste.

Grenaa.

Ja, Gu' ere de det mindste — for Dem især. — Hm! kunde jeg blot selv gjemme denne Paffe, jeg skulde ikke spille et Ord paa Dem. (Man hører en Bevægelse eller Stemmer indenfor tilvenstre.) Der kommer Nogen! Tag den til Dem, siger jeg — i Pokkerens Navn, tag den til Dem, inden der kommer Nogen. (Stifter Paffen i Møllers Lomme uden at denne i sin Engstelse forhindrer det.)

Møller

(med hæmpet Stemme).

Man kan jo see, jeg har den i Lommen.

Grenaa (ligeledes).

Bist ikke. Lad kun som Ingenting. (Gaaer hen til

Døren tilvenstre og lytter.) De ere gaaet ind igjen. Det var blind Marm. — Naa, lad os nu ordne Sagerne her paa Bordet. (Gaaer hen og lægger tilrette.) Hold denne Skuffe. (Giver ham en temmelig dyb Chatol-skuffe og bliver ved at ordne paa Bordet.) Her ligge de rebe Penge. Her Obligationerne, som vi kan brede lidt ud. Regningerne har jeg lagt her. See saa! nu vil jeg see den, der vil gjøre os Noget.

Møller.

Den, der vil gjøre os Noget! Ja, pas paa — det kommer, det kommer!

Grenaa.

Na Passtar!

Møller.

20,000 Rigsdaler! og iforveien 12,000 — det er jo en Ubluher, der er uden Mage.

Grenaa.

Ja, Pokkeren skulde gjøre sig til Hund for et Beens Skyld.

Møller.

Ja, De — De . . . Dem er Alt lige godt. (S ophidset Stemning.) Men hvad er det, De her lader mig staae med? (Veger paa Skuffen, han endnu har i Haanden.)

Grenaa.

Ja, hvad er det?

Møller.

Na, jeg veed ikke hvad det er. Her ligger en
Brystnaal, en grøn Silkepung — (Tager den sidste frem.)

Grenaa.

Giv mig Skuffen. Det er bedst, jeg sætter den
ind igjen. (Gaaer ind med Skuffen.)

Møller (ene).

Var jeg blot ti Mile herfra! Det ligger og
tynger mig herinde som et Bjerg. Jeg kan ikke bære
denne Tanke — det er mig umuligt!

Grenaa

(der kommer ud igjen).

Hør nu, Møller, Bordet her maae vi sætte ind.
Det er ikke værdt at trække Dinene hen til det altfor
tidligt. (Da Møller vil tage fat.) Ja vent lidt. Lad os
først bytte vore Pakker. Tag De mine to smaa, eller
den ene af dem, og giv mig Deres.

Møller.

Har De ikke Tillid til mig?

Grenaa.

Na jo — men jeg troer, den er sikkrere hos
mig.

Møller.

Den er kun altfor sikker hos Dem. — Ja, for
mig gjerne.

(Bdet de begge vil tage Pakkerne op, nærmer sig Rogen indenfra.)

Grenaa (hurtig).

Lad det vente! Der kommer Nogen.

Femte Scene.

Møller. Grenaa. Vilhelm. Agathe.

Agathe.

Kjære Fa'er, jeg veed slet ikke hvad jeg skal begynde med vor gode Madam Dviist. Hun gjør ikke Andet end klager og klynker.

Møller.

Saa? Klager hun? — Naa ja, Cancellieraadens Død —

Agathe.

Nei, det er ikke Grunden. Hun klager over at der er steet hende Uret. Har da Nogen fornærmet hende?

Møller.

Det troer jeg ikke.

Agathe.

Men det taler hun dog bestandigt om.

Grenaa.

Det kan De ikke regne, lille Jomfru. I den Stemning, hvori hun er idag, tager hun sig Alting nær.

Wilhelm.

Men hun pleier ellers at være saa god at komme tilrette med.

Møller.

Hvad er det da, hun vil?

Agathe.

Det kan vi ikke blive floge paa. Da hun kom ind til mig, var hun forgrædt, og tog Hat og Shawl frem og vilde strax forlade Huset. Vi maatte bruge al vor Overtalelse, for at faae hende de Griller ud af Hovedet.

Møller.

Sa, jeg veed ikke, hvad der er iveien. Ved De, Grenaa?

Grenaa.

Nei, det er mig ganske uforklarligt — med mindre hun over Cancellieraadens Død har lidt en Skade paa Hjernen. Man har jo seet Exempler derpaa før.

Agathe.

Der kommer hun. Tael til hende, Fa'er.

Sjette Scene.

De forrige. Mad. Qvist.

Møller

(til Mad. Qvist).

Nu, hvordan gaer det?

Mad. Dvíst

(med et krænket Udtryk).

Med mig gaaer det meget godt, og jeg troer heller ikke at have fortjent Andet. En god Samvittighed er min Støttestav; Verden kan derfor ikke forkleine min Ære. Jeg har levet for en trofast Opfyldelse af mine Pligter; det Vidnesbyrd skal Alle give mig. Jeg mener derfor, at jeg rolig kan finde mig i Forhaanelser og Tilfidsættelser.

Wilhelm.

Lael dog ikke saaledes. Vi holde jo Alle saa meget af Dem.

Mad. Dvíst.

Lad mig tale, Hr. Wilhelm. Jeg har god Grund til hvad jeg siger. De veed ikke hvad der foregaaer herinde hos mig, og De er for ung og uerfaren til at kunne være mit Forsvar. Men salig Cancellie-raaden, skjøndt han er død, skal vidne for mig, og engang skal jeg retfærdiggjøres.

Wilhelm.

Men hvad kan vi da gjøre for at berolige Dem.

Mad. Dvíst.

Intet, Hr. Solgers. Det var min Bestemmelse at forlade dette Sted, hvor jeg første Gang idag er bleven behandlet haardt, og det ovenikjøbet af Fremmede; hvor man idag for første Gang har tvivlet om

min Redelighed og tro Tjeneste. Men nu bliver jeg her, og sætter ikke min Fod ud af disse Værelser, førend Alle og Enhver kan see, hvordan jeg har forvaltet det, jeg i Cancellieraadens Levetid har havt under Hænderne. Man skal ikke sige, at jeg har forvansket saa meget som saa.

Wilhelm.

Men der er jo Ingen, der tvivler derom.

Mad. Dviist.

Jo, Hr. Wilhelm, man har tvivlet derom. Men nu kommer Touren til mig. Nu forlanger jeg, at de Herrer Excitører skal gjøre mig Regnskab for hvad de have fundet i salig Cancellieraadens Gjemmer, og om der er Noget, de savne. Mangler der Noget, da maa jeg staae til Ansvar, eftersom jeg altid var ham nærmest og blev beæret med hans Fortrolighed. Men mangler der Intet, da skal de tilstaae det. Og naar de ikke opvise alt det, jeg veed der skal findes i hans Chatol-Gjemmer, saa skal igjen de staae til Ansvar.

Møller

(sagte til Grenaa).

Hun forstrækker mig.

Grenaa (sagte).

Lie stille. (Svit.) Min kjære Madam Dviist, vi har fundet Alt i den skønneste Orden, justement saaledes som vi ønskede det; og saavidt jeg veed, savnes

der Intet. Vi har Begge forundret os over den Nøiagtighed og Mønsterværdighed, der er i Husets Bestyrelse.

Mad. Dvi st.

Er De da nu færdig med Deres Arbeid?

Grenaa.

Ja, nu ere vi færdige. Vi har ordnet de vigtigste Efterladenskaber af Penge og Penges Værdi her paa Bordet. Vi stod just nu og vare isærd med at flytte Bordet ind, for at Alt kan være i Orden, naar Rettens Betjente arrivere.

Mad. Dvi st.

Vil De da underrette os om, hvad De har fundet i Cancellieraadens Chatol.

Grenaa.

Meget gjerne. (Kommer sig.) Jeg maa da først gjøre den Bemærkning til Underretning for Hr. Holgers som eneste Arving, at Efterladenskabet ikke ganske svarer til hvad man kunde antage, den salig Afdøde havde eiet. Hr. Holgers har vist staaet i den Tro, at Cancellieraaden var en meget rig Mand.

Wilhelm.

Derom har jeg aldrig havt nogen bestemt Mening, og heller aldrig troet at burde bekymre mig derom.

Grenaa

(affides til Møller).

Hvad har jeg sagt? (Hvit.) Ja, her skal De see Alt hvad vi har foresundet. 3 rentebærende 4% Obligationer omtrent 7,000 Rigsdaler. Fremdeles ti 3% Obligationer, hver paa 100 Rigsdaler. 3 rede Penge, deels Sedler, deels Sølv og Frederiksd'orer en Sum, som jeg stønner at være en circa 2,000 Rigsdaler. Hertil kommer Huset, der er gjældfrit og i god Stand. — Men det er ogsaa det Hele.

Wilhelm

(efter et Dphold).

Ja, jeg tilstaaer, jeg har som De antaget, at Efterladenskabet var større. Men som det er, er det meget Mere end jeg har gjort mig fortjent til.

Grenaa

(sagte til Møller).

Kan De see, det gaaer.

Mad. Dviøt

(pegende paa Bordet).

Ligger der nu Alt hvad De har fundet i Cancelleraadens Chatolstuffer?

Grenaa.

Ja, lille Madam.

Mad. Dviøt.

Maa jeg see?

Grenaa.

Har den Godhed. Her ligger Obligationerne.
Her nogle udestaaende Regningskrav; her de rede
Penge.

Mad. Dvíst

(der seer noie efter).

Har De slet ikke fundet Mere?

Grenaa.

Nei, som sagt.

Mad. Dvíst.

Har De tømt hele Chatollet?

Grenaa.

Ja, der er ikke mere deri end bag paa min
Haand.

Mad. Dvíst.

Ja, saa maa De see efter endnu en Gang. Der
skal være Mere.

Grenaa (studsér).

Skal der være Mere?

Mad. Dvíst.

Som jeg siger. Det er ikke Alt.

Grenaa.

Men — men, lille Madam, hvad savner De da?

Mad. Dvíst.

Det gjør Intet til Sagen. Der skal være Mere.

Møller (affides).

Har det ikke anet mig!

Grenaa.

Men — undskyld, at jeg spørger — er det Meget, De savner? Er det rede Penge eller — hm — eller Obligationer — eller . . .

Mad. Dviist.

Jeg skylder Dem ikke Regnskab. Hvad jeg har sagt, det staaer jeg paa, og det kan jeg bevise. Jeg forlanger Intet af de efterladte Midler. Cancellie-raaden har, mens han levede, viist sig saa god imod mig, at jeg ikke bør forlange Mere. Men hvad der er Ret, det er Ret. De skal staffe Alt tilveie. Om jeg saa selv skal gaae op i Skifte-Conditionen, som De siger, saa staaer jeg paa, at hvad jeg veed, han har havt liggende i Penge eller Penges Værd, det skal frem.

Møller

(ængstlig og affides til Grenaa).

Der har De det! Har jeg ikke sagt det?

Grenaa (sagte).

Hold Munden! (Svit.) Men vil De da ikke selv gaae ind og see efter?

Mad. Dviist.

Jeg sætter ikke mine Fødder derind. Har de fløge Herrer allerede havt Mistillid til mig og troet,

jeg var ikke god nok til at give dem Anvisning paa min salig Herres Gjemmer og Skuffer, saa maade de nu selv see til at finde Rede deri.

Møller

(sagte til Grenaa).

Gjør en Ende derpaa. Lad os lige saa godt tilstaae Alt.

Grenaa (sagte).

Er De gal? (Svit.) Ja, vi kan jo endnu engang see efter. Vil De følge med, Møller?

Møller.

Jeg — hvad siger De?

Grenaa (affedes).

Han maa ikke blive her. (Svit.) Hjælp mig at flytte Bordet ind, saa kan vi med det Samme endnu engang see efter. Hører De?

Møller.

Naa, Bordet — ja kom.

(De bære det ind.)

Wilhelm.

Beed De virkelig, der skal være Mere, fjære Madam Dvíst?

Mad. Dvíst.

Naar jeg siger det, kan De troe mig.

(Sætter sig paa den modsatte Side af Scenen hen ved en Spinderrok og spinder; eller spóler med et andet huusligt Arbeid.)

Agathe.

Hvad mener da du, Wilhelm?

Wilhelm.

Ja, sandt at sige, havde jeg antaget, at der maatte findes Mere. Men paa den anden Side kan det dog nok være, at Efterladenskabet er mindre end vi havde tænkt os.

Agathe.

Uf hvad Grund troer du det?

Wilhelm.

Det skal jeg sige dig. Formodentlig hørte du nylig, at jeg er ene indsat til Arving. Dette har sin Rigtighed, uagtet jeg flere Gange bad min Pleiefader at gjøre denne Bestemmelse om. Jeg husede ham paa, at han saa godt som havde lovet din Fader at tænke paa dig i sit Testament, og at det nu fik Udseende af, som om min Uenighed med din Fader havde Indflydelse paa hans Beslutning. Men han var ikke til at faae derfra, saa gjerne han ellers opfyldte alle mine Ønsker. Han paastod bestandig, at jeg vilde engang takke ham for denne Bestemmelse i Testamentet. Nu formoder jeg, at han, paa Grund af det mindre Efterladenskab, ikke har ønsket, at det skulde deles.

Agathe.

Ja, det er jo nok muligt. Men maaskee der findes Mere, naar der rigtig sees efter.

Wilhelm.

Maaskee — uagtet, saa var det vel fundet strax.
Der er sikkert den bedste Orden i Efterladenskabet.
(Under dette Sidste viser sig Møller og Grenaa i Døren, som det
synes, i sagte Ordstrid, men uden at det bemærkes af dem,
der ere paa Scenen.)

Syvende Scene.

Wilhelm. Agathe. Mad. Qvist. Møller. Grenaa.

Grenaa.

Vil De see, Hr. Holgers. Har ikke vor kjære
Madam Qvist tilforladelig havt Ret.

Wilhelm (overrasket).

Er det muligt?

Grenaa.

Ja, see her. Imellem nogle gamle Regninger
og Papiere have vi fundet denne Pakke Obligationer,
der efter Paaskriften indeholder 5000 Rigsdaler. Det
er en ganske god Tilgift.

Wilhelm.

Ja, det er — det er mærkværdigt.

Grenaa.

Hvad siger De nu, min rare Madam Qvist?

Mad. Qvist

(uden at reise sig).

Er det Alt, De har fundet?

Grenaa.

Ja, det er saavist Alt.

Mad. Dviøt.

Saa maa De gaae ind igjen. Der skal være
Mere.

Grenaa.

Hvad behager?

Mad. Dviøt.

Jeg forklarer mig altid saa tydelig, at Enhver
kan forstaae mig.

Møller

(affides til Grenaa).

Det gaaer galt — pas paa.

Grenaa.

Sm! — (Stammende i det.) Men vil De da ikke
ogsaa forklare, hva — hvad, eller jeg vil sige, hvor
det skal være.

Mad. Dviøt.

Hvor De har fundet det Dvrige.

Grenaa.

Men, min charmante Madam —

Mad. Dviøt.

(reiser sig).

Ja, jeg har ikke Stunder til at tale længere med
Dem. I den korte Tid, jeg bliver i dette Huus, bør
jeg varetage mine Pligter. Enhver af os har sit

Ansvar. Hvis Deres Samvittighed, som De sagde før, ikke kunde tillade, at De tog mig paa Raad med, saa har jeg ogsaa min Samvittighed. Vi faae at see, hvis der holder længst ud.

Grenaa.

Men, naar De blot vilde tillade mig —

Mad. Dvigt.

Som sagt, jeg har ikke Stunder. Jeg skal ind og sætte Frokost frem til Rettens Folk, som jo snart kan være her. (Gaaer ind.)

Møller (affbes).

Rettens Folk!

Grenaa

(til Wilhelm).

Det er meget besynderligt!

Wilhelm.

Men er De ogsaa vis paa, De har efterseet alle Gjenner?

Møller (hurtig).

Nei, det er det, jeg paastaer, vi ikke har.

Grenaa (affbes).

Lie stille. (Søit.) Jeg synes dog, vi har seet Alt efter.

Møller.

Men jeg mener, vi skal see igjennem endnu en gang.

Wilhelm.

Det var sikkert det Bedste. Madam Dvíst maa dog have en Grund til hvad hun paastaer.

Grenaa.

Jeg kan gjerne gaae ind igjen, skjøndt jeg veed, det er forgjæves.

Møller.

Det er ikke sagt, det er forgjæves.

Grenaa

(affibes til Møller).

Det skal være forgjæves. (Gaaer ind.)

Agathe.

See du ogsaa efter, Fa'er. Holgers har især Tro til dig.

Møller (affibes).

Gud hjælpe mig. (Høit.) Ja, nu skal jeg gaae ind.

Wilhelm.

Det er ingensunde min Mening, at man kan have Mistillid til Grenaa. Men Madam Dvíst's bestemte Paastand — og den almindelige Mening om min Pleiefaders Formue . . .

Møller.

Om — De siger: den almindelige Mening . . . ja, det var ogsaa den almindelige Mening — det er ganske sandt.

Agathe.

Gaae du ind, Fa'er, og see selv efter. Det er dog vist det Bedste.

Møller

(tøvende og ligesom aandøfraværende).

Ja, Børn, jeg skal see efter — hm hm — Lad
kun mig raade — jeg veed nok hvad jeg gjør.

Bilhelm.

Med Deres Erklæring vil jeg aldeles give mig
tilfreds.

Møller.

Vil De? ja man har jo hidtil stølet paa mit
Ord — vær De kun ganske rolig.

Agathe.

Men saa maa du skynde dig, Fa'er. Jeg har
slet ingen ret Tro til Grenaa.

Møller.

Hm . . . jeg skulde dog mene . . . Ja, jeg
bør ogsaa gaae ind — jeg gaaer nu ind, Børn —
hvad siger I? — bryd I Jer om Ingenting. Lad
kun mig — lad kun mig! (Affides.) Naar man blot
ingen Samvittighed havde! (Gaaer ind.)

Agathe.

Du er saa takkefuld, Bilhelm!

Bilhelm.

Ja, jeg veed ikke hvad jeg skal bømme om alt
dette.

Agathe.

For min Fa'er vil jeg indestaae.

Wilhelm.

Det vil jeg ogsaa. Men — men han bør dog ikke overlade Alt til Grenaa; han er saa distrahit idag.

Agathe.

Du kan troe, han er forstemt, fordi din Pleiefader har forbigaaet mig i sit Testamente. Jeg veed, han har altid stølet derpaa.

Wilhelm.

Ja, det har jeg selv tænkt paa. Du har Ret, det er vist ogsaa Grunden. Men det er slemme alligevel.

Agathe.

Men hvor kunde din Pleiefader have saa stor Tillid til Grenaa?

Wilhelm.

Grenaa har gjort ham betydelige Tjenester og besørget alle hans Penge-Omsætninger. Desuden har man aldrig hørt noget Uredeligt om ham. Smidlertid veed jeg dog, at min Pleiefader paa det Sidste fortrød, han havde gjort ham til Executor af Testamentet. Men han var saa god, han frygtede altid for at støde Andre. Det var ham umuligt at gjøre Noget om, naar en Trediemand kunde føle sig krænkede derved. — Men lad os ikke tænke derpaa; din Fader vil nok være paa mit Bedste, hvis Grenaa skulde have Noget isinde. Vidste jeg blot, at din Fa-

der gav sit Samtykke til vor Kjærlighed, saa vilde jeg ikke bryde mig om Arven.

Agathe.

Du skulde snart tale til Fa'er derom. Jeg synes, han er nu saa venlig mod dig.

Wilhelm.

Jeg har selv mærket, han er tilbøielig til Forsoning. Naar det blot maatte lykkes mig, at overbevise ham om, hvor uskyldig jeg var i Uheldet med Maskinen. Dengang vilde han slet ikke lade sig tale tilrette — uagtet jeg bad ham saameget at give Tid og have lidt mere Tillid til mig.

Agathe.

Og nu har Fa'er solgt Maskinen; saa kan det ikke engang hjælpe, du retfærdiggjør dig.

Wilhelm.

Hvo veed, maaskee det endnu kunde hjælpe.

Agathe.

Hvordan det, Wilhelm?

Wilhelm.

Det er en Hemmelighed.

Agathe.

Som jeg heller ikke maa vide?

Wilhelm.

Endnu ikke. Vent kun lidt, søde Agathe, og jeg troer, Alt vil endnu gaae godt. Min Pleiefader gav

mig altid det bedste Haab, og beroligebe mig, naar jeg klagede min Nød, fordi jeg var adskilt fra dig. Jeg veed vel ikke hvad han meente med sine Ord. Men jeg har altid kunnet stole paa dem, og har altid fundet mig trøstet ved hans Opmuntring. Du skal see, det vil gaae godt. — Der kommer Madam Qvist. Lad os spørge hende, hvad hun veed om Efterladenskabet.

Ottende Scene.

Wilhelm. Agathe. Mad. Qvist.

(fulgt af en Pige, der bærer et Frokostbord ind).

Wilhelm

(gaaer Mad. Qvist imøde).

Er De nu vred længer?

Mad. Qvist.

Jeg har Grund til at være det, kjære Wilhelm! De veed bedst, hvordan jeg hidtil er bleven beegnet i dette Huus, og at jeg, uden at rose mig selv, fortjente en blid Omgang. Men nu skal Fremmede føre Ordet, og nu er jeg et stakkels Skumpelsstud.

Wilhelm.

Na, hvad er det for et Indfald!

Mad. Qvist.

Jaja, jeg veed nok hvad jeg veed. Jeg mærker nok, at jeg er dem en Torn i Diet. Men lad dem

nu selv raade derinde. De skal dog bekjende, at de havde gjort bedst i at lade mig være med.

Wilhelm.

Troer De da virkelig, at Efterladenskabet er saa betydeligt?

Mad. Dvigt.

Vist har Cancellieraaden i de mange Aar lagt Endeel tilside.

Agathe.

Hvor stort antager De da, at Efterladenskabet er?

Mad. Dvigt.

Ja, det kan jeg ikke vide saa nøie.

Wilhelm.

Men, hvor Meget savner De da?

Mad. Dvigt.

Det skal jeg nok i sin Tid underrette de Herret derinde om; og de skal da bekjende, at mig har man kunnet stole paa, at jeg ikke hører til dem, der „benytte sig af Heiligheden.“

Wilhelm.

Men sliq mig det. De veed jo, at mig kan De stole paa.

Mad. Dvigt.

Nei, Wilhelm, jeg har foret paa, at jeg nu ikke lukker min Mund op angaaende denne Sag, og jeg vil holde min Tød.

Wilhelm

(affides til Agathe).

Hør, Agathe, Madam Qvist's Ord staffe mig mere og mere Betænkkeligheder. Det er dog ikke rigtigt, at jeg staaer her og lægger Hænderne i Skjødets.

Agathe.

Hvad vil du da gjøre?

Wilhelm.

Jeg har en god Ven her i Nærheden, der er Jurist. Man kunde dog hente Raad hos ham. Naar Rettens Betjente først ere komne, saa faaer Madam Qvist's Paastrand Offentlighed, og det var jo ikke værdt.

Agathe (angstlig).

Du har Ret. Gaae hen og tæl med ham.

(Sdet Wilhelm tager sin Hat og vil gaae, træder Grenaa ind.)

Tiende Scene.

Mad. Qvist. Wilhelm. Agathe. Grenaa.

Siden Møller.

Grenaa.

Vent lidt, Hr. Holgers. Nu skal De dog see, hvad Følgen er, naar man behandler en Sag med Hastværk.

Wilhelm.

Hvad mener De?

Grenaa.

I min Fortredelighed over Det, vor kjære Madam Dviist havde sagt, trækker jeg den ene Skuffe ud efter den anden — jeg var ordentlig ganske bæs — og see her! Bag en Skuffe, hvor den maa være falden, inden vi kom ind, finder jeg denne Pakke, efter Paastriften 7,000 Rigsdaler i Obligationer.

Wilhelm.

7,000! og den har De ikke før . . . og den fandt De nu?

Grenaa.

Sige nu i dette Dieblif.

Agathe (affides).

Det er jo ubegribeligt.

Grenaa.

See, det gjør med den forrige Sum circa 22,000 Rigsdaler, uden at regne Huset her. Nu er De en rig Mand. (Til Mad. Dviist.) Naa, lille Madam, er De nu fornøjet?

Mad. Dviist.

Og Andet har De slet ikke fundet?

Grenaa.

Nei, Andet har vi ikke fundet. Møller rober endnu derinde, men jeg tvivler paa, han opdager Noget.

Mad. Dviist

(spottende).

Ja, det viser, hvormeget man kan stole paa Deres

Accurateſſe. — De maa gaae nok engang ind. Der ſkal være Mere.

Grenaa.

Oh, Gud bevare os! Det er da vel ikke Deres Alvor.

Mad. Dviſt.

Det er mit Alvor. Jeg er ikke oplagt til at ſpøge idag. — Bag Skuffen, ſiger De? Ja, der maa nok ſee ordentligt ud derinde, naar Pakker med Obligationer ligge bag Skufferne.

Grenaa.

Den laae tilforlabelig bag Skuffen.

Mad. Dviſt.

Saa er det nok Dem, der har kaſtet den der bag. Cancellieraaden var en altsfor ordentlig Mand dertil.

Grenaa.

hm!

Agathe

(affides og urolig til Wilhelm).

Tael du alvorligt med ham. Det kan jo aldrig gaae godt.

Wilhelm.

Ja, Hr. Grenaa, jeg har ſelv Grund til at antage, der maa være Mere. Hvis De derfor kunde ſee endnu bedre efter —

Grenaa.

Men hvad skulde der da være? Hvor meget antager De?

Wilhelm.

Derpaa kan jeg ikke indlade mig. Af Deres Næiagtighed venter jeg mig et fuldstændigt Svar derpaa.

Grenaa.

Men, charmante Hr. Solgers, vi har viist den største Næiagtighed og Samvittighedsfuldhed. Møller kan bevidne, at jeg har talt til ham om at lægge til af min egen Lomme hellere end at vi skulde udsættes for Mistanke. Der er ikke Mere. De har jo selv sagt, at De er ubekjendt med Esterladensfabet's Beløb.

Wilhelm (forlegen).

Har jeg sagt? Ja, det har sin Rigtighed. Men (sagte til ham.) Madam Dviist har givet mig nogle Dplysninger.

Grenaa.

Saa? Turde jeg spørge —

Wilhelm.

De maa undskyldde mig. Nu har jeg desuden et Grinde ude i Byen, som jeg ikke kan opfatte.

(Gaaer.)

Mad. Dviist

(til Agathe).

Lad os To gaae ind. De kan hjælpe mig lidt berinde.

Grenaa.

Inden De gaaer, ønskede jeg gjerne at tale et lille Ord med Dem.

Mad. Dviist.

Med mig? Jeg synes, De har talt nok med mig idag.

Grenaa.

Et eneste lille Ord.

Mad. Dviist

(til Agathe).

Saa gaae De ind saalænge. Jeg kommer strax efter. (Agathe gaaer ind.) Nu, hvad vil De mig?

Grenaa.

Seer De, høifæredede Madam Dviist, det er Møller og mig grumme ubehageligt, at De bestandig paastaer, der skal findes Mere i Boet. Naar vi ikke vare bekendte som vi ere, kunde man jo troe det Værste om os. Nu er min tjenstlige Anmodning, at De enten vil følge ind med eller blot give mig et Bink.

Mad. Dviist.

Skal jeg nu give Dem et Bink? Hvad trænger De til min Hjælp? Det er jo ikke det første Bo, De har behandlet, som De før sagde.

Grenaa.

Men, min rare —

Mad. Dviist.

Lad mig gaae for Den jeg er. De skal jo staae

til Ansvar for Skifte-Conditionen, har De sagt. Nu, da Cancellieraaden er død, var det jo muligt, at jeg, som saa mange Andre, vilde tænke paa mig selv.

Grenaa.

Hm! — Ja, jeg kan godt forstaae, at De er i slet Humeur. Det var ikke ganske rigtigt af Cancellieraaden, at han efter Deres lange, tro Tjeneste slet ikke har betænkt Dem i sit Testamente.

Mad. Dviist.

Nei, Hr. Grenaa, saaledes maa De ikke tale. Om mig har De Lov at sige, hvad De vil. Men Cancellieraaden skal De, nu han er død, lade i Fred. Der skal gaae Tider hen, inden vi faae hans Lige. Han forstod at skjønne paa en lang og tro Tjeneste. Han har overladt Hr. Vilhelm at sørge for mig, og bedre kunde han ikke gjøre. Hos ham vil jeg aldrig være udsat for Krænkelser.

(Der kommer Møller ind.)

Grenaa.

Min rare Madam, De er altfor nøieseende. Et Ord kan let falde En ud af Munden.

Mad. Dviist.

Jeg er nøieseende. Det har jeg Ord for, og det skammer jeg mig ikke ved. Dersom De vil være ligesaa nøieseende (med Spot.) naar De bringer Ordten, som De kalder det, i salig Cancellieraadens

Gjemmer, saa vil De ikke trænge til min Hjælp.
 Det er mit sidste Ord i denne Sag. (Gaaer ind.)

Tiende Scene.

Møller. Grenaa.

Møller.

Der kan De see, hvad Deres Klogskab hjælper.
 Madam Dviist bliver vor Angiver. Vi blive opda-
 gede, saavist som jeg staaer her. Vi blive til Spot
 og Skam for al Verden. Drengene paa Gaden vil
 pege ad os.

Grenaa.

Snak, siger jeg. Madam Dviist veed Ingenting.
 Hun taler hen i Veiret.

Møller.

Na, hvor kan De sige det? Er Konen taasfet?

Grenaa.

Hun er nu vred og opbragt, og saa er Fruen-
 timmerne halsstarrige.

Møller

(gaaer heftig op og ned).

Hm, hm, hm, hvor kunde jeg dog lade mig
 overtale! hvor kunde jeg gaae ind paa et saa lum-
 pent, affhyeligt Bedrageri!

Grenaa.

Jeg har ikke overtalt Dem. Jeg har sagt Dem min Mening og givet Dem mit Raad.

Møller.

Gid jeg blot aldrig havde laant Dre til Deres Raad; de har aldrig gavnet mig. Jeg har altid bagefter fortrudt, hvad De har faaet mig til.

Grenaa.

Vil De nu høre mig?

Møller.

Nei, jeg vil ikke. De styrter mig i Ulykke. Jeg har et godt Navn at miste. Det er maaskee Mere end De kan sige.

Grenaa.

De er en Hare. De har nok Lyst til en Gevinst, men De vil Intet vove derfor. To Gange har De ved Deres Gijoneri faaet mig til at udlevere hvad vi allerede vare i Besiddelse af. Men nu faaer De mig ikke et Skridt videre. Giv mig den Pakke, De har, hvis Deres Samvittighed er for øm til at bære paa den.

Møller.

De faaer den ikke. Hos Dem er den uden Redning tabt.

Grenaa.

Om — kanskee De vil helst beholde den alene.

Møller.

Nei, siger jeg Dem. De veed ikke hvad der foregaaer hos mig. Deres Bryst er af Steen og uden Følelse. Med mig er det anderledes. Denne forfærdelige Morgenstund vil være en sort Blet i hele mit øvrige Liv. Jeg kan ikke beholde denne Pakke. Den skal lægges ind igjen. Vi skal lade Holgers i Besiddelse af hvad der er hans med Rette.

Grenaa.

De er fra Forstanden.

Møller.

Nei, jeg er ved mine fulde Fem. Jeg kan ikke betvinge min Angst. Jeg duer ikke til at være Kjærling. Jeg maa være en ærlig Mand enten jeg vil eller ikke.

Grenaa.

Er det da Tegn paa en ærlig Mand, at De nu taler saaledes; nu da jeg har revet Deres Panteforskrivning itu?

Møller.

Jeg skal betale Dem hvad De har givet for den. Mere kan De ikke forlange.

Grenaa.

Men det kan De ikke engang; og desuden kan jeg ikke være fornøjet dermed. Det er ikke derfor, jeg har kjøbt den.

(En Dør gaaer indenfor tilvenstre.)

Møller (ængstlig).

Der kommer Nogen. Det er Rettens Betjente.

Grenaa.

Na, hvor skulde de komme den Vej?

Møller.

Det er det Samme — enten det er dem eller ikke — Pakken skal lægges ind. Den brænder mig i min Lomme. (Næsten hønlige.) Vær enig med mig, Grenaa, — lad Dem sige og gør, som jeg beder Dem. Jeg kan ikke Andet.

Grenaa (opbragt).

Saa læg den da ind og gør denne Dumhed til alle Deres andre. Som De tager afsted, var De istand til at angive Dem selv.

Møller.

Ja, der siger De et sandt Ord. Der er en Angiver i mit Bryst, der vilde tale, om ogsaa Alle tav. Men det er Noget, De ikke kjender til.

(Gaaer ind.)

Grenaa (ene).

Det er altsaa Enden paa alt det Bryderi, jeg har haft med ham idag. Men han skal betale mig det — det kommer nok igjen.

(Møller kommer ud igjen og lukker Døren i efter sig og stikker Nøglen til sig.)

Møller.

Gud være lobet, det er steet! Først nu føler jeg mig lettet.

Grenaa.

Ja, naar en Nar sætter sin Billie igjennem, faa er han altid fornøjet.

Møller.

Grenaa, jeg takker min Gud for denne Naragtighed, hvis det er nogen.

Grenaa.

De kan takke Gud for, at De er en Mand uden Characteer. Har man først givet sit Ord, skal man holde det.

Møller.

Nei, Grenaa, onde Tanker komme, men de skal ikke huses. Jeg tilstaaer, jeg er en Synder for Gud. Men der er Glæde i Himlen, naar en Synder omvender sig.

Grenaa.

Hum! hvor har De lagt Paffen hen derinde?

Møller.

Der stod en Skuffe paa Bordet med nogle andre Sager. Deri lagde jeg den, og satte Skuffen i Chatollet.

Grenaa.

Men saa mærker man jo, at den er lagt hen igjen. Lad mig gjemme den. (Vil gaae ind.)

Møller

(standser ham).

Bliv her. Jeg har lukket Døren af, og Ingen af os skal mere sætte sine Fødder derind. Jeg staaer Vagt her, lige til Rettens Folk komme.

Grenaa.

Ingen Narrestreger, Møller, jeg vil ind.

Møller.

De kommer ikke ind. Jeg har ingen Tro til Dem. Og jeg advarer Dem nu: hvis ikke hver Skilling, De har fundet i Boet, befinder sig derinde, saa betænk, at De selv har givet mig Dypstriften paa Cancellieraadens Midler. Husk Dem nu om, hvis De ikke har lagt Alt fra Dem. Jeg lægger Dypstriften frem i Retten.

Grenaa.

Bokkeren tage ved Cancellieraadens Midler! Jeg vil ind og hente mit Eget — hører De? — mine ti Obligationer, hver paa 100 Rigsdaler, som jeg før lagde til af min egenomme.

(Det ringer paa Hoveddøren.)

Møller.

Det er Rettens Betjente. Bort fra Døren.

Grenaa.

Men mine ti Obligationer —

Møller.

Det er nu for silde. Vi maae ud og lukke op.

Grenaa.

Men naar der kommer Nogen, saa kan jeg jo slet ikke faae dem. Hvad Ret har Holgers til mine Obligationer — mine egne, Menneſte!

Møller.

Hvad Ret havde vi til hele hans Formue? (Det ringer paany.) Lad mig komme ud. Jeg maa lukke op.

Grenaa

(brydes med ham).

Jeg slipper Dem ikke. Giv mig Nøglen.

Møller.

De faaer den ikke.

Grenaa.

Hør, Møller, jeg kunde dreie Halsen om paa Dem — Gid med Nøglen.

Møller.

Der kommer Nogen. Afveien!

Ellevte Scene.

Møller. Grenaa. Agathe. Siden Wilhelm.

Agathe.

Men, min Gud, hører De ikke, det ringer?
(Hun gaaer hen til Døren tilhoire og lukker op. Wilhelm træder ind.)

Wilhelm.

Her har De mig igjen. O, jeg har skyndt mig
saaledes for at komme herop.

Møller.

Hvor har De da været?

Wilhelm.

Hos en Bekjendt, jeg ikke traf. Derimod har
jeg paa Veien erholdt en Efterretning, der sikkert vil
være Dem, Hr. Møller, behagelig.

Møller.

Mig? Lad høre, kjære Ven.

Wilhelm.

Der har i lang Tid været Uenighed mellem os,
Hr. Møller. Den kostbare, engelske Maskine, jeg efter
min bedste Overbeviisning raadede Dem til at for-
skrive, ankom hertil, men uden at vi formaaede at
stille den op. Vi lod en Mand komme fra Fabriken,
hvor Maskinen var kjøbt; men han var ikke klogere
end vi. Jeg paastod dengang, at der maatte mangle
en eller anden af dens mangfoldige Dele, og angav
endogsaa, hvor Mangelen maatte være. Men først
nu ere vi komne til Visshed derom. Den manglende
Deel er ankommen hertil; og Maskinen er nu opstillet
og i fuld Gang.

Møller.

I fuld Gang! Er det muligt?

Agathe (glad).

Er det virkelig sandt?

Bilhelm.

Tilforladeligt. Mr. Thornton, som Hr. Møller fjender, bragte mig nu denne glade Efterretning.

Møller.

Det er jo en stor Triumph for Dem. Men mig hjælper det desværre ikke, da jeg har solgt Maskinen.

Bilhelm.

O, det vil hjælpe, kjære Hr. Møller — hør kun. Lige da jeg fik denne Efterretning, sprang jeg op paa mit Kammer og tog et Brev ned med mig, som min Pleiefader for faa Dage siden har givet mig, med den Anmodning at levere det til Dem, saasnart Maskinen var stillet op og i Gang; thi herom havde vi dengang grundet Haab. Her er Brevet.

Møller.

Hvad kan dette Brev indeholde? — (Læser.)
„Ved dette Brevs Modtagelse vil De have erfaret, at den engelske Spindemaskine svarer til vore tidligere Forventninger. Den er for Diebliffet i min Besiddelse.“ — I deres Pleiefaders Besiddelse?

Bilhelm.

Ja, og det kan jeg forklare Dem med faa Ord. Vi vare Alle, som De veed, meget fortreidelige over denne Historie. Da nu De absolut vilde sælge Ma-

ffinen, besluttede min Pleiefader at kjøbe den, fordi han saae, hvor nær jeg tog mig dette Uheld. Han forstrakte mig med de nødvendige Summer, engang med 1000 Rigsdaler og engang med 1500 Rigsdaler.

Møller.

Deres Pleiefader har kjøbt den! Ja, saa kan jeg begribe, at jeg endda fik den saa godt betalt.

Wilhelm.

Vor Hensigt var endnu at forsøge det Sidste, og Gud ske Lov, det er lykkedes. — Men behag at læse videre i Brevet.

Møller (læser).

„Jeg beder Dem nu, kjære Ven, at modtage denne Massine til Erindring om mig og til Erstatning for de Bekymringer, den har voldt Dem.“ — Han forærer mig den! Hvilken ædelmodig Mand!

Grenaa (affibes).

Ædelmodig — fordi han kaster med Pengene!

Agathe.

Kan du see, Fa'er, hvormeget Cancellieraaden holdt af os?

Møller.

Ja, du har Ret, Barn; en saadan Ven skal man lede efter. Nu har jeg jo de bedste Udsigter

for Fremtiden. Han har sørget for mig, som en Broder, og det paa samme Tid, jeg lagde mig ud med ham og plagede ham med mine mismodige Klager. Hvilken uventet Lykke!

Wilhelm.

Men, tillad mig, staaer der ikke Mere i Brevet?

Møller

(seer efter).

Jo vist staaer der Mere. Det er jo et rart, langt Brev. (Læser.) „Endnu har jeg kun dette at tilføie. Det har været min første Beslutning, at lade Deres Datter arve halvt med Wilhelm, men af forskjellige Grunde har jeg gjort Forandring heri. Derimod er det min Bøn, at De vil forene de tvende unge Menneſter, der i lang Tid have baaret Kjærlighed til hinanden. Jeg veed, at min kjære Agathe ikke forlanger nogen bedre Arv efter mig end denne.“

Wilhelm.

Min herlige Pleiefader! Han har Ingen af os glemt.

Møller.

Nei, han har Ingen glemt. Han har tænkt mere paa vort Bedste, end vi . . . (Affides, idet han afbryder sig selv.) Min Gud, og jeg, der ikke var langt fra at lønne ham saa slet for al hans Godhed!

Tolvte Scene.

De forrige. Mad. Qvist.

Wilhelm.

Der er jo Madam Qvist — det er sandt, det er jo hende, der paastaer saa ibrigt . . . (Til Grenaa.)
Ja, hvad er da Resultatet af Deres Eftersøgelse?

Grenaa (fort).

Jeg ønsker nu helst at være udenfor det Hele.

Wilhelm.

Saa er vel Madam Qvist nu tilfredsstillet?

Mad. Qvist.

Spørg bare ikke mig, kjære Wilhelm. Da Ingen hidtil har brudt sig om min Mening, saa kan jeg ikke gjøre Andet end see til.

Wilhelm.

Na, nu er nok Alt fundet hvad der var i Boet.
Der savnes vel Intet mere.

Mad. Qvist.

Jo, hvis der ikke er bragt Mere tilveie end man har viist mig, saa staaer jeg paa, hvad jeg har sagt.

Wilhelm

(til Møller).

Ja, hvad mener De da, vi skal gjøre, Hr. Møller?

Møller (forlegen).

Om — jeg mener — ja, jeg mener, De skal

selv gaae ind og see efter, siden Madam Dviist ikke vil. (Godmødig.) De skal heller ikke stole alt for meget paa os. See selv efter. De er bekendt med Husket, og De har Lykken med dem.

Wilhelm.

Ja, naar De tillader det. (Gaaer ind.)

Møller.

Der skal nok komme Orden i den Sag.

Mad. Dviist.

Ja, jeg synes, det er den høie Tid.

Møller.

Det er sandt — det er sandt. Men der er dog Tid endnu dertil.

Grenaa

(affides til ham).

Er der ogsaa Tid til at erstatte mig mit Tab, mine ti Obligationer?

Møller

(ligeledes affides).

Jeg vilde ønske, jeg kunde det — skjøndt De maa selv tilskrive Dem Tabet.

(Wilhelm kommer ud igjen.)

Wilhelm.

Alle Skufferne ere tomme. Kun een, den inderste, kan jeg ikke komme til. Den er lukket i Laas og jeg seer ikke Nøglen.

Møller.

Nøglen? Ja, hvad Nøgle passer til den? Veed De ikke det, lille Madam Dvíst? Her har jeg flere Nøgler.

Mad. Dvíst.

Den inderste Skuffe? saa maa det være denne.

Møller

(til Wilhelm).

Der har De den. Prøv nu.

(Wilhelm gaaer atter ind.)

Mad. Dvíst.

Naar man seer ret til, har de ordentlige Herrer slet ikke lagt Mærke til denne Skuffe.

Møller.

Om — det kan gjerne være.

(Wilhelm kommer hurtig ud igjen med en Chatolstufte, som er den samme, der omtales i Slutningen af fjerde Scene og paa en eller anden Maade er gjenkjendelig f. Ex. ved en lys Finering eller deilige.)

Wilhelm.

Min Gud, vil De see, hvad jeg fandt. En Pakke, hvorpaa der staaer skrevet: 20,000 Rigsdaler i Obligationer.

Agathe.

20,000 Rigsdaler! .

Møller.

Seer De, De har Lykken med Dem.

Grenaa (tvungen).

Ja, det er overordentlig mærkværdigt.

Bilhelm.

Nu, kjære Madam Dviist, er De nu tilfreds?

Mad. Dviist.

Nei. Det er ikke Alt. Der skal være Mere.

Grenaa.

Ikke Alt? Hva — hvad?

Møller

(seer forskende paa Grenaa).

Ikke Alt?

Agathe.

Bilhelm, se endnu engang efter i Skuffen.

Bilhelm.

Her ligger forresten Intet — nogle Papirer — ja, min Pleiefaders Ring, og hans Brystnaal, og hans lille, grønne Pengepung. O, dyrebare Erindringer!

Mad. Dviist.

Hvad siger De? Den grønne Pengepung? Lad mig see.

Møller.

Ja, lad Madam Dviist see Skuffen.

Mad. Dviist

(seer efter i Skuffen og tager den grønne Pengepung op).

Møller.

Nei, dette her skal De see paa, denne Pakke Obligationer.

Mad. Dvíst.

Lad mig kun. — Nei, nu troer jeg, det er rigtigt. (Tæller Pengene i Pungen.) Fire, sex, ti, femten, tyve. Jo, fuldkommen rigtigt. Nu savner jeg ikke Mere.

Møller.

Hvad er det da, De har fundet?

Wilhelm

(tager Pengepungen fra hende, undersøger den og udbryder forundret).

Tyve Ottefillinger!

Agathe.

Tyve Ottefillinger?

Møller.

Hvad siger De? Er der ikke Andet deri?

Mad. Dvíst.

Nei, Andet hverken er der eller skal der være.

Wilhelm.

Herregud, Madam Dvíst, er det virkelig Alt hvad De har savnet hele Tiden?

Mad. Dvíst.

Ja, det er det, jeg har savnet, og hvori jeg var

vis paa min Sag. Det Andet kunde De skalte med.
Det vedkom ikke mig.

Grenaa (affbes).

Nu har jeg hørt det før!

Møller (Aaet).

Andet har hun ikke savnet!

Wilhelm.

Men hvorledes kunde De da paastaae —

Mad. Dvigt.

Forlad mig det, kjære Wilhelm — jeg veed hvad jeg har paastaet. Naar man har Mistillid til min Rebelighed, saa kommer man til den Urette. Ingen skal sige, at jeg har forvansket en Skilling af de Penge, der var mig betroede; og nu har de Alle Syn for Sagen. Cancellieraaden var Ordentligheden selv. Han pleiede den første i hver Maaned at lægge Penge hen til fint Brød for hele Maaned, 8 Skilling for hver Dag. Heraf tog jeg hver Aften til den følgende Morgen — det kan vor Stuepige og Jens, der hørstede Cancellieraadens Støvler, bevidne. Nu er han død den tiende i denne Maaned; altsaa maatte der være tyve Ottefillinger tilbage. Dem skulde jeg svare for. Her er de, og hele Verden kan nu see, at jeg har rene Hænder, (med Eftertryk og stigende Sindsbevægelse.) at jeg ikke er Den, der benytter mig af

Heiligheden, og at visse Folk gjorde bedre i at passe deres Eget end at sætte Klif paa Andres gode Navn og Rygte.

Wilhelm.

Naa, nu forstaaer jeg Dem. — Men De maa heller ikke troe, at Nogen har Mistillid til Dem.

Mad. Dvíst.

Saja, nu kan det være mig det samme. Jeg er retfærdiggjort, og Mere forlanger jeg ikke.

Grenaa

(affibes til Møller).

Giver De mig nu Ret? Det var det Hele, der satte Dem i Skræk. Skammer De Dem ikke over Deres Enfoldighed?

Møller

(ligeledes affibes).

Nei, nei, siger jeg Dem. Jeg føler mig rystet over denne Bending af Sagen. Der er en Magt i denne simple Kones Udfærd, som baade De og jeg maa bøje os for. Gaae i Dem selv og erkjend, at hun er et Medskab for en Retfærdighed, der aldrig fover.

Wilhelm

(der har talt med Agathe og Mad. Dvíst).

Nu, Hr. Møller, siden Madam Dvíst er til-

fredsstillet, kan vi vel nu antage, at der ikke findes Mere i Boet.

Møller.

Ja, af den Mening er jeg, og jeg gratulerer Dem til den betydelige Arv, der er tilfalden Dem. De fortjener den. Hvad Deres Pleiefaders Anmodning til mig betræffer, da veed jeg nu ikke, om De og min Agathe dele hans Dnske —

Wilhelm.

O, hvor kan De tvivle!

Agathe.

Kjære Fa'er —

Møller.

Nu ja, Børn, siden Grenaa har opgivet sine Fordringer —

Grenaa.

hm — ja, det er at sige . . .

Møller.

Saa giver jeg med Glæde mit Samtykke. (Forener deres Hænder.) Jeg har i den senere Tid gjort Dem Uret, Hr. Holgers, og har ikke været langt fra at gjøre Dem endnu større Uret. Himlen være lovet, at jeg i rette Tid fik Dinene op, og at jeg har et Middel til at gjøre alt dette nogenlunde godt igjen. — Kun een Bøn har jeg: lad mig beholde Deres

Bliefaders lille, grønne Pengepung. Den skal være mig en Erindring om vor afbøde Ven, en Erindring om denne mærkelige Morgenstund, (affides.) og en taus Advarer for mit hele øvrige Liv.

Audiensen,

Lyftspil i een Act.

Opfort første Gang paa det kongelige Theater d. 29de Octbr. 1851.

Personerne.

Assessor Richardt, Toldcontroleur.

Sophie, hans Kone.

Lise, hans Søster.

Møller.

Kavn, Commissionair.

Jens Driversen.

Madam Stabel.

Laurik Johansen, Kæbmand.

Silbermann, Hoffkrædder.

Niels, Karl hos Richardt.

Et Piger hos Samme.

Scenen er i Helsingør; Handlingen foregaaer om Formiddagen i
Richardts Huus.

Et rummeligt Værelse hos Assessor Richardt, med en Hoved-
dør i Baggrunden, en Dør tilhøire til de indre Værelser og
en tilvenstre, der gaaer ud til et Forværelse. Ved Døren til-
høire er en Fløi af et Skjærnbrædt opstillet. I Nærheden
af det et stort Skriverbord med mange Papirer og Papper
paa. Adskillige Mapper, en Comptoir-Kalender og deslige
ere ophængte paa Væggene.

Første Scene.

Møller og Lise komme ind.

Lise.

Nei, min Broder er ikke herinde. Han gik ud for
lidt siden. Skulde han vende tilbage, saa kan man
fra dette Vindue see ham komme. Saa du behøver
ikke at være urolig for at træffe ham.

Møller.

Na, han maa igrunden gjerne træffe mig. Jeg
har ikke gjort Noget, saa jeg behøver at frygte i Skjul.
Men det ærgrer mig, at han aabenbar styer mig, og
paatrængende vil jeg ikke synes. Spørger jeg efter
ham her, saa lader han sig nægte hjemme, og møder

jeg ham paa Gaden, saa hører han enten om ad et Hjørne eller gaaer ind i et Huus. Jeg veed ikke hvad jeg kan have gjort ham. Thi at jeg anholder om din Haand, den Ulykke er da ikke saa stor. I alle Tilfælde kan han jo ligefrem og som ærlig Mand sige mig sin Mening; saa veed jeg hvad jeg har at rette mig efter.

Lise.

Men jeg er bange for, at hans Mening i denne Sag er os ikke saa meget gunstig.

Møller.

Behøver du da at bryde dig saa meget om, enten din Broder bifalder eller ikke bifalder vor Kjærlighed? Han er jo ikke din Fader.

Lise.

Nei, men da mine Forældre døde fra mig i mine tidlige Aar, saa har jeg dog altid været vant til at betragte ham som min Formynder eller Den, der traadte i min Faders Sted. Vi Sødskeude holde meget sammen. Uden stor Nød vilde jeg ikke gerne være ham imod eller bedrøve ham. Lad os derfor give Tid.

Møller.

Nu, lad gaae da! Men det Fordømte er kun, at din Broder ikke vil lade det komme til Forflaring.

Det er ligesom man ikke tør komme en saa stor Mand nær.

Lise.

Na, hvor vil du hen!

Møller.

Ja, jeg troer, Gud hjælpe mig, han har faaet fornemme Nykker, siden han er bleven Controleur ved Soldvæsenet herne. Han var jo før en meget flink Fyr, der var munter, selskabelig og gjerne slog en ærlig, lille Sviir af. Nu er det jo ganske tydeligt, at han trækker sig tilbage.

Lise.

Han har nu faa meget mere at bestille end før — og en Sviir, det holder du jo heller ikke mere af. Det har du jo sagt.

Møller.

Nei, det er sandt, det har jeg lagt paa Hjlden. Jeg er nu i den Alder, at jeg mærker, Livet har andre Krav. Alle mine tidligere Forbindelser har jeg afbrudt, og er selv glad derved. Der kommer i Længden ikke Noget ud af det lystige Liv. Jeg meente ogsaa blot, at din Broder som Ungre var ligefrem og uden Indbildninger, og at han nu synes mig forandret.

Lise.

Der kommer min Svigerinde. Lad os spørge hende tilraads.

Anden Scene.

De forrige. Sophie.

Sophie.

Na, lad mig faae en Stol! Jeg er saa træt, saa jeg kan ikke staae paa mine Been.

Møller.

Har De saa travlt idag?

Sophie

(der har sat sig).

Er det at spørge om! Er det ikke idag den store Dag, da vi første Gang give Audiens, og vil Huset saa ikke strømme over af Mennesker, der vil tale med min Mand?

Møller.

Giver Deres Mand Audiens? Hvor kommer det?

Sophie.

Ja, det veed jeg ikke. Men derimod veed jeg, at her er tusinde Ting at passe i den Anledning, at det forreste Værelse er bleven omstabt til et Antichambre, hvor der er sat Stole hen og hængt nogle gamle Kobberstykker op; at dette Værelse her er ryddet

op, gjort reent og sat i den straalende Stand som De seer; og at alt dette har hvilet paa mine og Deres stakkels Kjærestes Skuldre.

Møller.

Min Kjæreste! Ja, gid det var saa vel!

Sophie.

Hvad er der nu iveien?

Møller.

De veed jo, at jeg er saa godt som forviist her fra Huset, og at paa den Maade, Deres Mand behandler mig, vor Forlovelse kan have lange Udsigter.

Sophie.

Na, det tænker jeg ikke. Har De nylig talt med ham derom?

Møller.

Nei, Ulykken er, at han bestandig render for mig, saa jeg aldrig kan faae ham i Tale.

Sophie.

Saa? — Ja, raadvild maa man ikke være — lad mig kun tænke efter . . . De har vel ikke Lyst til at føre min Svigerinde bort og lade Dem vie hemmeligt i England eller Nordamerika?

Lise.

Na, hvilket Indfald!

Sophie.

Eller De kunde stævne min Mand ind for Retten

til at give lobligt An- og Tilsvær, som man siger.
Saa fik De ham dog i Tale.

Møller.

Ja, det har jeg dog ikke Lyft til.

Sophie.

Ikke? Ja, saa kan jeg ikke hjælpe Dem. Var jeg i Deres Sted, vilde jeg ikke betænke mig saa længe. Man kan ikke vide, hvad der vil skee. Der er En til, der frier til Lise, og han er just ikke saa langt fra at løbe af med hende.

Møller.

Med Lise? Ih, Gud bevares! Deraf veed jeg jo ikke et Ord.

Sophie.

Nu nu, bliv ikke saa forstrækket! Ulykken er heller ikke saa stor. De selv — ja De har jo endog været forlovet engang før, som Lise har fortalt mig.

Møller.

Ja, det er sandt. Jeg var dengang saa meget yngre, og tænkte, det var en stikkelig Pige, men bedrog mig. Kjøbenhavn er en farlig By. Inden man seer sig om, rager man i slet Selskab og maa gjøre Meget med, man ellers ikke synes om. Hertil kommer nu unge Menneskers Val-Inclinationer.

Sophie.

Ja, især naar De mener dem i slet Selskab.

Møller.

Nei, det mener jeg just ikke. En Bal-Inclination er der sjelden noget ret Hold i. Kort sagt, jeg var glad ved, at jeg kunde slippe, og slog op. — Men hvad er det for en Frier, Lise har?

Sophie.

Det er en af Kjøbenhavns første Genier, Hofstræddermester Silbermann.

Lise.

Ja, det er en net Frier!

Møller.

Det er jo en Nar — han kan ikke være mig farlig.

Sophie.

Sitg ikke det. Han er en smuk Mand at see til, holder Hest og Vogn, har et Landsted om Sommeren og klæder sig naturligviis efter den allernyeste Mode. Min Mand, der har ladet sje hos ham i flere Aar, sætter megen Priis paa ham. Vær derfor ikke altfor ligegyldig.

Møller.

Ja, jeg vilde med største Glæde tage Sagen alvorlig, men hvordan?

Sophie

(Springer op).

Jo, nu har jeg det. Nu veed jeg hvad De skal

gjøre, og det er tillige det nemmeste og ligefremmeste. De klager jo over, at De ikke kan faae min Mand i Tale. Saa indfind Dem idag, naar han giver Audiens. Enhver har Lov at komme, og uden at blive meldt. Altsaa kan min Mand i det mindste ikke rende for Dem, og maastee smelter hans Steenhjerte, naar han seer Dem som hvert andet Menneſte søge Noget ved hans Audiens. Kom De kun. Vi beghynde, tænker jeg, om en lille halv Time.

Møller.

Det ſkal jeg meget gjerne. (Til Liſe.) Troer du ikke ogsaa, at jeg kan?

Liſe.

Det kan du viſt godt.

Møller.

Saa vil jeg blot gaae hjem og flæde mig lidt om.

Sophie.

Ja, gjør det. Vi ere Alle ſaa høitidelig ſtemte. Jeg ſkal ogsaa forandre Noget i min Paaklædning.

Møller.

Farvel da til ſiden, kjære Liſe. Jeg vil haabe, at din Broder ikke ſkal have ſaa Meget mod vor Kjærlighed, naar jeg ſaaer ret talt med ham.

(Gaaer, fulgt til Døren af Liſe.)

Sophie.

Ja, Gud ſkal vide, om Kjærlighed hører hjemme

ved en Audiens; men det faae vi nu prøve. (Til Lise, der kommer tilbage.) Jeg kan ikke sige dig, hvor fornøjet jeg er over, at Møller vil indfinde sig ved Audiensen. Saa ere vi dog visse paa, at der kommer Gen. Jeg har været i den største Angst for, at der slet Ingen skulde komme, og havde allerede tænkt paa at hverve et eller andet stikkeligt Menneske, der kunde gjøre min Mand den Fornøielse.

Lise.

Lie bare stille. Jeg hører min Broder.

Sophie.

Ja, saa render jeg ind. Jeg er endnu ikke færdig med mine Anstalter. (Gaaer ind.)

Tredie Scene.

Lise. Assessor Richardt.

Richardt.

Du er her, Lise — det var godt. Jeg har ikke kunnet slippe løs for nu. Man bliver reent opslidt af Forretninger. — Har der Ingen været og spurgt efter mig?

Lise

(giver ham et Brev).

Det Brev er kommet med Posten fra Kjøbenhavn.

Richardt

(affbes, efterat have gennemlobet Brevet).

Ja, jeg tænkte det nok. Det er fra Skræddermester Silbermann. Dette Manebrev har jeg ventet hele denne Uge. Terminen, jeg satte ham, er længst forløben. Men hvor Fanden skal jeg opdrive 316 Rigsdaler, naar jeg ikke vil angribe min Kones Medgift? (Seer igjen i Brevet.) Han vil i denne Uge sende en Mand herved til mig. hm — jeg vilde nødig, at min Kone skulde vide Noget om denne Sag. (Til Lise, der vil gaae.) Hør, Lise, du husker jo nok Skræddermester Silbermann, der undertiden kom til mig i Kjøbenhavn.

Lise

(forlegen).

Jo, jeg troer nok, jeg husker ham.

Richardt.

Det kan være, at der i disse Dage kommer et Bud fra ham . . .

Lise.

Ja, hvad vedkommer det mig.

Richardt.

Det er det Samme hvem det vedkommer. Naar du bare vil passe, selv at tage mod Budet.

Lise.

Det kan jo din Kone gjøre.

Richardt.

Vist ikke — jeg har mine Grunde. Gjør nu som jeg siger, og giv du Budet Beseed. Du skal blot, hver Gang han kommer, sige, at jeg ikke er hjemme, og i denne Tid er vanskelig at træffe.

Lise

(forneket).

Jo, det skal jeg nok.

Richardt.

Godt. — Er nu Alt istand herinde?

Lise.

Ja, jeg veed ikke rettere.

Richardt

(seer sig omkring).

Bordet er stillet hen med mine Papiere — det er rigtigt. Det giver en vis Anseelse og imponerer. Og du har hængt en Kalender og mine Papiermapper op paa Væggen — ja, meget rigtigt. Husk nu paa at sætte et smukt Frokostbord ind, og glem ikke en Flaske Portviin.

Lise.

Det er gjort istand. Jeg skal nu strax lade det bringe ind.

(Gaaer, idet Sophie træder ind.)

Fjerde Scene.

Richardt. Sophie.

Sophie.

Naa, lille Mand, nu ere vi færdige. Hvor nær er du?

Richardt.

Fra min Side er der Intet iveien. Vi har endnu næsten en halv Time at løbe paa, og inden den Tid — jeg er meget hurtig i at arrangere mine Sager.

Sophie.

Ja, det er sandt — og saa er der jo Intet iveien. Du troer altsaa, at du . . . ja, jeg vilde sagt, du mener da virkelig, at her kommer Noget til din Audiens?

Richardt.

Hvorfor skulde der ikke komme Noget?

Sophie.

Jeg vil ikke mistroste dig. Men — din Formand i Embedet gav ikke Audiens.

Richardt.

Fordi han var stjedesløs heri som i alt Andet. Etatsraaden, hos hvem jeg i 4 Aar var Fuldmægtig i Kjøbenhavn, gav altid Audiens, een Gang hver Uge, saavel til Soldvæsenets Personale som til Andre.

Sophie.

Men han var ogsaa Etatsraad og Deputeret eller hvad det var.

Richardt.

Men i en lille By som Helsingør er en Kammer-Assessor og Toldcontroleur, ligesaa æstimeret som en Etatsraad og Deputeret i Kjøbenhavn.

Sophie.

Ja, og undertiden mere.

Richardt.

Forresten har jeg naturligviis, da det kom an paa at bestemme Folk en vis Dag, gjort En og Anden, jeg har Forretninger med, opmærksom paa, at jeg var bedst at træffe ved denne Tid. Ogsaa i Klubben har jeg ladet et Ord falde derom.

Sophie (affides).

Nei, see til den Skjælm!

Richardt.

Her kan komme Flere end man støtter om, og det vil da være godt for mig, at jeg har en temmelig Dvelse i at affærdige Folk i Korthed, men saaledes, at Hovedpunkterne altid træffes.

Sophie.

Ja, det kan være svært nok.

Richardt.

Aldeles ikke. Naar En kom ind til Etatsraaden,

spildte han aldrig Tiden med overflødige Spørgemaal, men gif lige løs paa Tingen. Jeg seer ham endnu staae for mig lænet til Skriverbordet — det var omtrent indrettet som dette her — i en fri, velvillig Stilling og med den ene Haand indenfor Besten. (Stiller sig hen.) „Hvem er De? Hvormed kan jeg tjene Dem? Er De gift? Har De en stor Familie at forsørge?“ — eller hvad han nu kunde spørge om — lutter korte, men tydelige og bestemte Sætninger. Og deri, troer jeg virkelig, har jeg erhvervet mig Færdighed. — Skal vi gjøre en lille Prøve, Sophie? Du kan agere, du kommer og søger Noget hos mig.

Sophie.

Men som Fruentimmer —

Richardt.

Netop som Fruentimmer. De ere ved Audienfer de allervanskeligste at behandle. Man skal være galant, og dog holde sig til Sagen. Man tør ikke spille Tiden, og maa dog lade dem komme til Orde — og Fruentimmer bruge mange Ord.

Sophie.

Ja, hvad skal jeg ansøge om?

Richardt.

Det Første det Bedste — hvad der falder dig ind.

Sophie (affides).

Det Første det Bedste — godt. (Hoit.) Ja, saa vent. Jeg maa have Hat og Shawl paa.

Richardt.

Det er meget rigtigt. Damerne pynte sig altid til en Audiens.

Sophie

(mens hun tager Hat og Shawl paa).

Og du maa ikke afbryde mig for galt. Tale ud maa jeg.

Richardt.

Det forstaaer sig.

Sophie.

Og endnu Get. Det er rædsomt, Richardt, som du idag snuser. Man kan tilap staae dig nær.

Richardt (smilende).

Nu, jeg skal søge at menagere det.

Sophie.

Godt; saa begynder jeg. (Lader som hun træder ind fra Deren tilvenstre.) — Hr. Udsessoren ville undskyldte, hvis jeg uleiliger Dem —

Richardt.

Paa ingen Maade. Trin nærmere. Behag at sætte Dem. — En Dame, især af de bedre Glasfer, byder man gjerne en Stol. Andre lader man staae. (De sætte sig begge, Richardt legende med sin Tobaksbaase.) Nu, min Kjære, hvad har De paa Hjertet?

Sophie.

Jeg ønsker, at Hr. Næssforen skulde interessere sig for at fremme en Sag, der, som mig synes, paa en ubillig Maade og til ingen Nytte holdes hen.

Richardt.

Det skal jeg gjerne, hvis jeg har nogen Indflydelse i den Retning.

Sophie.

Sagen afhænger for en stor Deel kun af Hr. Næssforen.

Richardt.

Vil De behage at forklare Dem nærmere.

Sophie.

En ung Mand her i Byen, af god Familie, meget godt Udkomme og affholdt af Alle, der kjende ham, har Kjærlighed til en Pige, der i enhver Henseende er ham værdig. Han ønsker Intet hellere end at anholde om hendes Haand. Men den unge Piges Broder, ellers en brav og fortræffelig Mand, som jeg langt fra vil sige noget Ondt om, har faaet det sære Indfald, ikke engang at ville høre paa en saa velkommen Friers Andragende. Ja, man siger, han render for ham.

Richardt

(reiser sig).

Hvad er nu det, Sophie? Er det Møller og Lise, du stgter til?

Sophie
(bliver siddende).

Til hvem taler Hr. Assessoren?

Richardt.

Naa! — (Sætter sig igjen.) Ja, seer De, min Kjære, denne Sag, der ganske rigtig afhænger meget af mig, er ikke uden Grund bleven behandlet som steet er. Men Vedkommende har selv forskyldt det.

Sophie.

Turde jeg i al Besædenhed spørge Hr. Assessoren: hvormed har han forskyldt det?

Richardt.

Jeg vil ikke lægge Bægt paa, at hans Ungdomsliv i Kjøbenhavn just ikke var reguleret paa den bedste Maade, at han havde megen Omgang med Svire- og Commersbrødre —

Sophie.

Han erkjender selv det Urigtige heri, og har for længesiden revet sig løs fra sine ældre Forbindelser.

Richardt.

Men han gjorde Gjæld, og det er intet godt Legn, naar et ungt Menneske gjør Gjæld.

Sophie.

Jeg vil ikke forsvare det. Men der er saa mange gamle Mennesker, der gjør Gjæld. Desuden sidder han nu i gode Omstændigheder og har vist betalt sin Gjæld.

Richardt.

Deri har De maaskee Ret. Jeg har ogsaa meest imod ham, at det er ikke den første unge Pige, han frier til. Han har i Kjøbenhavn været forlovet een Gang før med en brav Pige, og slog op.

Sophie.

Mener da Hr. Assessoren, at han ikke skulde slaae op, naar han opdagede, at den samme brave Pige ikke duede noget?

Richardt.

Ja, hvoraf veed De det?

Sophie.

Det har jeg fra ham selv; og, hvilke Feil man ellers vil tillægge ham, Ærlighed og Oprigtighed skal man ikke kunne nægte ham. Altsaa vil Hr. Assessoren sikkert indrømme —

Richardt

(reisende sig).

Nu, det kan vel være nok med denne Prøve. Hvordan synes du nu, jeg stiller mig ved det?

Sophie

(bliver siddende).

Jeg forstaaer ikke Hr. Assessoren.

Richardt

(igjen sættende sig).

Naa, ja . . . jeg mener —

Sophie.

Jeg frygter meget for — men det er naturligvis kun min ærbødige Formodning — at Hr. Assessoren ikke har anført hvad De egentlig har imod den omtalte unge Mand, men at der maa være en anden Grund.

Richardt.

Nu ja, jeg vil ikke ganske nægte det. Mellem os sagt, der er en anden Grund. Min Embedsstilling medfører, at jeg ikke tør see igjennem Fingre med Toldsvig. Gribes jeg Noget deri, saa maa jeg angive ham. Dette var nu Tilfældet for en Uges Tid siden. I Fortrolighed kan jeg sige Dem, at de Varer, jeg confiskerede, tilhørte Kjøbmand Laurits Johansen. Ved den Leilighed var Ingen tilstede uden den omtalte unge Mand, og kun han har kunnet røbe for Kjøbmanden, at Confiskationen kom fra mig. Jeg har altsaa nu denne Laurits Johansen paa Nakken af mig. Jeg maa søge at undgaae ham hvor jeg kan, maa nægte mig hjemme for ham, da han er en grov og brutal Karl. Seer De, det er intet Vennestykke af hiin unge Mand — thi vi har i forrige Tider været nøie Bekjendte; det røber ingen ærlig Character, og jeg er vel undskyldt, naar jeg ikke vil reflectere paa en saadan Mandes Frieri.

Sophie.

Men, hvis jeg tør driste mig til at gøre den Bemærkning, Hr. Assessorens Mistanke grunder sig dog kun paa en Formodning, og knap.

Richardt.

Jeg er vis i min Sag. De kan troe mig, at jeg ikke mistænker Nogen paa Maa og Faa. (Staaer op.) Saa glerne jeg derfor vilde række Dre til Deres Andragende, saa seer De selv, at det er ugjærligt.

Sophie.

Det kan ikke være ugjærligt, at høre hans mulige Retfærdiggjørelse.

Richardt.

Som sagt — og da min Tid i dette Dieblif er optaget —

Sophie

(reiser sig hurtig).

Gud bevares, for Deres kostbare Tid har jeg den største Respect. Jeg vil da blot endnu engang anbefale denne Sag til Deres yderligere Overveielse. Hr. Assessoren er saa bekjendt for Upartiskhed, og Retfærdighed, at jeg er forvisset om, De vil ikke gøre en Kat, endstige en af Deres Ungdoms Venner den mindste Uret.

(Reier og gaaer mod Udgangen tilhøire, hvor hun tager Hat og Shawl af, da paa samme Tid et Frokostbord bæres ind af

to Piger og sættes hen mellem Skriverbordet og den nærmeste Sidecouliøse.)

Hvad er det? Et Frokostbord! Vil du tractere dem, der komme til Audiensen, med Frokost — ja, saa vil der komme Folk nok.

Richardt.

Na, hvem tænker paa det! Et elegant Frokostbord seer man altid paa denne Tid af Dagen i et Audiens-Bærelse.

Sophie.

Men du har jo spist Frokost.

Richardt.

Det er det Samme. Man skal ikke være ligegyldig ved de conventionelle Former. — Naa, Sophie, hvad synes du nu om min Maade at tage Sagen paa? Har jeg den rigtige Anstand?

Sophie.

Na, en udmærket! Og du forstaaer med en mageløs Virtuositet at skyde dig fra en Sag, der generer dig. Men der kommer Niels med en Pakke.

Femte Scene.

De Forrige. Niels. Siden Lise.

Richardt

(til Niels).

Naa, har du faaet den?

Niels.

Tou, Hr. Professor, værsgod. Jeg skulde hilse, de havde reitti'nok glemt den.

Sophie.

Hvad er det?

Richardt.

Det skal jeg sige dig. Ved en saadan Leilighed som idag er det nødvendigt at vise sig i en værdig Huusdragt. Jeg har derfor bestilt en Morgenfrakke i Kjøbenhavn. Hjælp mig lidt, saa vil jeg strax tage den paa. (Tager den paa.) Synes du om den?

Sophie.

Ja, det er jo en elegant Morgenfrakke.

Richardt.

Og den klæder mig?

Sophie.

Fortræffelig. (Klappende ham paa kinden.) Men det er jo ikke noget Nyt, at min lille Mand kan tage sig godt ud.

Richardt.

Naa, Niels, hvad Bested fik du saa paa Genspænder-Hoppen?

Niels.

Hende kan Hr. Professoren faae. Hun koster 240 Rigsdaler.

Sophie.

Hvad er det for en Hest, I taler om?

Richardt.

Jeg har jo fortalt dig, at jeg staaer i Handel om en Genspændervogn. Nu har jeg tænkt paa at købe en smuk Hest, der kunde passe til Kjøretøiet. (Til Niels.) Er det ikke en Halvblodshest?

Niels.

Jou, Hr. Nøfessor, det er en Mikkell.

Sophie.

En Mikkell!

Niels.

Det er myrderligt som hun kan trave, og hun skal reit'nof gaae godt for Genspænder.

Richardt.

Og den har ingen skjulte Feil?

Niels.

Nei — eller de maae være lovlig godt skjulte; for jeg kunde sletis inte see dem.

Richardt.

Naa, Niels, gaae saa ud i Forbærelset og gjør som jeg har sagt dig. Naar Nogen kommer, skal du sætte en Stol hen, men ikke spørge om Navn. Enhver gaaer ind efter sin Tour. Forresten er du eens høflig og artig mod dem Alle.

Niels.

Sou — til alle Fruentimmerne skal jeg sige Frue. Men nu veed jeg ikke, om jeg til alle Mandfolkene skal sige Hr. Assessor.

Richardt.

Na Snak, du siger Herren, og ikke Andet.

Niels.

Det skal det ikke komme an paa. (Gaaer.)

Richardt

(seer paa Uhret).

Nu kan jeg snart vente dem.

Sophie.

Ja, nu er jo ogsaa Alting parat, og din værdige Huusdragt har du paa. Lad dem saa kun komme. Men det er sandt, jeg har glemt at sige dig, at der imorges, mens du var ude, var En, der spurgte om dig.

Richardt.

Hvem var det?

Sophie.

Det var en original Fætter. Jeg maatte i Gætvæk lee over hans aparte Manerer. Han kaldte mig ved hvert andet Ord naadige Frue, og hver Gang nelede jeg og sagde mange Tak. Det syntes mig det Mindste jeg kunde gjøre for en saa fin Behandling.

Richardt.

Sagde han ikke sit Navn, og hvad han vilde?

Sophie.

Han vilde hilse paa dig. Hans Navn — lad see — hans Navn var Jens Driversen.

Richardt.

Han? Na, Gud hjælpe mig! Skal jeg nu have ham paa Halsen! Det er en af de største Udhalere og Svirebrødre i Kjøbenhavn.

Sophie.

Ja, han faae temmelig forsviret ud. Men der var dog noget Friskt, Muntert og Aabent i hans Væsen og Stemme, ligesom en Luftning fra Skoven og Landeveien.

Richardt.

Eller fra Kjøbenhavns Gader; dem er han øvet i at drive paa Nat og Dag. Ja, det er en stor Fornøielse, man har af disse Kjøbenhavns-Besøg. Jeg troede, jeg var lykkelig og vel sluppen løs fra mine gamle Bekjendtskaber. Men jeg har dem nu meget værre end før. Om Sommeren kan hvert Dampstib spyde En af dem ud, og saa skal de tracteres og vises omkring. Jeg maa toure med dem til Hellebæk, Odinshøj og lige op til Gilleleie. Det er den største Plage, der følger med Dampstibe og Jernbaner, at de føre Mennesker sammen, der ere allerbedst tjente

med at være milevidt fra hverandre. — Hør, Sophie, naar Driversen kommer her, saa er jeg aldrig hjemme.

Sophie.

Ja, godt; naar jeg kun veed det.

(Niels træder ind igjen.)

Niels.

Hr. Assessor —

Richardt.

Hvad er der? Hvad vil du?

Niels.

Jeg vilde spurgt, om Audienzen nu skulde begynde.

Richardt (hastig).

Er der da kommet Nogen?

Niels.

Nei, jeg vilde just sagt Hr. Assessoren, at der er Ingen kommen.

Richardt.

Taaßehoved, det behøver du ikke at melde mig.

Niels.

Men nu er Klokken 11.

Richardt.

Ja, der gaaer gjerne en lille halv Time hen, inden Nogen indfinder sig.

Niels.

See, det vidste jeg ikke. Men naar jeg stes

ikke skal melde Nogen, var det saa ikke det nemmeste, at jeg dundrede paa Døren, naar den Første kommer; for ellers veed Hr. Assessoren ikke —

Richardt.

Nei, det gaaer ikke an. Du kan heller — lad mig tænke efter . . .

(Lise kommer hurtig ind.)

Lise.

(til Richardt).

Pigerne fortælle, at der i dette Dieblif er strøm- met saa Mange ind i Huset, at hele Forstuen er fuld af Folk.

Richardt (fornøiet).

Virkelig? (Til Sophie.) Der kan du see, jeg tog ikke fejl.

Sophie (affides).

Det er meget Mere end jeg havde ventet.

Richardt (travl).

Saa, saa skynder Jer ind Allesammen! Du, Lise, maa sørge for, at ingen Uvedkommende render herind og forstyrrer os.

Lise.

Det skal jeg nok.

(Gaaer.)

Richardt.

Og du, Niels, passer nu, at hver Gang jeg ringer, lader du En komme ind.

Niels.

Jou, det skal jeg.

(Gaaer.)

Richardt

(til Sophie).

Ja, du maa ogsaa gaae ind.

Sophie.

Det følger af sig selv.

Richardt (tøvende).

Skulde du have stor Lyft til at . . . at faae et bedre Begreb om, hvorledes jeg tager mod Folk, saa . . .

Sophie (hurtig).

Saa kan jeg blive i Kammeret her ved Siden af, og lade Døren staae en lille Smule aaben.

Richardt.

Ja, men naar jeg mærker, at der kommer vigtige Sager under Forhandling, saa maa du undskylde, at jeg lukker Døren.

Sophie.

Ja, bevares! — Tak. Du er dog en rar lille Mand.

(Gaaer.)

Richardt (alene).

Egentlig bør man ikke lade Folk komme strax ind. Det sætter dem altid i en vis respectfuld Spænding, naar de maae vente en god Stund, inden Døren aabnes. Men — ja idag vil jeg dog gjøre en Undtagelse.

(Ringer.)

Sjette Scene.

Richardt. Commissionair Ravn. Sophie (stjult).
Siden Niels.

Ravn.

Undskyld, Hr. Professor, at jeg tager mig den
ærbødige Frihed —

Richardt.

Det har Intet at bethde. Det hører til mit
Embed. Men — hvad seer jeg! Det er jo vor
gamle Factotum! Lever De endnu? Jeg troede, De
var himlet for længe siden.

Ravn.

Undskyld, Hr. Professor! jeg lever endnu.

Richardt.

Men hvad fører Dem til Helsingør?

Ravn.

Forretninger. Jeg ernærer mig nu som Com-
missionair og Expediteur.

Richardt.

Saa De kjober og sælger ikke mere gamle Klæder?

Ravn.

Nei, det betaler sig ikke længer. I vore Tider
kan et ungt Menneske gaae klædt som han vil, naar
han blot har en Mandarin at hænge over sig.

Richardt.

Nu, det skal være mig kjært, om Deres Stilling er bleven bedre. Jeg kan tænke, De har Commissions-Forretninger for Handlende eller Skibs-Medere her paa Stedet. Kan jeg, i min Embedsstilling, være Dem til nogen Nytte, forsaavidt det lader sig forene med Pligt og Samvittighed, saa sig til. Har De maaskee Fordringer paa Toldvæsenet?

Ravn.

Undskyld, Hr. Assessor, jeg har ganske rigtig en Fordring, men — (Lager et Papir op af sin Tegnebog.)

Richardt.

Naa, De har en Ansøgning. Ja, den kan De godt levere til mig. Jeg skal, hvis Sagens Omstændigheder tillade det, understøtte den med al min Indflydelse.

Ravn.

Undskyld, Hr. Assessor, jeg har ingen Ansøgning. Det er som sagt en Fordring.

Richardt.

Paa Toldvæsenet?

Ravn.

Nei, undskyld — det er en Fordring paa Dem, Hr. Assessor.

Richardt

(forvirret, idet han gennemløber Papiret).

Paa mig? Hvad skal det sige?

Ravn.

Den er fra Hoffstræddermester Silbermann, stor til Rest 316 Rdlr. 4 Mk. 15 ß. — og tre Aar gammel.

Richardt.

Lael sagte — jeg veed Bested. (Affides.) Ja, det er Strædderens Bud! Han traf mig ganske rigtig. Den fordømte Regning! Og nu har min Kone bestemt hørt — Er det da ikke uheldigt! (Til Ravn, tagende ham tilside.) Hør, kjære Ven, jeg kan ikke nægte, at denne Regning generer mig i dette Dieblif. De maa see til, for gammelt Bekjendtskabs Skyld, at staffe mig Henstand nogen Tid. Silbermann og jeg har altid staaet os godt sammen. Han er en honnet Mand, som jeg har Meget tilovers for.

Ravn.

Naar Hr. Assessoren blot har saa Meget tilovers, som der hører til at berigtige denne Regning.

Richardt.

Som sagt, gør Deres Bedste. Det skal ikke komme an paa en lille Erkjendtlighed.

(Giver ham Penge.)

Ravn.

Meget forbunden. Hvad der staaer i min Magt skal jeg gjøre. Men jeg troer ikke, at Hr. Silbermann dennegang lader sig affpise saa let. Han er

meget vred. Han paaftaaer, De kan betale, da De jo har faaet Benge med Deres Kone. Han lader Dem vist steyne.

Richardt.

Men De kan forklare ham, at min Stilling ganske rigtig er god, men jeg behøver Tid.

Ravn.

Ja — men Hr. Silbermann kommer selv hertil i en af disse Dage.

Richardt (affbes).

Naa, der gif da den Rigsdaler fløiten til ingen Nytte! (Svit.) Hvad vil han her i Byen?

Ravn.

Ja, dermed har det en egen Bewandniß, som han sagde. Hr. Silbermann har betroet mig, at han længe har havt et godt Die til Deres Frøken Søster. Vandt han Gehør i denne Sag, saa kunde hans For-
dring maaffee nok heroe eller reent falde bort.

Richardt.

Har han bedet Dem tale om denne Sag?

Ravn.

Undskyld, han har paalagt mig det. Han on-
stede, at jeg skulde bane ham Veien. Han selv er, som De veed, overmaade undseelig.

Richardt.

Ja, den Sag afhænger jo ikke alene af mig — den beroer meest paa min Søster.

Ravn.

Men tør jeg sige Hr. Silbermann, at Hr. Assessoren vil understøtte den, saa Meget det staaer til Dem.

Richardt.

Ja, det kan De meget gjerne. (Affides.) Maaskee kan jeg paa den Maade vinde Tid. (Svit.) Men det følger af sig selv, at en Sag som denne ikke lader sig saa hastig sætte igjennem.

Ravn.

Det forstaaer sig. — Saa vil jeg endnu idag tilskrive Hr. Silbermann denne behagelige Efterretning. — En god Morgen, Hr. Assessor! Undskyld, at jeg har forstyrret Dem.

(Gaaer.)

Richardt.

Det gaaer ikke an, at min Kone er i Bærelset ved Siden af. Det maa jeg forpurre. (Gaaer hen til Sidedøren.) Sophie!

(Sophie træder ind.)

Sophie.

Var det En, der søgte Noget hos dig?

Richardt.

Du har hørt vor Samtale?

Sophie.

Kun enkelte Ord. — Var det igjen en Contrebande-Historie?

Richardt (affides).

Godt; hun har ikke hørt Noget. (Svit.) Nei, det var det dog ikke. Men det var ellers en meget intricat Toldsag, der vil give mig Meget at tænke paa i disse Dage. — Men hør, Sophie, jeg er bange for, det gaaer ikke an, du er i Sideværelset. Der kan dog undertiden forekomme Embedshemmeligheder, der betroes mig.

Sophie.

Jeg vil ogsaa helst gaae ud nu. (Affides.) I Gjæld maa min lille Mand ikke være. Min Svoger maa komme mig tilhjælp. (Svit.) Jeg gaaer nu ind i mit eget Værelse og flæder mig paa.

(Niels træder ind.)

Richardt

(til Sophie).

Ja, gør det, og sørg for, at Lise og Folkene blive i Værelserne til Gaarden, saa at de ikke kunne høre Noget.

(Sophie gaaer ind.)

Richardt

(til Niels).

Hvad vil nu du igjen?

Niels.

Hr. Råsesforen maa ikke blive vred. Der er En derude, som jeg har saa ondt ved at styre. Han vil ind, og det er ikke hans Tour. Der er en Madame, jeg vil sige Fruen, der skulde først.

Richardt.

Men det tillader du ham ikke.

Niels.

Men han er saa fraklædt, og han siger nu, han har saa vigtige Sager at afgjøre med Råsesforen, og saa har han snakket godt for Madamen, eller nu Fruen, skulde jeg sige; og hun var nu saa meget galant, og sa'e ja, han maatte gjerne gaae først. Men nu veed jeg ikke, om jeg tør; for stricte er det jo mod Reglementet.

Richardt.

Naar Damen selv tillader det, saa er det en anden Sag. Men ellers gif det ikke an.

Niels.

Nei, jeg skal nok holde dem strapt.

(Gaaer.)

Richardt.

Hvem kan det være, der har saa vigtige Ting at tale med mig om? Ja, i mit Embed kan der jo forefalde saa Meget, der er magtpaaliggende. (I det han ringer.) Det er ellers bedst, at han seer mig for-

dybet i mit Arbejd, saa . . . saa har han meere Respect for min Tid.

(Sætter sig hen ved Bordet og blader i nogle Papirer.)

Syvende Scene.

Richardt. Jens Driversen.

Driversen

(med uordentlig Toilette og forsviret Udseende og Gang, træder ind og bliver staaende foran Richardt).

Men Richardt! See dog for Fanden iveiret! Du veed ikke, hvem der staaer her.

Richardt

(seer op og reiser sig forstrækket).

Jens Driversen! — Du her!

Driversen.

Ja, naturligviis. Jeg har længe været dig en Vist skyldig, for at gratulere dig i din nygifte Stand. Men bliv ikke vred, jeg har min Sjæl ikke funnet komme før.

Richardt (affides).

Na, Gud give, han var bleven hvor han var!

Driversen.

Du veed, jeg har mange Bekjendte, og som jeg ikke tør forsømme. Men de ere nu spredte ad i alle Dele af Landet, som Præster, juridiske Embedsmænd,

Godseiere og deilige. For nu at overkomme al det Slid og Slæb, har jeg inddeelt vore Provindser efter Mansas Kort, og gjør hver Sommer min Rundreise derefter. Saar holder jeg ved den nordøstlige Part af Sjælland. Jeg begyndte med Amager, gif op langs Strandveien, og er nu arriveret til Helsingør. Men herfra slipper jeg nok ikke saa snart.

Richardt.

Du tænker virkelig paa at blive her i længere Tid?

Driversen.

Sandsynligviis. Men hör du, gif mig en Stol. Oprigtig talt, jeg er allerede lidt strabadseret idag. Det er nogle fordømte Bærtshuse, I har her i Byen. Varerne, man faaer, ere jo ordentlig gode. Jeg havde tænkt at øve mig i Afholdenhed hos Jer. Men saadan en udmærket Snaas de gav mig imorges! Man maa jo strax tage en til.

Richardt.

Den Nødvendighed kan jeg ikke indsee. I vor Alder kan man nok styre sin Lyst; og jeg troer, du havde godt af . . .

Driversen.

Vær du kun rolig. Jeg er gaaet ind i et engelsk Maadeholds-Selskab. Der er alle de stærke Drikke opregnede, der forbydes. Dansk Kornbrændeviin er ikke deriblandt, og Portviin og Madeira tillades ud-

tryffeligt. Hertil holder jeg mig, og har min Samvittighed fri. — (Seer sig om.) Men er du gal, Richardt! der staaer jo et opdækket Frokostbord! Lad os faae det Bord herhen. Na, hjælp mig, saa er du velsignet!

Richardt (forlegen).

Kjære Ven . . . jeg maa virkelig bede dig undskyldte . . .

Driverfen.

Er her Noget at undskyldte? Det er jo lutter udsøgte Sager. Sikken Dst! Sikken Skinke! — Na nei, kom kun, og gjør ingen Complimenter!

Richardt.

Men, saa fjært det vilde være mig at beværte dig, saa er det mig dog nu i dette Dieblif . . .

Driverfen.

Det er snart expederet. I saadanne Ting har jeg Dvelfe. Kom kun!

Richardt (affbes).

Er det ikke til at blive fortvivlet over! (Ibet han gaaer hen til Frokostbordet.) Seer han Portvinen, saa faaer jeg ham aldrig herfra. (Stjuler hemmelig Flasken paa sit Skriverbord mellem nogle Papirer.)

Driverfen

(Efterat Richardt har hjulpet ham med at flytte Bordet).

Lad skal du have. Nu kan Morten hjælpe sig selv. (Sætter sig hen og begynder at spise.) Kan du huske

de Frokoster, I aad hos mig paa Regensen, naar jeg fik Proviant hjemmefra? Ja, det var lykkelige Tider! Jeg drikker undertiden Ol om Formiddagen, spiser Rugbrød og jydsk Ost og ryger Tonnenboier, bare for at faae Erindringer fra Regensen. — Kom, Richardt, sæt dig hos mig og drik et Glas til Erindring om de gamle Dage. — Hvad har du der — (tager Glasen fra Skriverbordet.) Bliv ikke vred, jeg har det paa Haandelaget, som Lommethvene.

Richardt (affdes).

Ja, nu er den leveret!

Driver sen.

Det er Portviin — ja, den tør jeg drikke. Din Skaal, Bro'er! (Drifter.) Jeg kan ellers godt lide, at Vinen staaer paa dit Arbeidsbord, midt iblandt dine Toldbøger. *Opposita, juxta se posita, magis illucescunt.* — Naa, drik med, og sæt dog for Fanden ikke det Ansigt op! Hvad er det for store Anslag, du gaaer frugtommelig med i denne Tid? Du seer jo saa mystisk ud som den trojanske Hest.

Richardt.

Reent ud sagt, kjære Ven, saa har du truffet et meget uheldigt Dieblif. Jeg har fuldt op af Forretninger; derude venter Folk, der vil tale med mig.

Driver sen.

Na, lad de Lømler vente! Nu sidder du jo godt

i'et, og kan give dem en god Dag. Du er æret og anseet — ja, der var En i Kjøbenhavn, der fortalte, du havde faaet Rang med kongelige Gadecommisfaires — er det sandt?

Richardt.

Jeg maa tilstaae, det er meget besynderligt af dig, ikke blot at forstyrre mig nu, du seer mig saa occuperet, men ovenikjøbet at bruge fornærmende . . .

Driverfen.

Hvisshvas! Blandt gamle Kammerater regnes det ikke saa nøie. Vær ikke saa treben! Hør, du skal min Salighed sætte dig hos mig, før gaaer jeg ikke fra Stedet, om jeg saa skal blive til den dybe Nat. Hører du, Richardt! du kjender mig.

Richardt (affides).

Ja, jeg kjender ham — han holder Ord. (Gøit, sættende sig.) Naa da — men jeg har sagt dig, der venter Folk paa mig —

Driverfen.

Lad dem vente! — Et Glas med din Ven!

Richardt.

Nei, drikke Viin nu kan jeg ikke.

Driverfen.

Hvad, du vil ikke drikke?

(Synger:)

Kors, utan glas du ser ut, din kanalje,
 Som ett rankigt skepp på böljan utan flagg,
 Utan kompas och i brusande svalje,
 Strandadt, plundradt, fullt af fattigdom och
 agg*) o. s. v.

Richardt

(der vil afbryde ham).

Men er du forrykt — man hører det derude. —
 Stille, der kommer Noget . . . (Afsides.) Min Kone!
 (Vil reise sig.)

Driverfen.

Du skal blive siddende!

Ottende Scene.

De Forrige. Sophie.

Sophie

(paaklædt til at gaae ud).

Om Forladelse . . . jeg troede, du var alene —
 jeg troede, det var dig, der sang.

Driverfen

(springer op; til Richardt).

Din Kone, ikke sandt? — Naadige Frue, med
 dette Glas hilser jeg paa Dem i Deres Huus, og

*) Fredm. Ep. Nr. 32.

Iykønfter Dem til Deres Ægteskab. (Drifter.) Og til-
 lad nu, at jeg forestiller mig for Dem. Mit Navn
 har jeg allerede imorges havt den Ære at nævne for
 Dem. Af Fødsel er jeg Sjællænder, af borgerlig
 Stilling pensioneret Billardspiller.

Sophie.

Pensioneret?

Driversen.

Pensioneret. — Til mine faa Fortjenester hører,
 at jeg er en mangeaarig Ven af Deres Mand.

Sophie.

Hos mig er det i det mindste en god An-
 befaling.

Driversen.

Det er mig kjært at høre. Deres Mand og jeg,
 tør jeg nok sige, har levet et muntert Ungdomsliv
 sammen, sviret og sværmet, mens Blodet endnu rullede
 hurtigt og varmt i Aarerne, og man havde en heel
 Fremtid at bære paa. Kjøbenhavns Vægtene vare lige
 saa lidt sikke for os som Kjøbenhavns Skomagere og
 Skræddere. Men, man er ung, man har Mod, Credit,
 og man gjør Gjæld, man gjør lystige Streger.

Sophie

(affides til Richardt).

Det er jo interessante Dplysninger.

Richardt (affides).

Na, hvor vil du troe . . .

Sophie.

Ja, min Mand har tidt fortalt mig om det lystige Liv, han har ført i sine unge Dage, han, Møller og andre gode Venner. Ikke sandt, Richardt?

Richardt (tvungen).

Ja — hahaha! Det var jo en munter Tid.

Sophie.

Han er slet ikke saa streng i det Kapitel, og holder endnu af lystige Commersbrødre.

Richardt (affides).

Jo, jeg sidder godt i Klemme.

Sophie

(til Driverfen).

De kunde fortælle mig lidt Mere om Deres Ungdoms-Optøier.

Driverfen.

Naadige Frue, der er ikke Meget at fortælle om. Det er Skummet af Livets Champagne, der begejstrer under Nydelsen, men ingen Spor efterlader. Nu er den Tid forbi. Deres Mand og jeg stiftes. Han gif en fornuftig, borgerlig Carriere, jeg gif bag af Dandsen. Han frelst Keften af sine Midler i en anstændig Stilling; jeg havde det Uheld at sætte mine Midler til i vaade Varer.

Sophie.

Ja, det var uheldigt.

Driversen.

Min Hoved-Ulykke var en daarlig Logik og feile Slutninger.

Sophie.

Saa?

Driversen.

Naar jeg eiede 100 Rigsdaler og gjorde Gjæld for 500, saa forstod jeg ikke, at den naturligste Slutning af denne Ballance var en allerhelvedes Underballance. Jeg sluttede saa længe galt, til Dyrigheden lod mig lære Slutninger i Slutteriet. Det er det Sted, hvor man lærer Logik paa offentlig Bekostning.

Sophie.

Men tillad —

Richardt (affides).

Du skalde heller gaae, Sophie. Vi blive albrig af med ham.

Sophie (affides).

Nu gaaer jeg. (Høit.) Er Hr. Driversen ikke gift?

Driversen.

Hidtil har jeg ikke bragt det videre end til at være forlovet, og det var jeg endda kun i 14 Dage.

Sophie.

I 14 Dage! Hvor kom det?

Driversen.

Det var en ung, smuk og fattig Pige, jeg havde

valgt. Jeg bildte mig ind, hun kunde være til min Lykke, være for mig det samme som De, naadige Frue, uden Tvivl er for Deres Mand.

Sophie (neier).

Jeg takker.

Driverfen.

Men uheldigviis tilfaldt der min Kjæreste og hele hendes Familie uventet en meget stor Arv, og den gjorde en stor Forandring.

Sophie.

Hun slog dog vel ikke op med Dem, fordi hun var bleven rig?

Driverfen.

Paa ingen Maade; hun var en velopdragen Pige. Men da den store Arv kom, saa opdagede man med Gæt i Familien, at de Alle havde forregnet sig næsten syv Aar i deres Alder. En gammel Bebersvend fik ud, at han høiest kunde være nogle og fyrgetyve Aar; en Tante, vi Alle antog for 35 Aar gammel, løselig talt, opdagede nu, at hun kunde ikke være ældre end 27 eller 28 Aar, og altsaa meget godt tænke paa at gifte sig med Bebersvenden; og, det Allermærkeligste, en lille Pige paa 6 Aar, indsaae Alle, kunde slet ikke være født endnu; hun kunde først komme til Verden næste Aar.

Sophie.

Na, nu har jeg hørt det før!

Driversen.

Ja, det var et uventet Held, min naadige Frue! Den lille Piges Forældre havde hidtil ikke havt Raad til at gifte sig; nu kunde hun komme ægtefødt til Verden.

Richardt (affides).

Lad det nu være nok, Sophie!

Sophie.

Strax. (Til Driversen.) Men Deres Kjæreste?

Driversen.

Hun blev naturligtvis nødt til at flaae op med mig. Familien erklærede, at hun var meget for ung til at forloves. Vi havde hidtil anseet hende for at være en 18 Aar gammel. Nu, kunde jeg selv indsee, maatte hun være knap 11 Aar.

Sophie.

Na, hvilket Indfald! — Blev hun da siddende 7 Aar til?

Driversen.

Nei, hun blev rigtignok Aaret derpaa gift med en rig Hofkræmmer.

Sophie.

Men det forekommer mig . . .

Richardt

(affides til hende).

Hust dog paa, hvor lidt Tid jeg har.

Sophie.

Ja, strax, min Ven. (Til Driversen.) Men det forekommer mig, De bærer endnu en Forlovelsesring.

Driversen.

Ja, det er sandt — det er en lille Svaghed af mig, som vi Mennesker ere underkastede. Jeg holdt meget af denne Pige — og, sandt at sige, forfalbt jeg efter den Tid; og jeg bærer nu Ringen, som — nu som Maurerne i Afrika endnu den Dag idag gjemme paa Nøglerne til de Paladser, deres Forfædre eiede i Granáda, inden de bleve fordrevne derfra. Naar man er ung og deilig som De, naadige Frue, og føiet af Lykken, saa kan man ikke sætte sig ind i deslige Griller og Indfald.

Sophie

(deeltagende).

Na jo, det kan jeg dog nok.

Driversen

(gaaer hen til Bordet og skænker i et Glas).

Lad mig at drikke et Glas til Erindring om den skønne Sommerbolig, jeg engang besad, og hvorfra jeg blev fordreven. (Drikker.) Det er en fortræffelig Wiin! — Hør, Richardt, skal vi ikke have os engang en Aften en af vore gamle Galaser, et Knald med fuld Besætning af Punscheboller og Glaster, men lad det blandt Andet være af denne Wiin.

Richardt.

Men du er jo i et Naadeholds-Selskab.

Driversen.

Saa melder jeg mig ud for den Aften. — Jeg har seet Møller her i Byen, lad ham være med; og den stibbenede Lieutenant Hassing, han ligger jo paa Kronborg; og —

Richardt.

Ja, kjære Ven, det er godt nok; men hverken mine Forretninger eller min Lyst tillade mig nu ...

Driversen.

Na jo vist — du har godt af engang imellem at ryste Støvet af dig og rense dig for dine Embeds-Bedanterier.

Richardt.

Ja, du har god Forstand paa Embeder.

Driversen.

Har jeg ikke Ret, naadige Frue?

Sophie.

Jeg har ikke den ringeste Erfaring i hvad der angaaer et saadant Selskab eller Knald, som De taler om.

Driversen.

Det er en fortræffelig Sag — De kan troe mig. Man bader sig for at vaske sig reen. Men et saadant godt Drickelag, det er et indvortes Bad. Deres

Mand — med al Agtelse for hans Stilling — han fører et Philisterliv. Det gaaer ham som de stille-
 staaende Bænder i Stadsgravene. Der lægger sig
 aandelig Andemad paa hans Sjæl. Der maa en
 frisk Luftning, en god Nordenstrøm til, for at feie
 den bort, med andre Ord, en stor, straalende
 Compotation. — Hør du, Richardt, den smaa Bunkes-
 flod ta'er vi med — han kom med mig paa Damp-
 skibet — du veed nok ham, der i Kjøbenhavn rendte
 gal efter hvert Skjort. Jeg skal fortælle dig en
 hyppelig Historie om ham.

Richardt (affides).

Ja, gaae nu ind, Sophie! Jeg kjender hans
 Historier.

Sophie

(affides til ham).

Na, han er saa morsom. Hans Historier er
 vel ikke saa slemme, og vi er jo her mellem os.

Driverfen.

Kan du endnu huske den smukke, lille Flora
 Rassen, hun, der var saa tam og søielig, og som jeg
 derfor pleiede at kalde Tomfru Gelassen.

Richardt (affides).

Du gaaer, Sophie!

Sophie (affides).

Hahaha! Ja, han er farlig! (Søit, neieude.) Hr.
 Driverfen, jeg har den Ære at anbefale mig.

Driverfen.

Vil min naadige Frue allerede gaae? Min Historie er strax fortalt.

Sophie.

Ja, Tak! men just derfor. Tjenerinde!

(Gaaer, ad Hoveddøren.)

Driverfen.

Naa, saa lad mig fortælle dig —

Richardt (opirret).

Spar dine Historier! Du maa skamme dig over at komme med dine Kro-Fortællinger i et honnet Fruentimmers Nærværelse.

Driverfen.

Naa, gaaer nu Møllen i Bagbænde!

Richardt.

Ja, jeg er nødt til at sige dig reentud, at din Opførsel ikke passer i mit Huus, og at din Nærværelse er mig, mildest talt, ubeleilig.

Driverfen.

Du er, mildest talt, en Hansqvast. Mine Historier ere classiske. Min Opførsel er som den skal være, og kunde være normal for en complet Cavalleer. Men jeg kan gjerne gaae. Med din Frokost er jeg færdig, og jeg vil ud nu, og see mig om i Verden. Altsaa, à revoir! — Ja, det er sandt, jeg har endnu en lille Historie at fortælle dig, som din fine Delica-

tesse maaskee bedre kan taale at høre. I denne Tid har jeg i Kjøbenhavn et Par Gange været ude paa Hospitalet og besøgt den halte Nørregaard. Der traf jeg din forrige Kjæreste, den kjønne Caroline.

Richardt.

Caroline Svendsen?

Driversen.

Netop. Hun er falden i andre Hænder siden din Tid, og Lykken har været den stakkels Pige contrair.

Richardt (uroelig).

Nu, hvad vil du fortælle om hende?

Driversen.

Hun døde i forrige Uge, og har bedet mig hilse dig.

Richardt.

Saa? — Ja, jeg har handlet mod hende, saa jeg kan forsvare det.

Driversen.

Det maa du jo selv vide bedst. — Hør nu, Richardt, det kan nok være, jeg reiser endnu i aften. Jeg vil besøge en rig Godseier i Nærheden af Frederiksberg; det er ham, der nu staaer for Louren. Kommer man til et saadant Sted tilfods eller med en Kalvekudst, saa er man ikke æstimeret. Man maa enten komme i sin egen Vogn eller med Extra-Befordring.

Richardt.

Ja, saa gjør det.

Driverfen.

Men det er fordømt, jeg har ladet min Tegnebog ligge i Kabinnetten paa Dampskibet, og har nu, saa at sige, ikke en Skilling paa mig. Har du ikke en enkelt Femdalers-Lap ved Haanden?

Richardt (affbes).

Ja, det tænkte jeg nok! (Svit.) Jeg nægter ikke, at for Diebliffet er jeg selv i Forlegenhed.

Driverfen.

Saa? Det var uheldigt. (Sætter sig igjen.) Ja, hvad gjør jeg saa? Jeg maa blive her indtil jeg faaer min Tegnebog igjen.

Richardt (forstræffet).

Her?

Driverfen.

Ja, Dampskibet kommer jo imorgen, og du kan jo ikke være bekjendt, at lade mig ligge paa Gaden. Naar du blot har et Værelse for inat med Seng og Tilbehør — ja, et godt Glas Lodd, inden jeg gaaer tilfængs, er jeg rigtignok vant til.

Richardt (affbes).

Hos mig? Nei, det gaaer ikke an! (Svit.) Hvis din Forlegenhed virkelig er saa stor, og du ellers ingen Udvei veed . . .

Driverfen.

Nei, — jeg tænkte at kunne laane disse 5 Daler hos Bunkeslod, da han i det Samme spurgte mig, om jeg kunde forstrække ham med 3 Mark; saa indseer du selv . . .

Richardt

(ibet han giver ham en Femdalerfeddel).

Saa, jeg vil gjerne hjælpe dig — og naar du troer, at du snart kan lade mig faae dem igjen —

Driverfen.

Det kan du stole paa. (Staaer op.) Naa, saa lev vel, og lad mig see, du retter lidt paa det Hundeliv, du fører.

Richardt.

Hvor kan jeg i min Stilling!

Driverfen.

Fanden tvold med din Stilling! Den fører dig lige luft ind i Spækhøkerkvarteret. Men det hjælper nok ikke at snakke for dig. Udiøs! (Standsende.) Du vil ikke give et Gilde iaften i Anledning af min Nærværelse i Højsingør?

Richardt.

Det kan jeg paa ingen Maade.

Driverfen.

Ikke? (Sætter Hatten paa.) Du har engang været en brav Karl. Men nu er du, Fanden skal ta'e mig,

en Philister, ein eingefleischter Philister, som den fordrufne Göttinger-Student kaldte det. Heraus mit dem Philister! — Adios, Richardt! Tak for de fem Rigsdaler, du har laant mig. Men mig seer du aldrig mere! (Gaaer.)

Richardt.

Ja, jeg vidste det forud. Naar man laaner ham Penge, saa seer man ham aldrig mere; og det er endda en Lykke, man kan slippe ham paa den Maade. Men den Tid, han har spildt mig! Og Stuen derude er fuld af Folk, der vil tale med mig. Ja, Gud skal vide, om jeg over al den Støihøi er istand til at modtage Nogen i Forretninger; og det er oveni købet en Dame, der nu kommer. Jeg maa stole paa min Routine. (Ringer.)

Tiende Scene.

Richardt. Madam Stabel. Siden Sophie.

Mad. Stabel.

Deres Høivelbaarenhed tager mig ikke min Driftighed ilde op.

Richardt.

Vær saa god. De skal ikke staae ved Døren. Træd kun nærmere.

Mad. Stabel.

Det er en altfor stor Ære, Deres Høivelbaarenhed.

Richardt.

Ingenlunde. Det hører til mine Embedspligter, at tale med Enhver, der henvender sig til mig. — Hvad har De der?

Mad. Stabel.

Det er en allerunderdanigst Ansøgning, Deres Høivelbaarenhed, og nogle Attester.

Richardt.

En Ansøgning? (Sætter en Stol hen til hende.) Vær af den Godhed, tag Plads. (Sætter sig hos hende.) Lør jeg udbede mig Deres ærede Navn?

Mad. Stabel.

Thrine Stabel, Kleinsmede-Madame.

Richardt.

Om — naa! De er ikke her fra Byen?

Mad. Stabel.

Nei, Deres Høivelbaarenhed, jeg boer i Kjøbenhavn.

Richardt.

Er De Enke?

Mad. Stabel.

Jo, Deres Høivelbaarenhed — det vil sige, min stakkels Mand har længe ligget syg og kan hverken leve eller døe.

Richardt.

Var han maaskee i forrige Dage ansat ved Soldvæsenet i Kjøbenhavn?

Mad. Stabel.

Jo, Deres Høivelbaarenhed, — det vil sige, han var ansat ved Brandvæsenet, og var meget respecteret. Han besørgebe Vagter for Betaling. De har vist seet ham staae udenfor Brandmajoren; han tog sig saa godt ud. Men nu, da han har ligget i lang Tid af Gigt og anden Daarlighed, nu er han sat aldeles tilbage.

Richardt.

Men søger De da Noget hos Soldvæsenet?

Mad. Stabel.

Jo, Deres Høivelbaarenhed — det vil sige, i min Forsatning er jeg nødt til at søge overalt hvor jeg kan komme til.

Richardt.

Ja, maa jeg see Deres Ansøgning og Attesterne. (Læser.) „Undertegnede vover i sin betrængte Stilling at henvende sig til ædelmodige Mennesker, som Gud har givet Evne, med en Anmodning om en liden Understøttelse . . . (Springer op; affides.) Et Tiggerbrev! Et gemeent, lumpent Tiggerbrev! Nei, jeg troer, min onde Stjerne har idag skaffet mig al Verdens Plattenflagere og Dagthve paa Halsen. (Svit.)

Ja, min gode Kone, jeg seer mig desværre ikke istand til at hjælpe Dem. Der henvender sig saa Mange til mig . . .

Mad. Stabel.

Na, Deres Høvelbaarenhed, De har et saa godt Navn for Deres ædelmodige Hjerte, De hjælper mig nok med Lidt, om det ogsaa var nok saa Lidt. Jeg er saa godt som Enke, for min Mand han duer nu til Intet; jeg sidder med mange Børn, og har saa ondt ved at slaae mig igjennem. Min lille Edvard har jeg gudskælov faaet i Jorden ved godgjørende Mennefters Bistand. Men nu skulde min ældste Søn snart staae til Confirmation, og det er saa svært for mig. Jeg vilde saa gjerne, han skulde være pæn og net paa en saa høitidelig Dag. Lidt har jeg allerede strabet sammen. En fort Kjøle til ham har jeg efter min Mand; en ædelmodig Dame har givet ham en ny Vest, og fem unge Frøkener har stude sammen til et Par Buxer. Nu mangler han blot til en Hat; for Deres Høvelbaarenhed veed, man kan ikke staae med en Kaffjet.

Richardt.

Jo, det troer jeg dog nok man kan.

Mad. Stabel.

Ja, men han har heller ingen Kaffjet.

Richardt (affides).

Der hjælper Intet for. Vil jeg af med hende,

ſaa maa jeg give hende Noget. (Høit, givende hende Penge). Hvis De kan være tjent med en Daler —

Mad. Stabel.

Tusind Tak, og Gud velsigne Deres Høivelbaarenhed, og ſtaffe Dem mange glade Dage, og gjøre Dem og alle Deres lykkelige.

Richardt.

Tak! Tak! (Da hun bliver ſtaaende.) Ja, min Tid er knap. Hvis der Intet ellers er, De vil mig, ſaa —

Mad. Stabel.

Jo, der var jo rigtignok en Sag, jeg ſkulde tale om — og jeg maa bede Dem meget om, ikke at tage mig det ilde op.

Richardt.

Hvad er det for en Sag?

Mad. Stabel.

Naar det ikke var ſaa magtpaaliggende, ſkulde jeg viſt ikke plage Deres Høivelbaarenhed dermed.

Richardt.

Nu, hvad er det?

Mad. Stabel.

Deres Høivelbaarenhed har vel ikke glemt min ſtaffels Søſterdatter, Caroline Svendsen.

Richardt.

Var hun Deres Søſterdatter?

Mad. Stabel.

Det veed Gud hun var. Og nu er hun i forrige Uge død paa Hospitalet.

Richardt.

Desværre, det har jeg hørt.

Mad. Stabel.

Caroline var jo ikke ganske som hun skulde være.

Richardt.

Nei, deri har De Ret. Havde hendes Opførsel været anderledes, saa havde jeg aldrig forladt hende, og hun var maaskee nu min Kone.

Mad. Stabel.

Ja, jeg har ofte nok formanet hende og foreskillet hende, hvad det Levnet vilde føre til. Men det havde hun hverken Dine eller Dren for.

Richardt.

Nu da?

(Der træder Sophie, paaklædt som i forrige Scene, ubemærket ind fra Hoveddøren.)

Mad. Stabel.

Som De veed, har min Søsterdatter efterladt et Barn — det er Deres Høvelbaarenheds Barn.

Sophie (affbes).

Hans Barn?

(Træder i Skjul bag Skjærmbrædt-Fløien tilhøire.)

Richardt.

Hum! — Og hvad saa videre?

Mad. Stabel.

Det har hidtil været i Kost hos mig, og jeg har pleiet den lille Orm som en Moder. Det er den deiligste lille Pige, man vil see for sine Dine, og Deres Høvelbaarenheds udtrykte Billede.

Richardt.

Ja, hvorfor fortæller De mig alt dette? Jeg har jo hidtil hver Maaned sendt Barnets Moder Kostpenge til dets Underhold, og jeg vil haabe, de ere blevne anvendte dertil.

Mad. Stabel.

Hver Skilling er bleven anvendt dertil. I dette Punkt var Caroline meget samvittighedsfuld.

Richardt.

Nu, De begriber vel, jeg vil blive ved med denne Understøttelse som hidtil.

Mad. Stabel.

Ja — men Luderne ere saa besværlige. For den Betaling kan jeg ikke beholde den Lille.

Richardt.

Da blev dog den Betaling, jeg giver, dengang anseet for meer end sædvanlig.

Mad. Stabel.

Gud bevares — herpaa har jeg ikke det mindste at sige. Men nu, da mine Kaar ere saa smaa, falder det mig for vanskeligt. Jeg har derfor taget mig den

underdanige Frihed, at føre den Lille med mig, for at erfare Deres Høivelbaarenheds Bestemmelse.

Richardt.

Men er De ikke ret klog? Bringe Barnet til mig! De har det dog vel aldrig berude?

Mad. Stabel.

Nei, bevaes! Jeg lod det blive hos en honnet Kone, jeg kjender her i Byen.

Richardt.

Ja, det gaaer ikke an — jeg kan ikke tage mod det . . . det kan De jo selv indsee. De maa tage det med Dem igjen, og det saa snart som muligt. Jeg er ikke tjent med, at der her i Byen kommer Historier ud om mig.

Mad. Stabel.

Paa mig kan Deres Høivelbaarenhed stole. Jeg er saa taus som en Muur.

Richardt.

Nu, saa tael da: hvad er det, De forlanger?

Mad. Stabel.

Ja, under mine nuværende Omstændigheder, og da Opholdet i Kjøbenhavn er saa dyrt, maatte jeg i det mindste betinge mig den dobbelte Betaling.

Richardt.

Det er en urimelig Fordring!

Mad. Stabel.

Ja, vil De heller beholde Barnet her og sætte det i Kost etsteds her i Byen, saa faaer De det maaskee lidt billigere, skjøndt ikke meget.

Richardt.

Nei, lad det saa kun blive hos Dem — De behandler det jo godt; og jeg vil da indtil Videre give Dem den Sum, De forlanger.

Mad. Stabel.

Tusind Tak, og Gud velsigne Deres Høvelbaarenhed, og staafe Dem mange glade Dage, og gjøre Dem og alle Deres lykkelige.

Sophie

(affides, idet hun træder frem fra Skjærbrædtet).

Med den Madame maa jeg tale.

(Gaaer ubemærket ud, ad Hoved-Indgangen.)

Richardt

(da Madam Stabel bliver staaende).

Ja, jeg formoder, De vil mig Intet mere.

Mad. Stabel.

Nei, men Deres Høvelbaarenhed vil indsee, at jeg har havt mange Udgifter med at føre mig og den Lille hertil paa Dampstibet, og med Opholdet her i Byen —

Richardt.

Om — nu, det skal jeg tænke paa.

Mad. Stabel.

Og at det ogsaa vil falde mig befofteligt at komme hjem igjen imorgen.

Richardt.

Om — ja, see op til mig imorgen tidlig, inden Dampstibet gaaer, saa skal jeg nok tilfredsstille Dem. Nu har jeg virkelig ikke Tid.

Mad. Stabel.

Og Deres Høvelbaarenhed vil da tillige tænke paa Tidt til smaa Nødvendigheder og hvad der i et ordentligt Huus behøves til Barnets Reenlighed og saa meget Andet.

Richardt.

Som sagt, imorgen tidlig.

Mad. Stabel.

Imorgen tidlig? Tusind Tak, og Gud velsigne Deres Høvelbaarenhed, og staffe Dem mange glade Dage, og gjøre Dem og alle Deres lykkelige. — En god Morgen!

(Gaaer.)

Richardt.

Nei, det er ikke til at holde ud! Den ene Plage er værre end den anden. Jeg tvivler paa, at jeg nu er istand til at tale med Nogen. I det mindste maa jeg have lidt Pusterum, for at komme mig. Jeg vil falde paa Niels.

(Da han nærmer sig Døren, rives den op, og Laurits Johansen træder ind paa en brutal Maade.)

Tiende Scene.

Richardt. Kjøbmand Laurits Johansen.

Richardt

(farer forfrækket tilbage).

Laurits Johansen!

Johansen.

Jeg maa tilstaae, det er skammeligt, saa længe man maa vente, inden man kan faae Dem i Tale. Men det skal nok være saa fornemt. En Mand som De behøver ikke at gjøre Complimenter. Han kan lade Folk staae udenfor sin Dør som Hunde, mens han selv har Frokoster og Svirekammerater hos sig, og klinker og gjør sig lystig. Han kan føre sine Næbborgere i Ulykke, og behøver ikke at aflægge en Kjæft Regnskab derfor.

Richardt.

Hr. Johansen — det Synd, De fører — jeg maa sige Dem . . .

Johansen.

De har Ingenting at sige mig. Jeg vil sige Dem, at hidtil har man Gudsteelov anseet det for en Kjæltringstreg, at staffe sig Gevinst ved at være Angiver.

Richardt.

Hvis det er mig, De sigter til, saa maa jeg protestere . . .

Johansen.

Na, leg nu ikke Fremmed og lad som De ikke veed af Noget! Er det maaskee ikke Dem, der har angivet de Varer, jeg har ført ind, sat min Formue paa Spil, og bragt mit Navn i Miscredit?

Richardt.

Det maa De forlade mig. Factum er, at De har villet føre Contrebande ind, og at De er bleven greben deri. Men De kan aldeles ikke vide, hvem der har angivet Dem.

Johansen.

Jo, saa min Salighed er det Dem; det har jeg fra en sikker Haand, og det hjælper Dem ikke, at De nægter.

Richardt (affibes).

Ja, det er Møller, der har røbet mig. (Høit.) Jeg skylder Dem ikke Regnskab derfor. Hvis det er som De siger, saa er det steet i Medfør af min Embedspligt.

Johansen.

Na, Embedspligt! Deres Formænd vidste ogsaa hvad Bligt var. Men det var honnette Folk, som man kunde tale tilrette. De derimod, De er hoven, min Fa'er, og bilder Dem ind, at De skal gjøre Dem saa vigtig. Men det gjælder ikke hos os, min Fa'er;

og derfor skal De ha'e Brygl, min Fa'er — og det er just derfor jeg er kommen.

Richardt

(retirerer bag Bordet).

Hvordan? De vil overfalde mig! Jeg er ikke sikker i min egen Stue! (Raaber.) Niels!

Johansen.

Nei, det kan De spare! Saa dum er jeg heller ikke. Deres Karl har tjent mig før, og er først nylig kommen til Dem. Ham har jeg faaet bort, og der er Ingen derude.

Richardt (affbes).

Dg jeg er alene! — jeg har selv sendt Alle fra mig!

Johansen.

De har altid nægtet Dem hjemme for mig. Men idag giver De jo Audiens i Embeds-Sager, har man sagt mig; saa kan De nok tage mod en Dragt Brygl, og den skal De faae —

Richardt.

Til Hjælp! Er der Ingen her?

(De begynde at brydes, da Døller styrter ind.)

Ellevte Scene.

De forrige. Møller.

Møller.

Hvad er her paafærde?

Richardt.

Jeg overfaldes —

Møller

(til Johansen).

Afveien med den Haand! Hvor tør De vove —

Johansen

(der har sluppet Richardt).

Stjød De Dem selv! Hvad vedkommer den
Sag Dem?

Møller.

Det skal jeg vise Dem. Naar De nu ikke bjer
Dem, skal De sandt for Herren ligge udenfor Døren,
inden De veed et Ord deraf. Overfalde en Mand i
hans Huus — hvor har man hørt det før!

Johansen.

Na ja, det har man dog. Naar en Mand gaaer
hen og angiver Barer, hvori min halve Formue
stikker —

Møller.

Det skal De først bevise, at han har gjort.

Johansen.

Ja, Vidner kan jeg ikke bringe. Men at jeg veed det, kan De stole paa.

Møller.

Saa? Og om det nu var mig, der har angivet Dem?

Johansen.

Var det Dem?

Møller.

Ja, det var. Det bryder jeg mig slet ikke om at lade Dem vide.

Richardt

(affides til Møller).

Men, Møller, hvor kan du sige —

Møller (affides).

Lad kun mig —

Johansen.

Dem var det? Da maa jeg sige Dem, Hr. Møller, at det er slet ikke smukt handlet af Dem. Nei, Hr. Møller, det er skammeligt handlet, ja reent ud sagt, det er lumpent. Havde det været Assessoren, saa kunde man dog undskyldte det med hans Stilling som Told-Controleur. Men naar De angiver en Sag, som slet ikke vedkommer Dem . . .

Møller.

Ja, hvem siger, den vedkommer mig ikke? Det

er enhver god Borgers Pligt at forhindre en Lov-
Overtredelse. Jeg har nu ikke Lyst til at see rolig
paa, at enten De eller nogen Anden snyder Staten
for de Indtægter, der tilkommer den, og at De saa
bagefter undersælger andre Kjøbmænd, der ikke ere til-
fands at gjøre Deres Kneb og Knuder.

Johansen.

Ja, hvor Uretten ligger, den Sag skal der først
dømmes i. Men De kan aldrig forsvare Deres Handle-
maade; det skal hele Byen give mig Ret i. Men
jeg skal huske Dem det, Hr. Møller; De skal snart
høre fra mig, Hr. Møller! Folk skal lære Dem at
fjende og vogte sig for Dem som for et skadeligt
Kryb.

(Gaaer.)

Richardt.

Men, kjære Ven, hvor falder du paa, at give
dig selv Skylden for denne Angivelse. Du kan jo
nok omtrent vide, fra hvem den kommer.

Møller.

Na, tael ikke om det. Jeg har sandtnok for-
modet, at du har angivet ham — for der var nok
ikke stort Flere tilstede end du og jeg, dengang han
blev grebet. Men deels blev jeg gal i Hovedet over
hans Hovenhed og fik Lyst til at trodse ham, deels
— mig gjør det Ingenting. Jeg giver Laurits Jo-
hansen en god Dag. Kommer han mig for nær, saa

skal jeg lægge ham en over Nakken, saa han længe skal huske mig. Men dig, i din Stilling, er en Beskyldning som hans ikke tjenlig; det veed jeg nok.

Richardt (affides).

Jeg mærker, at jeg har gjort Møller stor Uret. (Hoit.) Ja, du skal ret have Tak. Vi vandt dog saa Meget, at dette brutale Menneske forlod os; og iøvrigt skal jeg nok sørge for, at du ikke faaer Navn for en Sag af saa ubehagelig Natur. Der er Ingen, der er ret tjent dermed. Men, sig mig, hvad kan jeg takke for, at du saa uformodet kom mig tilhjælp, og det lige i det rette Dieblif?

Møller.

Jeg var kun to Minutter iforveien kommen ind til dig, da jeg hørte, du raabte om Hjælp.

Richardt.

Naa, du vilde maastee talt med mig?

Møller.

Om — ja, jeg vilde . . . (Affides.) Nu kan jeg min Sjæl ikke bringe hans Søster paa Bane; det er ligesom jeg strax vilde gjøre mig betalt. (Hoit.) Nu ja, jeg vilde hilse paa dig og din Familie.

Richardt.

Det er mig kjært. Vi har ogsaa længe ventet en Vijsit af dig.

Møller
(affedes, leende).

Nu lyver han.

Richardt.

Min Kone er ude. Men min Søster er inde i de andre Værelser. Skal vi gaae derind?

Møller.

Ja, lad os det.

Tolvte Scene.

Richardt. Møller. Niels.

Niels.

Hr. Assessor —

Richardt.

Ja, der er du! Dig kan man stole paa! Har jeg ikke befalet dig at blive ved Værelset?

Niels.

Jou, Hr. Assessor, men der var ingen Anden tilbage end min forrige Husbond, Laurits Johansen, og han bad mig springe hen til hans Kone og hente en Spanstrørs-Stof, som han nu skulde bruge saa nødvendigt, sa'e han.

Richardt.

Ja, hold nu din Mund! — Hvad er det du vil mig?

Niels.

Der er nu nylig kommen en Frue til berude, som saa gjerne vilde have Audiens, men hun vil min Sæl ikke vente til Hr. Assessoren ringer.

Richardt.

Hvem er det?

Niels

(leer smøret).

Ja, jeg skulde jo ikke spørge om Navnet. Men hun meente, Hr. Assessoren kanskeesig kjendte hende nok.

Richardt

(til Møller).

Kjære Ven, jeg vil ikke gjerne nægte Nogen Afgang til mig; et Menneskes Fremtid afhænger ofte deraf — og min Embedsstilling kræver nu engang —

Møller.

Gjør ingen Omstændigheder. Jeg kan godt komme igjen en anden Gang.

Richardt.

Nei, du behøver ikke at gaae. Ophold dig kun saa længe i de andre Værelser. Min Søster holder dig med Selskab imidlertid. — Niels, kom hid! Er Lise inde i den grønne Stue?

Niels

(der har truffet sig tilbage til Baggrunden, nærmer sig igjen).
Lise?

Richardt.

Javist.

Niels.

Mener Hr. Udsessoren Lise?

Richardt.

Herregud, javist gjør jeg.

Niels.

Skulde hun være i den grønne Stue? Hende har jeg reitti'nof trukket ind i Stalden.

Møller.

Hahaha!

Richardt (fortrebelig).

Na, han taler om sine Heste. Jeg mener min Søster.

Niels.

Naa, Frøkenen! — Jou, hun er derinde.

Richardt.

Ja, saa kan du gaae, og lad kun den fremmede Dame komme ind. (Niels gaaer.) Bliv nu ikke vred, Møller; jeg kommer selv strax ind til Jer.

(Følger Møller til Døren tilhøire.)

Trettende Scene.

Richardt. Sophie.

Richardt

(der igjen kommer frem).

Sophie! — Hvad skal det betyde?

Sophie (alvorlig).

Jeg kommer for at søge Audiens hos dig.

Richardt.

Hvad er nu det for Narrestreger!

Sophie.

Jeg kommer ikke i mit eget Navn. Det er paa dine Vegne jeg kommer. Richardt, jeg har i dette Dieblik talt med Madam Stabel.

Richardt (affides).

Med Madam Stabel! Ja, saa veed hun da Alting.

Sophie.

Jeg har seet det smukke Barn, hun fører med sig. Det er dit Barn, Richardt; og det er i dette Barns Navn jeg kommer.

Richardt.

Du har talt med Madam Stabel? Ja, det er jo en ubehagelig Historie, og jeg er selv meget ulykkelig derover. Kan du tilgive mig, Sophie?

Sophie.

Ja. Det hjælper ikke at tænke for meget paa den forbigangne Tid. Jeg vil stole paa den nærværende og paa Fremtiden.

Richardt.

Det kan du. Jeg vil ikke forsvare mig. Jeg

vil ikke beraabe mig paa, at hiin ulykkelige Forbindelse fandt Sted en god Stund før jeg lærte dig at kjende — jeg føler mig selv trykket af den ældre Tid. Men hvis du kjendte mit Forhold til dette Barns Moder, da vilde jeg synes mindre brødefuld i dine Dine.

Sophie.

Det veed jeg. Lidt kjender jeg dertil, og det Bedste vil jeg tænke mig. Men vær nu billig og gjør hvad Ret er. Dette Barn maa ikke ud blandt Fremmede. Lad os tage det til os og opdrage det — som et fattigt Barn fra Landet, som et Barn efter en af dine Venner, eller som hvad du vil.

Richardt.

Det gaacr ikke an. Sandheden vil snart komme for en Dag; og vi vinder ikke Andet derved, end at de onde Tunger i Byen faae travlt.

Sophie.

Saa tag det i det mindste fra denne Kone. Hun duer ikke, det kan man see med et halvt Die. Vi skal nok udfinde nogle stikkelige Folk, der kan sørge bedre for det. Du maa ikke have Noget at bebreide dig i denne Sag, — har jeg ikke Ret?

Richardt.

Nu, gjør som du vil. Jeg tør ikke nægte, at du har Ret.

Sophie.

Godt; jeg skal nok træffe nærmere Aftale med Madam Stabel. Et Bink har jeg allerede givet hende. Og, naar du vil, saa tale vi ikke mere om denne Sag. Jeg veed vel, Richardt, et saadant Forhold pleier at adstille Egtesfolk. Men det skal ikke være mellem os saaledes. Dette Barn, haaber jeg, skal være et nyt Baand mellem os, og binde os fastere sammen. Hvis det bringer Grindringer om en Tid, der ikke var som den burde være, saa er det en Tid, der er forbi; og dette Barn skal lære os, at den ikke tør vende tilbage.

(Sdet hun gaaer, møder hun Lise.)

Fjortende Scene.

De forrige. Lise.

Sophie
(til Lise).

Hvorfor kommer du saa hastig?

Lise.

Jeg faae i dette Dieblif En komme nede i Gaarden — (til Richardt.) Det er ham, du talte om før, Skræddermester Silbermann. Han kommer vist herind.

Richardt.

Na, Herregud, skal jeg nu trækkes med ham! — Vi lade Niels sige, at jeg er ikke hjemme.

Sophie.

Na nei, tjen mig deri, lad ham komme.

Lise.

Hvorfor det? (Affides til Sophie.) Husk paa, hvad vi talte om . . .

Sophie

(affides til hende).

Det husker jeg godt, men overlad kun det til mig. Vi maae tage imod ham, og du skal komme ind med.

Lise.

Nei, det gjør jeg ikke.

Sophie.

Jovist — baade du og Møller. Gjør nu blot som jeg siger, og skynd dig. (Lise gaaer.)

Richardt.

Jeg er bange for, kjære Sophie, at du ikke veed, hvad Silbermann vil mig.

Sophie.

Jo, du skylder ham Penge.

Richardt (affides).

Ja, hun veed det; jeg tænkte det nok. Man kan ikke skjule Noget for sin Kone.

Sophie.

Jeg havde tænkt at kunne staffe dem hos min

Svoget, men han kan ikke. Vi maae selv gjøre Udveie, men Skrædderen maa give lidt Tid, og det skal vi nok faae ham til. Kan du betale ham med det nye Dvartals Begyndelse?

Richardt.

Jo, ganske bestemt.

Sophie.

Godt. Vi vil ingen Gjæld have, Richardt; ikke sandt? Heller vil vi vente lidt med Enspænderen og Mikkel.

Richardt.

Ja, dermed haster det jo heller ikke saa meget.

Sophie.

Og een Ting til, kjære Ven. Har Møller talt til dig om din Søster?

Richardt.

Nei, men jeg kan berolige dig angaaende dette Punkt. Jeg har virkelig gjort Møller Uret.

Sophie.

Ja, var det ikke mine Ord? At han i sin Ungdom har levet lystig, det vil vi ikke lægge saa megen Bægt paa. Det har saa mange brave Folk gjort.

Richardt.

Det er meget sandt.

Sophie.

Saa tael til ham, naar han kommer med Lise. Han generer sig maaskee lidt for dig, og du har større Routine i at arrangere en saadan Sag.

Richardt.

Vær du kun rolig. Jeg skal med stor Lethed bringe dette Anliggende i Orden.

Sophie.

Tak. Der komme de begge. Maa jeg nu ringe og lade Hoffræbderen komme? Jeg har stor Lyft til, selv at give ham Audiens.

Richardt.

Med Fornøielse — naar blot jeg slipper fri for ham.

(Gaaer hen til sit Skriverbord, hvor han under det nærmest Følgende lader som han er beskæftiget.)

Sophie (affides).

Commißionairen fortalte jo, at Silbermann kommer for at frie til Lise; saa er det bedst, jeg tager imod ham. (Ringer.)

Femtende Scene.

Richardt. Sophie. Møller og Lise, fra Døren tilhoire.
Hoffræbder Silbermann og Commißeonair Kavn, fra Døren tilvenstre.

(Ved Scenens Begyndelse er Richardt placeret paa hoire Side

af Skriverbordet, Møller og Lise i Baggrunden, Sophie midtvejs i Bærelset, og Silbermann og Ravn nærmest ved Døren tilvenstre.)

Silbermann

(meget modernt klædt, snert og stram, trækker sig, forlegen ved at see saa Mange i Stuen, tilbage til Døren; afsides til Ravn).

Oh, große Gesellschaft! — Kann ein andermal wiederkommen . . .

Ravn

(holder ham tilbage).

Nei, bliv kun — (Til Sophie.) Fruen vil tillade mig . . . det er Hr. Hoffstræddermester Silbermann, der vil tale med Deres Mand. Han er meget undseelig og udtrykker sig heller ikke godt paa Dansk; derfor er jeg fulgt med ham.

Sophie.

Behag at tage Plads. (Gaaer hen til Møller; afsides til ham.) Min Mand vil tale med Dem og Lise. Jeg tænker, der er nu Intet iveien. Tag nu rigtigt Mod til Dem og før selv Deres Sag. Men tæl dog ikke for høit.

(Møller og Lise gaae hen til Richardt.)

Møller

(til Richardt).

Kjære Ven, naar det idag ikke forstyrrer dig for galt, saa var der et Anliggende, jeg grunne gjerne vilde høre din Mening om.

Richardt.

Geneer dig ikke. Der har jo rigtignok idag været forebragt mig flere meget forskjellige og tildeels meget vigtige Sager. Men en Embedsmand maa ikke saa let lade sig forstyrre. Jeg er desuden ganske øvet i at have flere Ting i Hovedet paa engang.

(De blive ved at tale sammen assides.)

Sophie.

Hr. Silbermann! tillad, at jeg hilser paa Dem.

Ravn

(til Silbermann).

Det er Fruen i Huset — Næsesforinden.

Silbermann

(buffende).

Ah so! — Das freut mich ganz ungemein.

Sophie.

Der er nok et lille Mellemværende mellem Dem og min Mand —

Silbermann.

Hat keine Eile — gar keine Eile.

Sophie.

Er De fornøjet, naar det afgjøres ved det kommende Kvartals Begyndelse?

Silbermann.

Oh ja — oh ja!

Sophie.

Ja, saa kan De stole paa, at til den Tid skal det berigtiges.

Silbermann (buffer).

Das freut mich ganz ungemain.

Sophie.

Undskyld mig et Dieblif! (Gaaer hen til Møller.)
Nu, har Sagen god Fremgang?

Møller.

Jeg skal lige nu til at bringe den paa Bane.

Sophie

(til Silbermann, i en refererende Tone).

Min Mand har fortalt mig, at Hr. Silbermann har anholdt hos ham om hans Søsters Haand.

Silbermann.

Oh ja — sehr dreist — aber . . .

Sophie.

Ja, vi tænke virkelig paa, at giste hende bort til en brav Mand, og som hun selv kunde have Godhed for. Det kan skee i disse Dage, og det kan ogsaa udsættes. I det Kapitel maa man have Taalmodighed.

Silbermann.

Ja — freilich.

Sophie.

I dette Dieblif er min Mand just bestjæftiget

med en Person her fra Wien, der interesserer sig meget for hendes Velfærd.

Silbermann
(til Ravn, spørgende).

Velfært?

Ravn.

Det vil sige, En, der ordner hendes Penge-Affairer.

Silbermann.

Ah so! (Til Sophie.) Das freut mich ganz un-
gemein.

Sophie.

Det er vist ikke værdt at forstyre dem.

Silbermann.

Bewahre! Nein — nein!

Sophie.

Men vi skal naturligvis skrive til Dem, hvis
min Svigerinde skulde gaae ind paa Deres Forslag.

Silbermann.

Oh, sehr obligiert!

Sophie.

En Mand som De kan nok blive gift. De er
jo i Deres bedste Nar og af et behageligt Udvortes.

Silbermann.

Oh, bitte, bitte!

Sophie.

Naa ja, saa kan vi vel ansee den Sag for afgjort indtil Videre.

Silbermann.

Das freut mich ganz ungemain.

Sophie (neier).

Hr. Silbermann!

Silbermann.

Ergebenster Diener!

(Han og Ravn gaae.)

Sophie.

Hahaha — ja, hils hjemme! (Til Møller og de Andre.) Marken er vor! Hvorledes staae nu Sagerne?

Møller.

Fortræffeligt! Jeg har anholdt om Deres Svigerindes Haand.

Sophie.

Oh — sehr dreist — aber . . .

Møller.

Og Deres Mand har i dette Dieblig givet sit Samtykke.

Sophie.

Das freut mich ganz ungemain. Jeg giver ogsaa mit Samtykke, men De maa ikke forsmaae et

godt Raad: naar Jens Driversen og den stivbenede Lieutenant paa Kronborg giver et Knald med fuld Besætning af Glaster og Punscheboller, saa er det dog vel bedst, at De bliver hjemme hos Deres lille Kone.

